Yeni BÖLÜM
NURHAK'TAN KIZILDERE'YE EYLEMCİLER ANLATIYOR
12 MART THKO
SİNAN CEMGİLLERİN ÖLÜMÜ
İLK BANKA SOYGUNU
HAKAN DUMAN'IN KAÇIRILMASI
8.SAYFADA

Aydınlık
Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!
ÇARŞAMBA 18 HAZİRAN 1980
10 LIRA

Pravda'nın İskandinav ülkelerine yönelttiği tehdit tepkiyle karşılandı
5.sayfamızda

SORUYORUZ!

Yetkililer neden susuyor?

1 — Ateş emrini veren Motorbot Bölüğü Komutanı Assubay çavuşla ilgili ne gibi bir işlem yapılmıştır?

2 — Assubay çavuş ateş emrini vermeden önce durumu Sıkıyönetim Nöbetçi Amirliğine bildirmiş midir?

3 — Bildirmişse Sıkıyönetim Nöbetçi Amirliğinin tutumu ne olmuştur? Katliam emrini burası mı, yoksa Assubay çavuş mu vermiştir?

4 — Otopsi raporları neden açıklanmıyor?

5 — Aynı şekilde eğlenen Bornova Yurtlarında hiç bir olayın olmaması İnciraltı'ndaki öğrencilerin suçsuzluğunu açıkca göstermiyor mu?

6 — Bazı küçük olayları bile dakikalarca filmleriyle gösteren TRT bütün milleti derinden yaralayan bu vahşeti kamuoyuna neden duyurmamıştır? Sadece Sıkıyönetim açıklamasıyla yetinmesinin sebebi nedir?

7 — Sıkıyönetimin açıklamasının özü, olayı kabul eder niteliktedir. Katliamın üzerinden 6 gün geçmiştir, bugüne kadar ne gibi çalışmalar yapılmıştır, aldığı sonuçlar neler.

(Devamı Sa. 6 Sü.4)

Türkiye İşçi Köylü Partisi İzmir İl Örgütü, İnciraltı Yurdundaki olayla ilgili araştırma sonuçlarını açıkladı:

İzmir katliamında ateş emrini MHP yanlısı Hasan Dimici verdi

● "Hasan Dimici, İstanbulludur. Galatasaray Mimarlık-Mühendislik Akademisinden ayrılmış ve MHP örgütlenmesinde yer almıştır."

İZMİR (ÖZEL)

TÜRKİYE İşçi Köylü Partisi İzmir İl Örgütü, İnciraltı Yurdunda 5 öğrencinin ölümü ve 30 öğrencinin yaralanmasıyla sonuçlanan olayla ilgili araştırma sonuçlarını açıklayarak, ateş emrini MHP yanlısı assubay çavuş Hasan Dimici'nin verdiğini belirtti. TİKP İzmir İl Örgütünün açıklaması aynen şöyle:

"Partimizin yapmış olduğu çok yönlü inceleme sonucu İnciraltı katliamı bazı basının iddia ettiği gibi 'Öğrencilerle güvenlik kuvvetleri arasında bir çatışma', 'Öğrencilerin güvenlik kuvvetlerine otomatik silahlarla ateş açması', 'Sınava girecek öğrencilere engel olmaya çalışan öğrencilerle güvenlik kuvvetleri arasında bir çatışma', 'İki solcu grup arasında çıkan çatışmayı bastırmak isteyen güvenlik kuvvetleriyle aşırı solcu militanlar arasında çıkan çatışma', 'Fo-

(Devamı Sa. 6 Sü.3)

Sovyetler Birliği'nin yeni bir küstahlığı

"Moskova, Türkiye ve İran'ı yine tehdit etti

● Sovyetler, Türkiye'ye Batıya yanaştığı, İran'a da Afganistan'a yardım ettiği için çattı.

HABER MERKEZİ

BELLİ aralıklarla Türkiye ve İran'a tehditler yönelten Moskova Radyosu "Atom savaşında Türkiye ilk hedef olacaktır" tehdini yineledi. Sovyet resmi haber ajansı TASS da Kutbzade'nin Karmal rejimine karşı ikinci cephe kurmaya çalıştığını belirterek İran'ı tehdit etti.

Moskova Radyosunun Türkiye'ye uyarı adı altındaki tehditler savuran yorumunun başlığı "Türkiye'deki Amerikan üsleri bir tehlikedir'. Yorumda aynen şöyle deniyor:

"Türk Parlamento heyetinin ortak raporunda bu üslerin faaliyetlerinin denetlenmesi isteniyor. Aksi taktirde bir nükleer savaş

(Devamı sa 6 sü 6'da)

Sancaktül işçileri toplusözleşme imzalandıktan sonra bayram sevinci içinde işbaşı yapmışlardı. Ancak işverenin komando yerleştirme girişimleri işyerindeki huzuru tehdit ediyor.

İşçiler grev esnasında içerde beslenen kurt köpeklerini basına ve kamuoyuna göstermişler, Murat Bayrak'ın işyerini nasıl bir ortaçağ şatosu haline getirdiğini anlatmışlardı. Sancaktül işçileri, "Komandolu-kurt köpekli bir zindan değil, çağdaş bir fabrikada çalışmak istiyoruz" diyorlar.

Sancaktül'e yeniden komando alınmaya başlandı

● İşçilere grup grup çıkış verilirken, Yozgat'tan getirilen komandolar koğuşlara yerleştiriliyor.

İŞÇİ SERVİSİ

2 senelik bir grevden sonra geçtiğimiz ay imzalanan sözleşme ile yeniden çalışmaya başlayan Sancaktül Fabrikasında işveren Murat Bayrak'ın bazı işçilere grup grup çıkış vererek yerlerine komandoları almaya başladığı öğrenildi.

Daha önce uzun yıllar MHP'li komandoların terörü altında ya-

(Devamı Sa. 6 Sü.5)

AP'nin engellemeleri sonuç vermedi

Gensoru Mecliste okundu

● Gensoru: "Mezhep ayırımcılığı, her türlü bölücülük ve iç düşmanlık iktidarın tutumuyla yaygınlaşmaktadır."

● "Hükümet toplumda ve Meclislerde her türlü uzlaşma yolunu tıkamaktadır"

● MHP'li Başkanvekili Eyüboğlu ile AP'liler arasında zaman zaman sert tartışmalar oldu.

● MHP AP ile birlikte engellemeye katılırken MSP gensorunun görüşülmesini kolaylaştırıcı bir tutum izledi.

● Gensorunun ne gün görüşüleceğinin kararlaştırılması perşembeye kaldı.

● MSP Genel İdare Kurulu, hükümetin cevabını değerlendirip 19 Haziranda kararını açıklayacak.

ANKARA (ÖZEL)

CHP tarafından hükümeti düşürmek amacıyla önceki gün Millet Meclisi Başkanlığına verilen gensoru önergesi AP'nin engelleme çalışmalarına rağmen Millet Meclisinde okundu. Gensorunun Genel Kurulda ne gün ele alınacağı konusunda Millet Meclisi Danışma Kurulunun bir karara varamaması üzerine, görüşme gününün tespiti işi Millet Meclisi Genel Kuruluna kalmıştı.

Bu arada MSP tarafından geçtiğimiz günlerde hükümete verilen "uyarı mektubuna" hükümetin verdiği cevap da MSP Genel Başkanı Erbakan tarafından inceleniyor. MSP Genel İdare Kurulu hükümetin cevabını değerlendirmek üzere toplandı. MSP'nin cevabının 19 Haziranda açıklanacağı bildirildi.

GENSORU OKUNUYOR

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit ve CHP'li parlamenterlerin hükümeti düşürmek amacıyla önceki gün Meclis Başkanlığına verdikleri gensoru metni AP'lilerin engelleme çabalarına rağmen Millet Meclisinde okundu.

AP'li parlamenterler dün Millet Meclisi oturumuna katılmadıkları gibi Türkiye Büyük Millet Meclisi ortak toplantısına da katılmadılar. Ancak oturumda 230

(Devamı sa. 6 sü. 6'da)

Milli Güvenlik Kurulu yeni yasaların bir an önce çıkarılmasını istedi

ANKARA (AA)

MİLLİ Güvenlik Kurulu 20 ilde uygulanan sıkıyönetimin iki ay daha uzatılması konusunda hükümete tavsiye kararı aldı.

Milli Güvenlik Kurulunun dün Cumhurbaşkanı Vekili Çağlayangil başkanlığında yaptığı toplantıyla ilgili açıklamada, Kurulun yurt içindeki durumu olağanüstü bir hal olarak değerlendirdiği belirtilerek "Milli Güvenlik Kurulu gerek bununla ilgili ve gerekse sıkıyönetimin ve güvenlik kuvvetlerinin icraatını kolaylaştıracak bütün yasaların bir an evvel çıkartılmasını lüzumlu bulmaktadır" denildi.

Grevler yaygınlaşıyor, şoförler "Kontak kapatacağız" dedi

Tekel'de 70 bin işçi saat ücretlerine 50 lira zam aldı

● Toplusözleşme görüşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlanınca TPAO işyerlerinde grev kararı alındı.

● PTT'de işveren uzlaştırma kurulunun kararını da kabul etmeyince greve gidiliyor.

● İzmir Belediyesinde işçiler hak grevine başladı.

İŞÇİ SERVİSİ

KAMU kesimindeki sözleşme görüşmelerinin en büyüklerinden birisi sonuçlandı ve Tek Gıda-İş Sendikası Tekel Genel Müdürlüğü ile 70 bin işçi adına toplusözleşme imzaladı.

İmzalanan sözleşme ile işçilerin saat ücretlerine birinci yıl 50. ikinci yıl 50 TL. zam yapıldı. İkramiye sayısı 3'ten 4'e çıkarıldı. Yakacak parası olarak ayda 2 bin, giyim parası yılda 5 bin TL. ödenecek.

Öğrenim yardımı ilkokul için 600, ortaokul için 1200, yüksek okullar için 2400 TL olarak belirlendi. Yemek parası birinci yıl 50, ikinci yıl 60 TL. olacak. Ayrıca verimlilik zam-

(Devamı sa.7, sü.7'de)

Mısır, Libya sınırında olağanüstü hal ilan etti

KAHİRE (AA)

MISIR hükümetinin, batı sınırında olağanüstü hal ilan etme kararının ardından, Mısır birlikleri Libya Halk Sosyalist Cemahiriyesi ile sınır teşkil eden 300 km.lik alanı kontrol altına almak üzere harekete geçti.

Bu arada Mısır Enformasyon Bakanı Mansur Hasan, askeri birliklerin geçen çarşamba günü Kaddafi'nin verdiği bir demeçten sonra sınıra gönderildiğini bildirdi.

Kaddafi söz konusu demecinde Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat'ın İsrail ile imzaladığı barış anlaşmasından dolayı Arap dünyasının bir düşmanı olarak gördüğünü ve Kahire hükümetine karşı gerçekleştirilecek herhangi bir askeri darbeyi destekleyeceğini duyurmuştu.

Enver Sedat'ın ülkede yürürlükte olan sıkıyönetimi kaldırması üzerine 14 Mayısta Mısır ordusu sınır denetimini polise devretmişti.

LİBYA'DA ORDU HUZURSUZ

Öte yandan Libya ordusunun, Kaddafi'nin Uganda ve Çad'da giriştiği askeri maceralar nedeniyle huzursuz olduğu bildirildi. Mısır ve Tunus'la Libya arasında hüküm süren gerginliğin de huzursuzluğu artırdığı kaydedildi.

Halk faşist baskı altında onlar post kavgasında

sadece olayı anlatma yöntemini seçtik, ve yap... DEVRİMCİLERE KARŞI BİR CİZGİ haline geleceklerini vurguladık.
maya devam etmeleri halinde DEVRİMCİLERE KARŞI BİR CİZGİ haline geleceklerini vurguladık.
Bu hastalıklı ve sakat çizgi DEVRİMCİ YOL dur. Ve bu gurup kendi içinden dağılma tehlikesi gördükçe, parçalanmalara uğradıkça, diğer guruplara karşı saldırılarına hız vermekte, böylelikle de tabanını elde tutmanın yolu olarak devrimcilikle uzaktan - yakından ilişkisi olmayan yöntemleri denemektedir.
Bu çizgi, anlayışını değiştirmediği sürece daha birçok devrimcinin kanına ellerini bulaştıracaklardır. Bu olaylarda kendilerinden de insanlar ölebilir. Bu durumun ortaya çıkardığı sorumlulukların bilincin de olmayan bu çizgi, görünen odur ki, daha bir süre devrimci hareketin gelişimi önüne engeller çıkaracaktır.
Bu siyasi gurup, yukarıdan aşağıya kendi tabanına öyle bir mantık aşılamıştır ki, tüm ilişkilerinde yansıyan sakat-
KURTULUŞ

TEHDİT BİLDİRİLERİ YAYINLIYORLAR— Ankara'da iki grup arasında çatışmalarda iki gencin öldürülmesi üzerine Kurtuluş grubu, Dev-Yol'u sert bir dille suçlayan bildiri dağıttı. Bildiride şöyle deniliyor: "Bu çizgi anlayışını değiştirmediği sürece daha biçok devrimcinin kanına ellerini bulaştıracaklardır. Bu olaylarda kendilerinden de insan ölebilir. Bu durumun ortaya çıkardığı sorumlulukların bilincinde olmayan bu çizgi, görünen odur ki, daha bir süre devrimci hareketin geliş mi önüne engeller çıkaracaktır."

Ankara'da Kurtuluş ile Dev-Yol çatışmaya başladı

● İki ayrı olayda iki genç öldü

● Olayların sürmesinden endişe ediliyor

ANKARA (ÖZEL)

ANKARA'da Dev-Yol ve Kurtuluş grubu arasında patlak veren çatışmalarda iki genç öldürüldü. İki grup arasında başlayan sürtüşmelerde Kurtuluş, Dev-Yol'u sert bir dille suçlayan bildiriler yayınladı. Önceki gün de iki grup arasında silahlı bir çatışma çıktı.

Bu çatışmada yaralanan Dev-Yol grubun-

(Devamı Sa. 6 Sü.3)

Trabzon'da CHP Gençlik Kolları Lokali tarandı

● Lokalde oturan emekli bir öğretmen ağır yaralandı.

HABER MERKEZİ

TRABZON'un Cumhuriyet Mahallesinde bulunan CHP Gençlik Kolları Lokali dün saat 16.00 sıralarında tarandı. İçeride bulunan eski Töb-Der Trabzon Şube Başkanı emekli öğretmen Mustafa Çelebi ağır yaralandı.

Görgü tanıklarının ifadelerine göre, lokalin beyaz bir Murat marka otomobilden üç kişi tarafından tarandığını, olay yerinde yapılan aramada ise 23 boş kovan bulunduğunu belirten yetkililer, soruşturmanın sürdürüldüğünü söylediler.

İSTANBUL'DA BİR BANKA ŞUBESİ KUNDAKLANDI

İstanbul'un çeşitli semtlerinde, bir banka şubesi kundak-

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

İçişleri Bakanlığı: «Af Örgütünün İşkence Raporu dikkate alınacak»

ANKARA (ÖZEL)

İÇİŞLERİ Bakanlığı Uluslararası Af Örgütünün "Türkiye'de işkence" ile ilgili yayını üzerine dün bir açıklama yaparak "Bunun dikkate alınacağını" bildirdi.

İçişleri Bakanlığının açıklaması şöyle:

"Türkiye demokratik bir hukuk devletidir ve dünyada insan haklarına gerçekten saygılı ender ülkelerden biridir.

"Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve yasaları işkenceyi kesinlikle yasaklamıştır.

"Türkiye, cereyan eden terörist eylemlere rağmen insan haysiyetine en yaraşır sistem olan demokrasiyi yaşatmaya azimli olup bu demokrasinin öz ve ruhuna doğrudan saldırıyı amaçlamış bulunan terörist eylemlere karşı da, demokratik hukuk devleti ilkelerinden asla

(Devamı sa. 6 sü. 8'de)

Kipriyanu: "Denktaş'la görüşmeye hazırım"

LEFKOŞE

KIBRIS Rum yönetimi Başkanı Spiros Kipriyanu, dün yaptığı bir açıklamada, "Eğer BM Genel Sekreteri Waldheim gerekli görüyorsa, Kıbrıs sorunundaki çıkmazdan kurtulmak için Türk lideri Rauf Denktaş ile görüşmeye hazırım" dedi.

Kipriyanu'nun bu demeçle, Denktaş'ın önerisini yanıtlamış olduğu belirtiliyor. Şu sırada Libya'da bulunan Denktaş, Kipriyanu ile Libya başkentinde bir görüşme yapmaya hazır olduğunu söylemişti.

Aydınlıkta

SİNA ÇILADIR

Halk ve bakanlar!

Son zamanlarda, elime geçtikçe, hükümet üyelerinin gezi programlarını dikkatle gözden geçiriyorum. İlk bakışta gezi programlarının bir özelliği yok gibi. Ankara'dan şu saatte hareket, şurada konaklama, falanca il veya ilçede valiyi ya da kaymakamı ziyaret, belediyeye bir selam sarkıtma, devlet kuruluşlarında ''tetkikat'', vb...

Derken gözüme bir şey çarptı. Gezi programlarında ortak bir ''boşluk'' görülüyor. Hiç bir hükümet üyesinin gezi programında, şöyle gölgelik bir yere postu serip, halkla konuşmak, dertleşmek diye bir madde yok. Olsa olsa, hükümet üyeleri, gittikleri kentlerde partilerine uğruyorlar ya da partilerinin düzenlediği ''gece''lere falan katılıyorlar... Yani sayın bakanların kendi deyimleriyle, ''partili halk''ın dışındakilerle araları limoni...

Eh, kendi açılarından haklı adamlar. Ardına bir yığın kuyruklu otomobil içinde, bir yığın genel müdürü falan takıp yollara düşen bir bakanı düşünün. Bunca debdebe, bunca ''kul''la birlikte (diyelim ki) Milas'taki Kör Süleyman'ın kahvesine düşülür mü? Hadi düştü diyelim, ne konuşacak oradaki halkla sayın bakan hazretleri? Lafı nereden açacak? Bizim yoksul ve namuslu halkımız sözünü sakınmaz. Ola ki işçi Recep dike dik soracaktır bakan hazretlerine:

– Bey, bunca pahalılığın altından nasıl kalkacağız biz? De bakalım?

Bakan ne diyecektir? Üstelik, kem küm etmesine meydan bırakmadan bu sefer de rençber Musa sözü alacaktır ola ki:

– İktidara gelmeden önce her şeyi ucuzlatacağız diyorsunuz. Bana, benim paramla ucuz bir şey göster de hadi gidip alıverelim...

Öteden, oğlu komandolar tarafından katledilmiş yüreği yanık bir esnaf atılacaktır:

– Bey, Türkeş'in eşkiyaları oğlumu vurdu, oğlumun katillerini bulun diye vardığım karakolda da bana bir araba sopa attılar. Hakkımızı kimden arayalım? Türkeş sizin ruh gibi ahbabınız. Bir yandan eşkiya başıyla ahbaplık edip, öte yandan halkın canını korumak mümkün müdür?

Beriden bir emekli memur kapacaktır sözü:

– Bey, yarım kiloluk ekmekler on beş liraya fırladı. Ama işitiyoruz ki, biz ekmek alamazken, topraktan mantar biter gibi milyonerler türüyormuş. Üstelik sizlerin himayesiyle oluyormuş bu... Hükümete geldiğiniz zaman başka konuşuyordunuz oysa...

Geçenlerde bir dost anlattı. Demirel hükümetinin çiçeği burnunda bakanlarından birisi, Kandilli kömür üretim bölgesine gitmiş, yanında da birkaç parlamenter... Bir grup maden işçisi yollarını kesivermiş, demişler ki ''Madem buraya kadar yoruldunuz, hadi bizim hastaneyi bir geziverin...'' Bakan hazretleri burun kıvırmış, ama bir senatör ''pekala'' demiş, ''hadi gidip bakalım...'' Gidip bakmışlar ki ''hastane''nin ne camı var, ne de kapısı... Tam altı bin işçiye burada ''sağlık hizmeti'' sağlanıyor!..

Senatörün dili tutulmuş. ''Yahu'' demiş, ''Burası hastane değil, düpedüz ahır!..'' Adamcağız paçaları sıvamış, civarda bir bina bulacak da ''ahır''ı boşaltıp buraya aktaracak... Bilmem hikayenin sonu nasıl noktalandı. Bir yararı olur belki diye yazıyorum: İyiniyetli senatörün ismi, Ahmet Demir Yüce.. Bakanın ismi de Köksal Toptan...

* * *

Diyeceğim, bakanların halkla görüşmekten kaçınmaları bir bakıma doğal. Hangisinin halkın içine çıkacak yüzü kaldı ki!..

düşünce dünyası

TIP-HUKUK KURULTAYI 1980

Dr. Enis Balkan

Türk Tabipleri Birliği ve Türkiye Barolar Birliğinin ortaklaşa düzenlediği Tıp-Hukuk Kurultayı 25-27 Mayıs 1980 tarihinde İstanbul'da Union Française salonunda yapıldı. Tıp ve hukuk konularının ortak sorunlarını ele alan kurultay ilgiyle izlendi ve Türkiye kamuoyunda yankı uyandırdı. Kurultayda işkence, kürtaj ve çocuk suçluluğu konuları temel alındı, ayrıca serbest bildirilere yer verildi.

Açılışta Prof. Dr. Faruk Erem, Av. Atilla Sav, Dr. Erdal Atabek tıp ve hukuk konuları arasındaki ilişkiye yer veren konuşmalar yaptılar. Doç. Dr. Server Tanilli kurultaya gönderdiği mesajda bugün 1961 Anayasasını savunmanın en önemli görev olduğunu belirtti. Maden-İş'in mesajında faşizmin geldiği, UDC'nin gerekli olduğu savunuldu, Mao Zedung'a ad verilerek saldırıldı.

Birinci gün yapılan "Tıp ve Hukuk Yönünden İnsanın Özgür Düşüncesi ve Davranışı'' panelinde konuşmacılar konuyu genellikle Türkiye'nin somut gerçeğinden kopuk soyut bir platforma sürüklediler. Anlaşılması zor ifadelerle, seneler önce çözülmüş meselelere ilişkin dinleyicileri ''aydınlatan'' bazı konuşmacılar, spekülasyona uygun bu zeminde, konuşmacı Ataman Tangör'ün Rusya'nın reklamını yapabilmesine yardım ettiler. Arada işkence sorununa değinilmese ve Orhan Apaydın'ın günümüzde 1961 Anayasasına yönelik tehdide dikkat çeken görüşleri olmasa panelistlerin Türkiye'nin hiç bir sorununa çözüm getirmeye niyetleri olmadığı söylenebilirdi. Buna rağmen Orhan Apaydın'ın mevcut Anayasa değişikliği talebinin esasta Danıştay ve Anayasa Mahkemesi gibi demokratik mevzileri ortadan kaldırmaya yönelik bir girişim olduğunu belirten sözleri panelin bütünü içinde hakettiği yere ulaşamadı. Panelde çıkan görüşleri toparlayan Prof. Dr. Metin Özek'in bu görüşlere hiç değinmemesi dikkati çekti.

Kurultayın ilk günü ikinci olarak, İstanbul Tabip Odası, İstanbul Barosu, TÜMÖD İstanbul Şubesi tarafından hazırlanan "Tıp ve Hukuk Açısından İnsan Üzerinde Psikolojik ve Fizyolojik Stresslerin İncelenmesi'' adlı bir rapor sunuldu. Raporda dünyadaki işkencecilerden hesap sormuş ülkelerden örnekler verildi, işkencecilerin nasıl eğitildikleri anlatıldı, işkencenin insan vücudu üzerindeki psişik-fizik etkileri, elektrik işkencesi örneklerle açıklandı.

Günün son konuşmacısı Av. Hüseyin Gökçearslan konuya en ilgili dinleyicilerin (80 kişi kadar) önünde ilgi ile izlenen, etkileyici ve uzun bir tebliğ sundu. Konu ''İşkenceler Karşısında Yargının ve Tıp Adamlarının Sorumlulukları'' adını taşıyordu. Bugün Anayasanın savunulması ve özgürlükler arasındaki ilişkiyi ortaya koyarak konuşmasına başladı. İşkenceler karşısında yargı adamlarının çok önemli sorumlulukları olduğunu çeşitli olay örnekleri üzerinden ayrıntılı bir biçimde açıkladı. Savcıların ve yargıçların tek tek sorumluluklarına değindi. Doktorların özellikle adli rapor ve otopsi raporlarını yazarlarken üzerlerine düşen sorumluluğu yine çeşitli örnekler üzerinde açıkladı. Meslek kuruluşlarının yargıçlara, savcılara ve doktorlara kararlılıkla destek olmalarının önemini ifade etti.

İkinci gün kürtaj meselesi ele alındı. Dr. Erdal Atabek'in yönetici olduğu panelde öne sürülen görüşler özetle şunlardı:

Faruk Erem: İnsanlar hayvanlar gibi davranamazlar. Bugün sözkonusu olan döllenme özgürlüğü konusudur. Bu gebe kalma ve kalmamayı birlikte kapsar. Konu içinde yalnızca kürtaj değil, yapay döllenme, tüp bebek konusu da vardır. Bugün rastlantı döllenmeler sayısız felaketlere yol açıyor. Oysa, çocuk sahibi olup olmamaya eşler birlikte karar vermelidirler. Bu nedenle aile planlaması ile kürtaj arasında yakın bir ilişki olduğunu söylemek yanlıştır. Konu bir özgürlük konusudur. Kürtajı ve tüm aile planlaması yöntemlerini devlet sağlamakla görevlidir. Kürtaj bugün toplumumuzda kınanmayan bir olgudur, kanuni yasak yetersiz kalmıştır. İstenmeyen bir cenini hiç bir kuvvet rahimde tutamamaktadır. Bu nedenlerle kürtaj yasağı ve cezaları kaldırılmalı, kürtaj serbest bırakılmalıdır.

Doç. Dr. Yakut Sencer: Ülkemizde kadınlar fazla çocuk istemiyorlar. Bugün dünyada düşük, rahim içi araç kadar sık kullanılan bir aile planlaması yöntemidir. Dünya nüfusunun % 60'ını oluşturan ülkelerde kürtaj tümü ile serbesttir. Kürtaj en etkili gebelik sonlandırma ve önleme yöntemidir. Yasa dışı kürtaj topluma daha pahalıya malolmaktadır. Aile planlaması yöntemleri kullanılsa bile kürtajın yine yapılması gerekecektir. Rahim içi araç ve gebeliği önleyici hapların kadın üzerindeki riski fazladır. Bu durumda kürtajın serbest bırakılması en doğrudur.

Türkan Aytuna (Ankara Üniversitesi Kadınlar Derneği Başkanı): Cinsel eğitimin önemini vurgulayarak, bugün nüfusun kontrolsüz artışının büyük bir sorun olduğunu, toplumda ailelerin belli sayıda çocuk istediklerini, bunun için aile planlaması hizmetinin planlı ve ciddi olarak ele alınmasının gerektiğini savundu.

Doç. Dr. Köksal Bayraktar: Hukuk yönünden düşüğün cezai durumunu ele aldı. 1965 yılında çıkan Nüfus Planlaması Kanununun ceza yasalarına bazı esneklikler getirdiğini, tüm dünyada kürtajın serbest olduğunu, İtalya'da ve ABD'de dahi federal mahkemelerin izin verdiğini belirtti.

Dr. Şanda Çalı (Halk Sağlığı Uzmanı): Gebeliği önleyici yöntemlerin yaygın olarak kullanıldığı ve bu yöntemlerin eksiksiz olduğu durumlarda kürtaja başvurulan ülkelerde düşüklerin bir ana sağlığı sorunu haline gelmediğini belirtti. Aile planlaması yöntemlerinin ciddi olarak ele alınmadığı Rusya ve diğer Doğu Bloku ülkelerinde kürtajın çok yaygın olarak yapıldığına dikkati çekti. Kürtajın teknik olarak tehlikeli bir işlem olmadığını ancak kürtajın bir aile planlaması yöntemi de olmadığını ve olmaması gerektiğini, rahim içi aracın kırsal bölgelerde uygulanabilen en etkili aile planlaması yöntemi olduğunu, gebeliği önleyici hapların özellikle hekim kontrolünden uzak kullanıldığında yan etkilerinin sık sık görüldüğünü savundu. Özet olarak Türkiye'deki düşük sorununun çözümü için aile planlaması yöntemlerine ağırlık verilmesini, bunların başarısız kaldığı hallerde kürtaja başvurulabileceğini önemle belirtti.

Panel yöneticisi sonuçları özetlerken özellikle son konuşmacının (Dr. Şanda Çalı) görüşlerini geçiştirerek şu noktaları belirtti: Nüfus politikası faşist İtalya yasalarından alınmıştır. Türkiye'de kürtaj bir sorundur ve yasalarla bu sorun önlenememektedir. Döllenme özgürlüğünün sağlanması, yaygın cinsel eğitim yapılması, çiftlerin istediği sayıda çocuk doğurabilmesi, dilediğinde kürtaj olabilmesinin sağlanması gerekmektedir.

Oysa konunun bir de diğer bir yönü vardır. Bugün kürtaj serbest bırakıldığında, varolan sağlık örgütleri oluşacak talebi karşılayamayacaklardır. Aile planlaması hizmetleri tüm ülkeye eşit biçimde götürülmediği sürece istenmeyen gebeliklerin oluşmasını engellemek mümkün değildir. Sağlık kurumları bu yüksek miktardaki kürtaj talebini karşılayamayınca durum bugünden farklı olmayacak, hastanelerde sıra alamayan ve hastanelere hiç ulaşamayan 100 binlerce kadın, bugün olduğu gibi ya gebeliğine kendi kendine son vermeye çalışacak ya da özel muayenehanelerde yüksek ücretle kürtaj olacaktır.

Üçüncü gün Tıp ve Hukuk Açısından Çocuk Suçluluğu konusu işlendi. Yapılan panelde çocuk suçluların sayısının çok fazla olmamasına karşılık bu eğilimin artmakta olduğu belirtildi. İlgi çeken nokta çocuk suçluların çoğunun köy kökenli olması ve kan davası, toprak anlaşmazlığı, namus borcu gibi feodal kültürün etkisi altında işlenen suçların çoğunluğu oluşturması idi.

İlgiyle izlenen ve birçok güncel konunun ele alındığı kurultay son gün de öğleden sonra sunulan serbest bildirilerle sona erdi.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Kars'ta devletin terörünü yaşıyoruz

Kars'ta geçen ilkbahardan başlayarak gittikçe artan devlet terörü Apocuların ve diğer bazı grupların eylemlerini bahane ederek halka karşı saldırılara geçmiş, işkence ve dayağı günlük bir yöntem haline getirmiş durumda.

İlkbahar aylarında içlerinde MHP eğilimlilerin bol olduğu 5 bin kişilik bir polis takviye ekibinin gelişiyle Kars'ta tutuklamalar ve evlere baskınlar ve dayak atmalar yoğunlaşmış durumda. Özel toplama günlerinde polisler halkın yoğun olduğu sebze hali civarındaki kahvelere aniden dalarak sıradan herkesi, özellikle 16-18 yaşlarındaki gençleri toplayıp götürmekte, 2-3 gün feci şekilde dövdükten sonra suçsuzmuşsun deyip serbest bırakmaktadırlar. Görgü tanığı köylülerin bildirdiklerine göre, tutuklu kızını sormaya gelen bir anne karakolda coplanmış, tutuklu bir genç arabanın arkasına bağlı olarak yollarda sürüklenmiştir. Geceleri tutuklama ve arama bahaneleriyle sık sık kenar mahallelere polis gelmekte daha sonra mahalledeki kurşun izleri bulunmaktadır, camlar yere indirilmektedir

Nezarethanelerde bol miktarda kireç bulunan bazı karakollarda tutuklu gençler kireçler üstünde yuvarlanmaya zorlanmakta ve kireç yutmaktan bu gençlerin iç organları işlemez duruma gelmektedir.

Son günlerde aynı bahanelerle Arpaçay, Kağızman, ve köylerinde yoğun arama ve baskı yöntemlerinin uygulandığı da gelen haberler arasında...

İşkenceciler arasında en çok adı geçenlerden birisi Komiser Kemal Kartal... İki tutuklunun bu komiserin işkencesinden öldüğü söylenmesine rağmen, hakkında hiç bir işlem yapılmadığı ve hâlâ görevde olduğu öğreniliyor.

Bu arada Milli Eğittim Müdürlüğü de sürgünlere hız vermiş durumda.

Kars'tan bir okuyucu

Hükümet sürüyor, komandolar kurşunluyor

Iğdır'da öğretmen ve öğrencilere rahat yok

AP'nin hükümet olmasından yararlanan MHP yanlıları Iğdır'da saldırılarını yoğunlaştırıyorlar. Gün Sazak'ın ölümünden sonra 1 Haziran günü sürgünü çıkmış ilerici öğretmen Hamdullah Altay'ın evi komandolarca kurşunlandı ve olay yerine "Bir dahaki gelişimizde öleceksin" şeklinde, TİT imzalı bir bildiri bırakıldı.

Yine 6 Haziran günü eski İlköğretim Müdürü Nusret Sifil'in evi kurşunlandı.

Komandolar faaliyetlerini adım adım hızlandırıyorlar. Önceleri Iğdır Lisesinde bir temizlik harekatı başlattılar. Buradaki bütün solcu öğrenciler üzerinde, müdürle işbirliği yaparak baskı uyguladılar. Sonuç olarak bütün solcu öğrenciler Iğdır'ın dışındaki liselere gitmek zorunda kaldılar. Sonra lise öğretmenleri üzerinde bir yıldırma, sindirme harekatına başladılar. Birçok öğretmenin evine bomba kondu, öğretmenler dövüldü.

MHP'liler her fırsattan yararlanarak gerginliği ayakta tutuyorlar. Bir keresinde Dev-Yolcu bir öğretmenin kurşunlanmasından sonra maceracı gruplar sağ görüşlü bir öğretmene misillemede bulununca, komandolar terör estirmeye başladılar.

En son, devrimci öğretmen Mirza Akıncı katledildi. Mirza öğretmen önceden de komandolar tarafından tehdit ediliyordu. Savcılığa başvurmuş ve kendini tehdit edenlerin kimler olduğunu bildirmişti. Fakat bugüne kadar hiç bir tutuklama olmadı. Jandarma Komutanı Yarbay Ege Hastal'ın komandoları koruması tepki ile karşılanıyor.

Iğdır'dan bir okuyucu

HALK SAĞLIĞI

Dr. Nadir Paksoy

Tarım ilaçlarına dikkat edelim

Her yaz, özellikle kırsal yörelerde bulaşıcı hastalıkların yanı sıra başka bir halk sağlığı sorunu çıkar karşımıza; tarım ilaçlarıyla zehirlenme.

Sık sık gazete ve diğer haberleşme vasıtalarıyla duyarız, ''Filanca bölgede yanlışlıkla alınan bir tarım ilacından 3 çocuk öldü'' veya ''Zeytinyağı yerine kullanılan tarım ilacı ile pişirilen böreği yiyen ailenin tüm bireyleri öldü''

Tarım ilaçları bilindiği gibi bitkilere, tarım ürünlerine musallat olan zararlı böcek, mantar vs. gibi yaratıkları öldürmek için kullanılan kuvvetli zehirlerdir. Ayrıca fare, hamamböceği gibi ev haşerelerini öldürmekte kullanılan aynı tür zehirler de vardır. Bunlar yüzünden olan ölümler de yabana atılır cinsten değildir.

Bu türden üzücü olayların kökeninde yine halkımızın sağlık konusundaki bilgisizliği veya ihmalkarlığı veya bu zehirler konusunda yeterince aydınlatılmamış olması yatar.

Adı geçen ilaçların alınmasından sonra şiddetli karın ağrısı, bulantı, kusma gibi belirtiler görülür. Eğer anında müdahale edilmezse veya etkili dozda alınmışsa sonuç çoğu kez üzücü olur. İlaç alındıktan sonra tedavisi çözüm değildir. Amaç böyle olaylara meydan vermemektir.

O HALDE NE YAPMALIYIZ?

Oldukça basit. Önce bu tür ilaçların kuvvetli zehir olduğunu unutmayalım. Kullandıktan sonra elleri iyice sabunla yıkamalı. Sonra bunları çocukların erişebileceği yerlerden uzak tutmalı. Bir de unutulmaması gereken şu var: Bu ilaçları şişe, tencere ve başka tür kap kacak içine koymamalı. İlaçlar bitince de kendi kutuları başka bir iş için kullanılmamalıdır. İlaçlı meyveleri iyice yıkamadan yememek de başka bir korunma yoludur.

Bu tür önlemler dikkat edilirse büyük felaketlerin önüne geçilmiş olur. Bilirsiniz ''Tekerlek kırıldıktan sonra yol gösteren çok olur''. Amaç tekerleğin kırılmasını baştan önlemek.

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİN

BAYAŞ Basın Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmen ORAL ÇALIŞLAR

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O.GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu/İstanbul.
Tel: 26 52 44 26 42 93 İdare Tel: 26 61 78
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri. Baskı: İst. Güntur. Dağıtımı: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8 Kızılay. Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı 452. Sok. 25/3 Konak: Tel: 13 10 90 - 25 23 54
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kaşıını Sok. 27/10 Tel: 3900
DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı Kat: 3 No: 30 Dörtyol Tel: 38 57 ADANA: Kızılay Cad. 104 Sok. No: 23 Tel: 103 42

İLAN TARİFESİ-ABONE
Başlık yanı 4000 TL. 8 hariç diğer sayfalar st/cm 900 TL. 8. sayfa st/cm 1000 TL. Renkli st/cm 1700 TL. Doğum, evlenme, ölüm st/5 cm 2000 TL. Küçük ilanlar kelimesi 30 TL.
ABONE: Yurtiçi 3 aylık 900 TL. 6 aylık 1800 TL. 1 yıllık 3600 TL. Yurtdışı 3 aylık 1125 TL. 6 aylık 2250 TL. 1 yıllık 4500 TL. Dış ülkeler için posta ücreti alınır.

22340 - R11

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Bankacılık Enstitüsünün düzenlediği toplantıda Prof. Dr. F.Ergin ve Prof.Dr. E.Çam tartış malı oturumda konuştular.

1.Ulusal Bankacılık Sempozyumu sona erdi

Enflasyon, tasarruf sahiplerinin zararına oluyor

● **Prof. Ertuna 1978 yılında öz sermayelerinden 949 milyon lira kaybeden 56 şirketin aynı yıl içinde 1 milyar 758 milyon enflasyon kazancı sağladığını açıkladı.**

● **Toplantıda bankaların sanayi kuruluşlarına açtıkları kredilerin yetersiz olduğunu belirtildi...**

İSTANBUL (ÖZEL)

İSTANBUL Üniversitesi İktisat Fakültesi Bankacılık Enstitüsünce düzenlenen "1. Ulusal Bankacılık Sempozyumu"nda, bankaların sanayi kuruluşlarına açtıkları kredilerin yetersiz olduğu belirtildi. "Endüstri, katma değer yaratamazsa, bundan en büyük zararı yine bankalar görecektir" denildi.

TÜSİAD eski Genel Sekreteri Dr. Güngör Uras, kamu kesiminde işletme finansmanı ihtiyacını karşılayıcı bir sistemin olmayışı yüzünden "ekonominin yaralandığını" söyledi. Uras geçen yıl KİT açıklarının 100 milyar liraya vardığını açıkladı ve banka kredilerinde 1979 yılında görülen 192 milyar liralık artışın yalnızca 55 milyar liralık bölümünün sanayiye açıldığını kaydetti.

Bankaların sınai yatırım kredilerinin de çok düşük olduğunu belirten Dr. Güngör Uras, "24 ti-

(Devamı Sa. 6 Sü.4)

IMF Niyet Mektubunu görüşüyor

● **Türkiye'nin niyet mektubu kabul edilirse ilk aşamada 190 milyon dolar kredi serbest bırakılacak.**

ANKARA (ÖZEL)

ULUSLARARASI Para Fonu (IMF) ile Türkiye arasında imzalanması öngörülen yeni Stand-by Anlaşmasına ilişkin olarak Türkiye'nin Fona verdiği niyet mektubu , IMF Yönetim Kurulunun bugün New York'ta yapacağı toplantıda görüşülecek.

Maliye Bakanlığı yetkilileri Türkiye'nin verdiği niyet mektubunun IMF Yönetim Kurulunca kabul edilmesinin beklendiğini belirttiler ve "Niyet mektubu kabul edilirse ilk aşamada yaklaşık 190 milyon dolar tutarındaki kredi serbest bırakılacak" dediler.

Yetkililer yeni Stand-by anlaşması ile Uluslararası Para Fonundan üç yıl süre ile 1 milyar 600 milyon dolar tutarında kredi sağlanacağını da kaydettiler.

SUUDİ ARABİSTAN KREDİSİ

Öte yandan Suudi Arabistan tarafından Türkiye'ye verilmesi taahhüt edilen 250 milyon dolar tutarındaki kredinin de IMF Yönetim Kurulunun niyet mektubunu kabul etmesinden sonra işlerlik kazanması bekleniyor.

Etyopya Eritre'ye saldırdı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ERİTRE'nin kuzeyinde Etyopya hükümet kuvvetleri ile Eritreli gerilalar arasında süren çarpışmalarda 60 Etyopya askeri öldürüldü, çok sayıda askeri araç ve 20'ye yakın tank imha edildi.

Şam Radyosunun haberine göre, tankların ve helikopterlerin desteğinde saldırıya geçen Etyopya hükümet kuvvetleri bir başarı elde edemeden çekilmek zorunda kaldı. Şam Radyosu Etyopya nakliye uçaklarının çok sayıda yaralı taşıdığını bildirdi.

Bu arada Sudan sınırına yakın bölgelerde Eritre Kurtuluş Kuvvetleri ile hükümet birlikleri arasındaki çarpışmalarda hükümet kuvvetlerinin 9 ölü verdikleri, 20 askerin de yaralandığı bildirildi.

İran dini lideri Devrim Muhafızlarını uyardı

Homeyni: "Beni Sadr'ın emirlerine uyun!"

TAHRAN (AA)

İRAN devriminin lideri Ayetullah Homeyni, devrim muhafızlarının Devlet Başkanı Beni Sadr'ın emirlerine uymalarını emretti. Emirlere uymayanların cezalandırılacağını vurguladı.

Tahran'daki ABD Büyükelçiliği önünde toplanan devrim muhafızlarına okunan mesajda Homeyni, insanları emirlere uymamaya teşvik eden, kanunsuz olarak tutuklamalar yapan ve mala mülke el koyan devrim düşmanlarına karşı uyarıda bulundu. Devrim komitelerinin bu devrim düşmanlarından ve İslam kanununa uymayanlardan temizlenmesini istedi.

Şubat Devriminden sonra kurulan devrim muhafızlığı Devlet Başkanından ziyade Ayetullah Beheşti yanlısı bazı dini liderlere bağlı bir davranış içine girmiş ve Beni Sadr'ın bilgisi dışında tutuklamalar yapmıştı.

Öte yandan Devlet Başkanı Beni Sadr da devrim muhafızlarına yaptığı konuşmada, toplumun kanunun hakimiyeti altında olduğunu hissetmesi gerektiğini söyledi.

Bu arada İran Devrim Başkomutanı Abu Şerif'in görevinden istifa ettiği bildirildi. Abu Şerif istifasına gerekçe olarak İran devriminin bazı tekelci unsurlar ve bölücülük tarafından kösteklenmesini gösterdi.

Meclis tatile girecek, ayda 3500 lirayla geçinenleri düşünen yok...

Partiler Asgari Geçim İndirimi konusunda anlaşamıyor

ANKARA (AA)

CUMHURİYET Senatosu Başkan Vekili Mehmet Ünaldı, dün bir basın toplantısı yaparak, Meclislerin çalıştırılması için yaptığı temaslar hakkında bilgi verdi. Basın toplantısında, siyasi partilerin asgari geçim indirimi yasa tasarısı hakkındaki görüşlerini de açıklayan Ünaldı, bu konuda, siyasi partilerin hepsinin görünürde yasa tasarısının bir an önce çıkmasından yana olmakla birlikte, her birinin de değişik gerekçelerle ortaya çıktıklarını söyledi.

Mehmet Ünaldı'nın açıklamalarına göre, AP, kanunun çıkmasına razı olduğunu söylüyor ancak, bu yasa için kaynak teşkil edecek vergi kanunlarının da beraber ve aynı zamanda görüşülmesini talep ediyor. "Karşılığı bulunmadan masraf kanunları çıkarmanın devleti iflasa sürükleyeceğini" savunan Demirel, CHP'nin hükümeti düşürmek için verdiği gensoru önergesinin de asgari geçim indirimi yasasını geciktireceğini öne sürüyor.

CHP ise, parti olarak Meclisin çalışmasından ve asgari geçim indirimi yasasının çıkmasından yana olduklarını ancak, iktidarın kendi arzusuna göre hazırladığı gündeme evet diyemeyeceklerini belirtiyor. Hükümetin karşılıklı anlaşma zemini aramaya çalışması gerektiğini belirten Ecevit, CHP'nin her zaman işbirliği teklif ettiğini, hükümetin ise buna yanaşmadığını söylüyor.

MSP ise, verdiği önerge ile, asgari geçim kanununun hemen tek başına gündeme girmesini ve gündemin ilk sıralarına geçirilmesini istiyor.

TRT Danışma Kurulu Toplantısı sürüyor

"1981 Mayısında mali imkansızlıktan TRT yayınları durabilir"

● **Toplantıda Nazım Hikmet'ten "Türkiye'nin en büyük şairi" diye söz edilmesi tartışmalara yol açtı.**

ANKARA (AA)

ÇEŞİTLİ bakanlık ve kuruluşların temsilcilerinin katıldığı TRT Danışma Kurulu toplantısına dün de devam edildi.

Toplantıda Türk Dil Kurumu temsilcisi Adnan Binyazar'ın Nazım Hikmet'ten "Türkiye'nin en büyük şairi" diye söz etmesi, kurulun bazı üyelerinin itirazları ile karşılaştı.

Dünkü oturumda konuşan Kurumun eski yöneticilerinden Mahmut Tali Öngören, TRT'de bazı panellerin ayrım yapılarak verildiğini belirterek, anarşik olaylarda ölen ve öldürülenlerin kimliklerinin haber bültenlerinde "sağcı" veya "solcu" olarak nitelenmesini eleştirdi.

Öngören'in eleştirisine cevap veren TRT Genel Müdürü Doğan Kasaroğlu ise TRT haber bültenlerinde böyle bir ayrım yapılmadığını söyleyerek "Bunun sağcısı solcusu olmaz, ölen maktuldür, öldüren katil" dedi. TRT'nin içinde bulunduğu mali imkansızlıklardan da söz eden Kasaroğlu 1981 Mayısında radyo ve televizyon yayınlarının durdurulabileceğini söyledi.

TRT Danışma Kurulu toplantısına bir mesaj gönderen Ankara Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Beyhan Cenkçi ise "TRT'nin çeşitli dönemlerde olduğu gibi bugün de Anayasal zırhının bazı çevrelerce tahrip edilmek istendiğini" söyledi.

TRT YAYINLARINI DEĞERLENDİRME KURULU

TRT yayınlarının değerlendirilerek kamuoyuna yansıtılması amacıyla TRT-Der öncülüğünde bazı kuruluşların temsilcilerinin katıldığı "TRT Yayınlarını Değerlendirme Kurulu" oluşturuldu.

Toplantıda basına yapılan açıklamada TRT'nin Anayasal görevleriyle asla bağdaşamayacak bir yolda olduğu belirtilerek TRT Yayınlarını Değerlendirme Kurulunun bütün yayınları izleyeceği ve hatta antene yansımayan olay ve davranışların da değerlendirilerek kamuoyuna ulaştırılacağı belirtildi.

TRT Danışma Kurulunda bu gün bir konuşma yapan Altan Öymen, "TRT'nin iktidarın işine gelmeyen haberleri gizlediğini, ya hiç vermediğini ya da önemsiz hale getirerek ve aslından saptırarak verdiğini" söyledi ve "Bunun açık kanıtı gazetelerdir" dedi.

Kütahya İş Mahkemesinin örnek kararı:

Köy YSE-İş Sendikasının YSE'de imzaladığı sözleşme geçersiz sayıldı

● **YSE-İş Başkanı Acar, YSE Genel Müdürlüğünün partizanlık yüzünden tarihinde ilk kez programlanan üretimi gerçekleştiremediğini söyledi.**

ANKARA (ÖZEL)

KÜTAHYA İş Mahkemesi, Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığı ile MİSK'e bağlı Köy YSE-İş Sendikası arasında imzalanan sözleşmenin geçersiz olduğuna karar verdi. Kütahya İş Mahkemesi kararında, YSE Genel Müdürlüğüne bağlı 74 işyerinde YSE-İş'in toplusözleşmeye yetkili olduğu belirtildi ve Köy YSE-İŞ ile Bakanlık arasındaki ilişkiler "kötü niyetli girişimler" olarak nitelendi.

YSE-İş Sendikası Başkanı İsmet Acar, konuyla ilgili olarak verdiği demeçte, Kütahya İş Mahkemesinin verdiği kararı "bir hukuk dersi" olarak niteledi ve şunları söyledi:

"Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığı ve MİSK'e bağlı Köy YSE-İş Sendikasının işçilere karşı entrika çevirerek işlerini yürütme çabaları ortaya çıkarılmıştır. Bundan böyle, YSE ve Toprak İskan Genel Müdürlükleri işyerlerinde YSE-İş'in sözleşmesi uygulanacaktır.

"MHP'Lİ MİLİTANLAR ÜRETİMİ ENGELLİYOR"

YSE-İş Sendikası Başkanı Acar, açıklamasında ayrıca, Bakan Karayiğit tarafından YSE işyerlerine doldurulan MHP'li militanların işyerinde huzuru bozduklarını ve üretimi engellediklerini belirterek şöyle dedi:

"YSE Genel Müdürlüğü, tarihinde ilk kez, programına aldığı üretimi yapamayacak duruma gelmiştir. Bunun tek sorumlusu Bakan Karayiğit ve MHP'li militanlarıdır."

İslahevi mi işkencehane mi?

Keçiören Çocuk Islahevinde zulüm var

● **Islahevindeki çocuklar, çeşitli bahanelerle her gün falakadan geçiriliyor.**

● **Yemeklerin içinde fare pisliği, sinek ve çeşitli böcekler çıkıyor.**

● **Çocukların emek vererek ürettiği mallar satılarak parası gasp ediliyor.**

AYŞE DÖNMEZ

ODASINDA daima bir falaka asılı olan başgardiyan, aynı zamanda da doktor olabilir mi demeyin. Başka yerleri bilmiyoruz ama, Keçiören çocuk islahevinde oluyor.

Üstelik de başgardiyanın odasındaki falakayla dövülen çocuklar bu ilkokul mezunu "doktor"dan rapor alamıyorlar:

— Hiç bir yerinde bir şey yok, ölmedin ya yeter.

— Ölmediğine dua et!

FALAKA

Falakayla işkence Başgardiyan Saffet Yıldırım'ın odasında yapılıyor. Çocuklar, "Yatağını niye düzgün tutmuyorsun? Sen sol görüşü savunuyorsun" gibi sudan bahanelerde sürekli dövülüyor. Gardiyanlardan biri yorulunca diğeri yerine geçerek saatlerce dövüyorlar.

İşkence yapan gardiyanlar: Hasan Yılmaz, Mustafa Yıldırım, Hacı Gültekin, Bayram Alpaslan, Ömer Erdoğan, Bayram İlikkan, Hüseyin Külah, Mustafa Sarıkaya, İhsan Yıldız, İhsan Arslan. Çocuklar bu gardiyanların çoğunun MHP taraftarı olduğunu bazılarının da propaganda yaptığını söylediler.

Akşamları ise, "Yok ayağa kalkmadın" diye bahanelerle "banyo arası" denilen yerde bu kez de hortum ve sopalarla dövülüyorlar.

ANGARYA VE ÜRETİLEN MALLARIN DIŞARIYA SATILMASI

Keçiören Islahevinde sadece işkence yok. Angarya var, çocuk-

(Devamı Sa. 6 Sü.4)

Manisa'da MHP'li bir çete ele geçirildi

● **Kula'nın Şerement köyündeki bir değirmende karargah kuran komandolardan dördü güvenlik kuvvetlerince yakalandı.**

● **Yapılan aramada askeri malzemeler ele geçirildi.**

HABER MERKEZİ

MANİSA'nın Kula ilçesine bağlı Şerement köyünde silahlı 15-20 MHP'li tarafından karargah olarak kullanılan bir değirmen güvenlik kuvvetleri tarafından basıldı. Baskın sonunda 4 komando yakalandı.

Köylülerin ihbarı üzerine Kırburun mevkiindeki değirmene gelen Kula Kaymakamı ve Jandarma Karakol Komutanı komutasındaki müfreze önce kapı önünde nöbet bekleyen iki kişiyi, daha sonra da değirmene gelen diğer iki kişiyi yakaladılar.

Daha sonra değirmende yapılan aramada askeri battaniyeler ve çeşitli askeri malzeme ile "ülkücü" kitaplar ele geçirildi. Yakalanan dört kişi Kula Cumhuriyet Savcılığına teslim edildiler.

Köylülerden alınan bilgiye göre, çoğu günler 15-20 kişi kadar olan çete, değirmene 1.5 ay önce gelerek yerleşmişlerdi. Değirmenin duvarlarına asılan MHP ve bozkurt resimleri köylülerin dikkatini çekmişti. Köylüler tarafından görüldüklerini anlayan komandolar, bazı köylüleri tehdit ederek, ihbar edilmeleri halinde köyü yakacaklarını söylemişlerdi. Köylüler bu kişilerin bir çoğunun ellerinde ve yüzlerinde yara izleri gördüklerini de söylüyorlar.

Sıkıyönetim bölgesinden kaçtıkları sanılan ve bazı günler sayıları 20'ye ulaşan komandoların bir köylüye askeri G—3 otomatik tüfeği satmaya çalıştıkları bildirildi. Değirmende karargah kuran komandoların Şerement köyünde oturan ve MİT'le de ilgisi bulunduğu söylenen "Hasancığın Mehmet" adlı kişiyle sıkı ilişki içinde oldukları ve bu kişiden çeşitli yardımlar gördükleri bildiriliyor.

Jandarma tarafından yakalanan dört kişinin kimlikleri şöyle: Kubilay Ersöz, Mehmet Kara, Hikmet Ali Eroğlu. Yakalanan komandolardan birinin ismi henüz açıklanmadı.

Vali Katıtaş Elazığ'da kurtarılmış bölgenin kalmadığını iddia etti

ELAZIĞ (ÖZEL)

ELAZIĞ Valisi Kemal Katıtaş basına bir açıklama yaparak Elazığ'da isteyen herkesin istediği yere gidebildiğini, şehirde 'kurtarılmış bölge' kalmadığını iddia etti.

Anarşinin kökünün kazındığını ileri süren Vali Katıtaş bu konuda şöyle konuştu:

"Elazığ'da 1978 ve 79 yıllarında anarşik nedenlerle 80 kişi öldürülmüştür. Alınan tedbirler sonucu 1980 yılının bugüne kadar olan döneminde şehrimize ancak 2 anarşist girebilmiş ve bunlardan biri güvenlik kuvvetleriyle giriştiği silahlı çatışmada öldürülmüş, diğeri ise yakalanmıştır."

"En modern polis teşkilatının Elazığ'da bulunduğunu da belirten Katıtaş, "Şehirdeki polis teşkilatına en modern silahlar dağıtılmıştır. Teşkilatın modernleşmesiyle 1980 yılında birçok örgüt ortaya çıkarıldı ve bu örgütlere mensup çok sayıda kişi yakalanarak tutuklandı" dedi.

1978'deki grevden beri zorlu bir mücadele yürüten Çimsa işçileri son dönemde Keramik İş'in bölücülüğüne karşı Çimse-İş'te örgütlenmişlerdi.

Çimse-İş, Çimsa'da sözleşme imzaladı

● **Sözleşmenin imzalanmasından sonra işçiler Keramik-İş'ten istifa etmeye başladılar.**

MERSİN (ÖZEL)

TÜRK-İş'e bağlı Çimse-İş Sendikasının işkolu yetkisine dayanarak Mersin Çimsa Fabrikasında sözleşme imzalamasından sonra Çimsa işçileri hızla Keramik-İş'ten istifa ederek Çimse-İş'e geçmeye başladılar.

Çimse-İş Sendikasının imzaladığı sözleşme ile işçilerin saat ücretlerine birinci yıl 33,5 TL, ikinci yıl 36 TL. zam yapıldı. Ayrıca senede 6 maaş ikramiye, 10 bin lira yakacak parası ödenecek. 5 yıl kıdemi olana 30, 10 yıl kıdemi olana 45 gün kıdem ikramiyesi verilecek. 1.8.1979'dan 1.8.1981'e kadar geçerli olan sözleşmeyle alınan sosyal haklar ve birikmiş hakların tamamı Çimse-İş'e üye olanlara 1980

(Devamı Sa. 6 Sü.2)

Parasız yatılı sınavları 20 Haziranda yapılacak

ANKARA (AA)

ANADOLU liselerine giriş ikinci basamak sınavları 27 Haziran Cuma günü 11 il merkezinde yapılacak.

Devlet parasız yatılı orta 1. sınıf ile 6 yıllık öğretmen liselerinin 1. sınıflarına alınacak öğrencilerin 2. basamak sınavları ise 20 Haziran cuma günü 67 ilde gerçekleştirilecektir.

Milli Eğitim Bakanlığından alınan bilgiye göre, Anadolu liseleri ikinci basamak sınavlarının yapılacağı illerin adları şöyle: Adana, Ankara, Antalya Bursa, Diyarbakır, Trabzon, İstanbul, İzmir, Samsun, Konya ve Erzurum.

Öte yandan meslek liselerine 1980-81 öğretim yılında alınacak öğrencileri belirlemek amacıyla 1 Temmuzda yapılacak sınava girmek için başvurular 20 Haziran Cuma günü sona erecek.

TİKP Mersin İl Başkanına saldıran bir İGD'li, pişman olduğunu söyledi

● **Eski İGD'li Erdinç Tuncer mahkemedeki ifadesinde Fatih Atilla'ya silahla saldıranın İGD Mersin "güvenlik" sorumlusu Vedat Erdal olduğunu açıkladı.**

● **Tuncer, İGD'nin Doğu Almanya kanadı ile İngiltere kanadı arasındaki çatışmada Şenol Küçük'ün öldüğünü söyledi.**

MERSİN (ÖZEL)

BİR süre önce TİKP Mersin İl Başkanı Fatih Atilla'ya silahla saldıran İGD'lilerin duruşmasına dün 11. Ağır Ceza Mahkemesinde devam edildi. Duruşmada ifadeleri dinlenen İGD'li sanıklar saldırı olayı ve İGD'nin faaliyetleri hakkında bilgi verdiler.

Duruşma sonunda Mahkeme heyeti, Sanıkların "İGD üyesi ve sempatizanları olduğunu, ve olayın siyasi amaçlı bir saldırı olduğunu tespit" ederek işlenen suçun sıkıyönetim ilanına sebep olan suç mahiyetinde olduğuna karar verdi. Mahkeme heyeti bu sebeple görevsizlik kararı alarak, davanın Adana Sıkıyönetim Askeri Mahkemesine gönderilmesine karar verdi.

Sanıklardan Cemal Akın olaydan pişmanlık duyduğunu ifade etti ve mahkeme bu sanığın tahliyesini kararlaştırdı.

ERDİNÇ TUNCER'İN İFADESİ

Duruşma sırasında ifade veren sanıklardan Erdinç Tuncer İGD'nin "Almanya ve İngiltere kanatları olarak ikiye bölündüğünü" söyledi. Tuncer ifadesinde bu konuda şöyle dedi:

"Ben İGD'yi bırakalı uzun bir zaman oldu. Yine de nasıl çalıştıklarını ve kimlerin yönettiğini biliyorum. İGD'nin yöneticileri İsmet Kalebayır, Atilla Bal, Necdet Gelici ve Özcan Ertürk'tür. Son zamanlarda İGD, Almanya ve İngiltere ka-

(Devamı sa. 6 sü. 7'de)

Mem-Der, "Memurlar Kurultayı" düzenleyecek

ANKARA (ÖZEL)

MEMURLAR Derneği (Mem Der), Genel Kurulu, memur sorunlarını tartışmak ve memurların birliğini kolaylaştırmak için, memur kuruluşlarının ve bilim adamlarının da katılacağı "Memurlar Kurultayı" düzenlenmesini kararlaştırdı.

Kongreden sonra yayınlanan bildiride, ülkemiz üzerinde kara bulutların dolaştığı, faşizmin tırmandığı, faşist saldırıların can güvenliğini ortadan kaldırdığı belirtildi.

Bildiride zor şartlarda mücadele etmek isteyen tüm memurlar ve memur kuruluşlarına mücadele için birlik çağrısında bulunuldu.

Mem-Der 5. Genel Kurulunda şu kararlar alındı:

"Demirel hükümetinin devlet memurları kanununu değiştirerek, haklarımıza ve örgütlenme özgürlüğümüze yönelik saldırılarının yeni bir aşaması olan, Memur Odaları Birliği adı altında 1937-1938 İtalyasında faşist Mussolini'nin uygulamasını getirme çabalarına karşı en etkin biçimde mücadele edilmesine,

"Anayasayı, özgürlükleri ve parlamentoyu ortadan kaldırmaya yönelik girişimlere kararlılıkla karşı çıkılmasına,

"Mevcut hayat pahalılığında memur ücretlerinin vergi dışı bırakılması için mücadele edilmesine,

"Sayıştay Genel Kurulunun tam süre çalışma tazminatlarının, maaşla vergilendirilmesi kararının, günümüz şartlarında sağlık emekçilerini daha ağır ekonomik yükler altında bırakacağı düşüncesiyle protesto edilmesine karar verildi."

Giscard D'Estaing Çin'e gidecek

PEKİN

YENİ Çin Haber Ajansı, 17 Haziranda yayınladığı bir haberde, Fransa Cumhurbaşkanı Valery Giscard D'Estaing'in gelecek ekim ayında Çin'i ziyaret edeceğini bildirdi.

Ajans resmi ziyaretin ayrıntılı programı hakkında bir açıklama yapmadı.

Lenin emperyalist savaşa son verdi, Hitler yeni bir dünya savaşı başlattı

Rusya'da halk barışa susamıştı ve barıştan yanaydı. Almanya'da ise halk Hitler'in savaş demagojisi ile aldatılabiliyordu

- **Türkiye Almanya ya da Rusya gibi emperyalist bir ülke değil, tersine emperyalist tehdit altında bir ülkedir.**
- **Türkiye'de halk kitleleri anarşi ve terörün baskısı altındadır. Yükselen bir devrim hareketi ve iktidara doğru yönelen milyonlar yoktur.**
- **Türkiye'deki Hitler hayranlarının da dış desteği yoktur.**
- **Weimar Anayasası olağanüstü durumlarda hükümete olağanüstü yetkiler tanımıştı. Bu madde sonuçta Hitler'den başkasının işine yaramadı.**

BURJUVA demokratik devrimle başlayan dönemde, siyasi istikrarsızlık, ekonomik istikrarsızlık ve enflasyon yükselmeye devam ediyordu. Aynı zamanda 1. Dünya Savaşı devam etmekteydi. Çarlığın devrilmesi ile kurulan geçici hükümeti, kralcılar, burjuvalar, sosyalist-devrimciler ve menşevikler oluşturmuştu. Lenin'in önderliğindeki Bolşevik Partisi ise bu hükümete katılmayı reddediyordu. İlk kez 2 Mart 1917'de kurulan 1. geçici hükümette sosyalist-devrimci Kerensky Başbakan Yardımcısı, 5 Mayıs 1917'de kurulan 2. geçici hükümette Harbiye Bakanı olarak yer almıştır. 24 Temmuzda kurulan 3. geçici hükümette ise Başbakandır ve özellikle bu hükümet Kerensky hükümeti olarak geçer. Geçici hükümetin dışında, askeri birliklerden, fabrikalardan seçilen delegelerin oluşturduğu İşçi-Asker Delegeleri Sovyeti kurulmuştu. İşçi-Asker Delegeleri Sovyeti, çoğunluğu temsil ediyordu. Çoğunluğu temsil etmeyen geçici hükümet geçmiş hükümetler gibi Çarın emperyalist politikasını devam ettiriyor, halkın ekonomik ve demokratik haklarına saldırıyordu. Buna karşılık savaşın ve ekonomik buhranın baskısı altında olan işçi sınıfı, haklarını korumak için mücadele etmektedir. Yükselen Bolşevik hareketi sürekli saldırı altındadır ve mücadele, baskı altında olan halk kitleleri ile, savaştan yana olan ve halka saldıran hükümet arasında cereyan etmektedir. Yıllar süren mücadele tecrübesi, halkın da demokrasi ve özgürlük düşüncesini Almanya'ya kıyasla çok daha fazla geliştirmiştir. Almanya'da Hitler'in başka ülkeleri fethetme politikası halk içinde etkili olduğu halde, Rusya'da halk emperyalist savaşa karşı çıkmakta ve Bolşevik Partisinin savaşa karşı politikasını desteklemektedir. Lenin hükümet için, "..kapitalist ganimetin paylaşılması, küçük ve zayıf halkların boğazlanması uğruna yapılan emperyalist savaşın, emperyalist devletlerle, İngiltere'yle Fransa'yla vb. ittifak halindeki savaşın hükümetidir.." demektedir.

Geçici hükümet tüm saldırılarına karşılık güçsüzdür. Halk, İşçi ve Asker Sovyetlerini desteklemektedir. Kerensky hükümeti halkın gözünde meşruluğunu yitirmiştir. Lenin, Kerensky dönemini şöyle ifade ediyor. "İşçi ve köylü yığınlarının, devrimi yaparken neler talep ettiklerine bakalım. Devrimden ne anlıyorlardı? Yığınların devrimden, özgürlük, barış, ekmek ve toprak anladıklarını biliyoruz.

"Peki şimdi ne görüyoruz?

"Özgürlük yerine eski keyfi yönetimin yeniden kurulmasına çalışılıyor. Ölüm cezası cephede askerler için kurumlaştırıldı. Toprak sahiplerinin topraklarına el koyan köylüler mahkemeye sevkediliyor. İşçi gazetelerinin basımevleri kırılıp döküldü.." (Nisan Tezleri ve Ekim Devrimi)

Görüldüğü gibi Rusya'daki devrim hareketi, özgürlükleri ve eşitliği sağlama, savaşa son verme, Rusya'da yaşayan çeşitli ulusların birliğini savunma temelinde gelişti. Gerçekten de devrimle birlikte, Lenin ilk iş olarak savaşa son verdi. daha sonra halk üzerindeki ve diğer uluslar üzerindeki baskıları kaldırdı. Yeni kurulan hükümet ilk kez çoğunluğun demokrasisini gerçekleştirdi.

Yukarıda aktardığımız gerçeklerden çıkarılacak sonuçlar kısaca şunlardır.

1. Kerensky hükümeti savaşın göbeğinde kuruldu ve bu hükümet emperyalist savaşa devam etmeyi savunuyordu. Almanya'daki sosyal-demokrat hükümet ise savaştan sonra kurulmuştu. Savaşı savunmuyordu, ancak savaşa karşı teslimiyetçiydi.

2. Rusya'da halk barışa susamıştı ve barıştan yanaydı. Almanya'da ise, halk, Hitler'in savaş demagojisi ile aldatılabiliyordu.

3. Rusya'da devrim gerçekleşirken, Almanya'da karşı-devrim gerçekleşti.

4. Lenin iktidara geldiğinde emperyalist savaşa son verdi. Hitler ise yeni bir dünya savaşını başlattı.

5. Rusya'da devrim sonrası halk kitleleri baskıdan kurtuldu. Çoğunluğun en geniş demokrasisi, dünyada ilk kez kuruldu. Almanya'da ise halkın en basit hakları dahi ortadan kaldırıldı.

6. Rusya'da burjuvazinin iktidarı sona ererken, Almanya'da burjuvazinin en gerici kesiminin diktatörlüğü kuruldu. Diğer burjuva kesimleri de baskı altına alındı.

Türkiye, Weimar Almanyası ya da Kerensky Rusyasına benzer mi?

BİRİNCİSİ Türkiye Almanya ya da Rusya gibi emperyalist bir ülke değildir. Doğal olarak emperyalist savaş peşinde de değildir. Tam tersine emperyalist tehdit altındadır. Türkiye ekonomisi de, bu ülkelerden farklıdır. Kendi iç dinamiği ile gelişememektedir. Dışa bağımlıdır. Ülkemizde son yıllarda kurulan hükümetler daima bu dışa bağımlı politikayı devam ettirmişlerdir. Yine ülkemizde, son on yıldır kurulan hükümetler, hızla yükselen Sovyetler Birliği tehdidine karşı duyarsızdır, teslimiyetçidir. Son Demirel hükümeti, Türkeş'i himaye ederek, halkın bölünmesine yol açmakta, Rusya karşısında zayıf bir Türkiye yaratmaktadır.

İkincisi Türkiye'de yükselen bir devrim ve iktidara doğru yönelen milyonlar yoktur. Tam tersine halk kitleleri anarşi ve terörün baskısı altındadır. Siyasi grevler, miting ve gösteriler bir yana, hak grevleri bile yapılamaz olmuştur. Kitaplar toplatılmakta, işkenceler yapılmaktadır. Bunları yeterli görmeyen hükümet, "Hitler hayranları"nın istekleri doğrultusunda Anayasayı değiştirmeye çalışmaktadır.

Türkiye'nin içinde bulunduğu şartlarda, "Hitler hayranları"nın taktikleri ve hükümetin tutumu ile Almanya'da Hitler'in iktidara yürümesi arasında benzerlik kurulabilir. Ancak Türkiye'deki bu Nazi heveslilerinin iktidara gelmesi mümkün değildir. Çünkü Türkiye gibi dışa bağımlı ülkelerde faşizm, dış destek olmadan uzun süre yaşayamaz. MHP'nin eski destekçisi ABD, artık aynı desteği gösterememektedir. Bunlara rağmen MHP yıkıcı ve bölücü faaliyetlerini hükümetin desteğinde sürdürmekte, yeni bir dünya savaşının ve faşizmin kaynağı Rusya karşısında zayıf bir Türkiye yaratmaktadır. İşte bu şartlarda, başta Yeni Forum olmak üzere Almanya tecrübesinden ders çıkarması gerekenler vardır.

Yeni Forum'un çözümu ve gerçekler

YUKARIDAKİ mantığın sonucu olarak Yeni Forum, Anayasa değişikliği önerisini getirmektedir. Oysa önerdikleri Anayasa değişikliği "eleştirdikleri' Weimer Anayasasında mevcuttu. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, Weimer Anayasasının 48. maddesi, olağanüstü durumlarda kurulacak hükümete, olağanüstü yetkiler tanımaktaydı. Almanya'da bu madde 1924'lerden sonra sık sık kullanıldı ve halkın özgürlükleri kısıtlandı. Muhalefet güçleri, bu madde sayesinde hükümeti kuranlar tarafından ekarte edildi. Yine bu madde sayesinde parlamento fiilen işlemez hale getirildi. Bu madde sonuçta Hitler'den başkasının işine yaramadı.

Türkiye için önerilen Anayasa değişikliği ise, Türkiye'nin Hitler'i Türkeş'in de ötesinde, Rusya'nın işine yarayacaktır. Hele hele, grevleri siyasi cinayetlerle aynılaştırarak bu değişikliğe gerekçe yapmanın demokrasiyi savunmakla kesinlikle ilişkisi olamaz.

—BİTTİ—

Bakış — TAYLAN ERTEN

Durgunluk

25 Ocak kararlarının bugün vardığı aşama durgunluktur. Talep azalması, üretimde artış olmaması, geniş boyutlu ve etkili bir para darlığı bu aşamanın tipik özellikleri olarak belirtilebilir. Başka bir nokta da, fiyatların seyridir. Ocak ayındaki yüksek oranlı devalüasyondan sonra fiyatlar ocakta yüzde 9,8; şubatta 29,3; martta 4,4; nisanda 3,5 düzeyinde gerçekleşti. Mayıs tahminleri ise yüzde 2-2,5 dolayındadır. Şubat ayında endeksin böyle yükselmesindeki esas etken, kamu kesiminin ürünlerine yapılan büyük oranlı zamlardı. Ancak, şubat-mart arasında izlenen bu kadar büyük hız düşmesinin gerçekleşmesini de ihtiyatla karşılamak gerekiyor. Türkiye'de fiyat endeksleri genellikle kamu kesimi tarafından üretilen mal kalemlerini kapsamaktadır. Ayrıca, çok sınırlı sayıda mal fiyatlarını içermektedir. Bu bakımdan, bu büyük farkı anti-enflasyonist politikanın kısa sürede elde ettiği başarı olarak değil, endekslerin sağlıksızlığına da bağlamakta yarar vardır. Ancak, fiyat artış hızının düşmekte olduğu söylenmelidir.

Piyasadaki talep gözle görülecek kadar azalmıştır. Bunun anlamı, halk kitlelerinin alım gücünde esaslı bir gerilemenin varlığıdır. Yukarıda değinilen fiyat düşmesinin başlıca nedeni budur. Alım gücündeki azalma para darlığıyla birleştiği zaman, sanayicisi, tüccarı nispeten düşük fiyatla mal satmak durumunda kalmaktadır. Çünkü paraya ihtiyacı bugün her zamankinden fazladır.

Kitlelerin alım gücünü alt düzeylerde tutmak, 25 Ocak kararlarının ardındaki amaçtır. Kısa sürede enflasyonu durdurmak, üretimi artırmaya değil, en geniş anlamıyla tüketimi kısma temeline oturtulmuştur. Bu nedenle, kamu kesiminde 700 bin dolayında işçiyi kapsayan toplusözleşme görüşmeleri mümkün olduğunca geciktirilmektedir. Hükümet, birikmiş 5 milyar liralık kıdem tazminatı borcunu da bu nedenle uzatmaya çalışmaktadır. Bu olgudan sonra, kamu kesiminde bağıtlanacak yeni sözleşmelerin ekleyeceği yeni borçların işçilere kısa sürede ödenmesi de beklenmemelidir. Taban fiyatları politikası da aynı biçimde yürütülmüştür. Destekleme fiyatlarının bir artışı öngörmesi nedeniyle talepte meydana gelecek baskı, Toprak Mahsulleri Ofisinin hububat alımlarını sınırlı tutması ve borçlanacağı parayı üreticiye en erken sonbaharda taksitle ödemeye başlamasıyla denetlenmeye çalışılacaktır.

1980'in ilk üç aylık belirlemelerine göre, temel mallar üretimi genellikle azalma eğilimi içindedir. Devlet Planlama Teşkilatı tarafından izlenen 115 kalem maldan 31'inde artış, 84'ünde ise azalma kaydedilmiştir. DPT'nin üretim düşüklüğü ile ilgili tespiti şu etkenlere dayandırılmaktadır: 'Döviz darboğazı ve bundan doğan transfer güçlüğü, yeterli miktarda ve zamanında yakıt sağlanamaması, finansman sıkıntısı, elektrik kesilmeleri ve grevler. DPT'nin izlediği mal kalemleri esas olarak kamu kesimi üretimine ilişkin olmakla birlikte, bu kesimin özel sektöre önemli ölçekte aramalı sağladığı düşünülürse, üretimdeki azalmanın tüm ekonomiyi etkilemesinin kaçınılmazlığı görülmektedir. İlk üç aylık dönemde, yalnız elektrik ve yakıta bağlı olanlarda nispi bir düzelme sözkonusudur. Öteki kalemler 1979'un gerisinde seyretmektedir.

Aynı konuda somut bir örnek olarak, Ege Bölgesi Sanayi Odasının yaptığı anket sonuçları gösterilebilir. 111 firmayı kapsıyan anket, ocak-mart aylarında kapasite kullanma oranının yüzde 30'a kadar düştüğünü ortaya koymuştur. Firmaların ciro miktarlarında da düşme belirlenmektedir. Şubatta yüzde 37 olan ciro hacminin martta yüzde 44'e çıktığı, ancak nisan ayında yüzde 19'a indiği ifade edilmektedir. Anket şu genel sonuca varmıştır: 'Ege bölgesi sanayisi bir süreden beri işletme sermayesi, enerji ve iç talep yetersizlikleri dolayısıyla, düşük kapasiteyle çalışmak zorunda kalmıştır. Kalmaya devam edecektir. Diğer taraftan, maliyetlerin nihai fiyatlardan hızlı artması sonucu kârları kemirmeye başlamıştır. Bu durum devam ettiği takdirde, kontrol altına alınan enflasyonun tekrar hızlanmasından ve sınai ürün ihracının büyük ölçüde gerilemesinden korkulmaktadır.'

Bu korkuya para piyasasında önemli bir dalgalanma yaratacak olan faiz hadlerinin yükseltilmesi eklenmektedir. Bunun üretim hacmi ve maliyetler üzerindeki etkileri uygulama başladıktan sonra daha somut izlenebilecektir.

Bu tespitler ekonomik durgunluğun boyutlarını ortaya koymak için yeterlidir. Demirel iktidarı ekonomik kararlarla, yüksek fiyat, yüksek işsizlik, düşük üretim arasındaki yeni 'dengede' bir nispi istikrar sağlama peşindedir. Ancak, bu çizgi mevcut koşullarda geçici sonuçlar vermeye mahkumdur. Bugün izlendiği gibi, fiyat artışları düşmeye yönelmiştir. Bu enflasyon hızının aşağıya doğru indiği görünümünü vermekle birlikte kalıcı olmaktan uzaktır. Sorun, dönüp dolaşıp, üretimde yeni bir denge sağlanmasına dayanmaktadır. Sorunun çözümü, halkın çıkarlarının da esas unsurlar arasında gözetildiği yapısal çözümlemelerle içiçedir.

Deflasyon (durgunluk) aşamasının Türkiye ekonomisini tek başına esenliğe götürmeyeceği açıktır. Şimdilik, ekonominin büyükleri için dayanılabilir, orta ve küçükler için ise, büyük tehlikeleri içeren bir süreçtir.

Bu aşama halkı acılı bir dönemin içine sokmuştur. Faturası emekçinin önüne konmuştur. Fatura, siyasi şiddeti, baskıyı ve saldırı kalemlerini de içermektedir.

Durgunluk, Demirel iktidarının boyunu aşan sonuçları içinde barındırmaktadır.

EKONOMİ

İhracat politikası güçlü firmalara hizmet ediyor

İZMİR (ÖZEL)

Hükümet ihracatı aynı zamanda sanayici olan büyük holdinglerin tekeline bırakmaya çalışıyor. Bunu gerçekleştirebilmek için büyük sermayeyi harekete geçirerek iki alanda birden hakim duruma getirmeye yönelik bir tutum izliyor.

Bu politikanın birinci belirtisi, büyük sanayicilerin ihracata yönelerek bu alanda küçük birimler halinde çalışan firmaların tasfiyesi ya da bunların bir kısmının da holdingleşmesini sağlamak biçiminde ortaya çıkıyor. İkincisi ise, tarım sektöründe ihracat alanında etkin duruma geçen büyük sermayenin ihraç ürünlerini serbest piyasada elde etmelerini sağlayacak koşulları hazırlamak olarak görülüyor. Bu nedenle, ekonomiyi düzenleyen ve çeşitli bakanlıklar bünyesinde bulunan kuruluşlar Başbakanlık Müsteşarlığı elinde birleştirildi. Ayrıca, 'Para ve kredi politikasının uygulamasında koordinasyonu sağlamak' amacıyla bir de Para-Kredi Kurulu kuruldu.

İHRACAT REJİMİNDE DEĞİŞİKLİK

Bu merkezi örgütlenmenin ilk uygulaması, ihracat rejimini serbest fiyat düzenine uygun hale getirmek oldu. İhracatta başlıca tescil kuruluşları olan ve dolayısıyla, Ticaret Bakanlığı adına ihracatı denetleyen ihracatçı birlikleriyle, yaptığı ihracat karşılığı elde edeceği dövizin bir bölümünü kendi ihtiyaçları için kullanma hakkı verilen sanayiciler arasında kıyasıya bir rekabet zemini oluşturuldu. Ancak, bu zemin tüm organlarıyla esas olarak büyük sermayeye yarayacak biçimde oluşuyor. Yalnızca ihraç fiyatlarının serbest bırakılması, holdinglere küçük ve orta ihracatçıları tasfiye olanağını yaratıyor. Ege bölgesinde, ihracatın serbest bırakılmasından önce 1200 dolardan aşağı satılamayan kuru incirin fiyatı bugün 850 dolara kadar düştü. İç piyasa maliyetleri açısından bu fiyatla incir satmak mümkün görülmüyor. Bu durum, ihracatçılar arasında bir mücadelenin başladığı şeklinde değerlendiriliyor. Sanayiciler devreye girdikçe mücadelenin boyutlarının daha da genişleyeceği bekleniyor. Şimdiki tespitlere göre, Metaş, İş Bankası, BMC, Çimentaş, Sabancı Holding, Koç Holding, pamuk, üzüm, hububat, bakliyat ve zeytinyağı gibi tarım ürünleri ihracatına başlamışlardır.

TARIM ÜRÜNLERİNDE DURUM

Öte yandan, tarım kesiminde de büyüğün küçüğü ezmesini kolaylaştıracak bir düzenleme getirmek suretiyle, ürünlerin ihracata akışının sağlanmasına çalışılıyor. Tüketici kitlelerin alım gücünü daraltmak suretiyle fiyat artışlarının dizginlenmesi de bu konuda başka bir uygulama olarak beliriyor.

Bu yıl tarımda izlenen normal üretim sonuçlarından yararlanılarak, iç piyasada belirgin hale gelen durgunluğun, tarım ürünlerini dış piyasaya yönelterek giderilmesi düşünülmekte.

Üretici açısından vurgulanması gerekli en önemli gelişme ise, taban fiyatlarının tespitinde esas olarak büyük üreticinin yani kârlılık düzeyi yüksek tarım işletmelerinin kâr edebileceği gerçeği. Küçük ve orta üreticilerin ise, boğaz tokluğuna üretim yapabilmeleri ancak mümkün olabilecek. Bu düzenlemenin ilk adımları bu yıl, tütün, hububat ve çay gibi ürünlerde görüldü. Böyle bir uygulama ihracat alanında, kredilerin dağıtımı, mazot ve gübre fiyatlarında yapılacak ayarlamalarla birlikte, iç piyasada yalnız büyük sanayici ile büyük tarım işletmelerini karşı karşıya getirmek ve küçük üreticiyi devreden çıkarma sonucuna hizmet ediyor.

Temel mallarda üretim 1979'a göre binde 3 ile yüzde 46 arasında düştü

■ Linyit, iç lastik, benzin, fuel-oil, mazot ve otobüs üretiminde artış var.

ANKARA

1980 yılının ilk üç ayında kimi temel malların üretiminde binde 3 ile yüzde 46 arasında düşme kaydedildi. Bu dönemde üretim artışı izlenen başlıca mallar ise, linyit, iç lastik, benzin, fuel-oil, mazot ve otobüs oldu.

Ocak-mart ayları döneminde ham petrol üretimi yüzde 20 azalmayla 571 bin ton dolayında gerçekleşti. En yüksek üretim düşmesi yüzde 46,3 ile pik demirde, yüzde 45,2 ile çimentoda ve yüzde 45,4 ile filtreli sigarada görülürken, en düşük gerçekleşme, binde 3 ve binde 4'lük azalmalarla PVC ve polietilende belirlendi.

Büyük bölümü kamu kesimindeki işletmeler tarafından üretilen bu malların üretimindeki düşüşler, DPT tarafından başlıca şu nedenlere bağlanıyor:

"Döviz darboğazı nedeniyle hammadde, yedek parça ve gerekli malzemenin ithalatında karşılaşılan güçlükler, yeterli miktarda ve zamanında yakıt sağlanamaması, para darlığı, enerji kısıtlamaları ve son olarak da grevler."

Petrol mamullerindeki üretim artışı, ham petrol ithalatında görülen nispi rahatlamadan kaynaklanıyor. Bugüne kadar sağlanan dış kredi olanaklarının büyük bölümü petrol ve ürünlerinin ithalatında kullanıldı. Nitekim 1980 yılında yapılması öngörülen 7 milyar 600 milyon dolarlık ithalatın yüzde 42'si petrol ihtiyacına ayrılacak. Bu rakam 3 milyar 192 milyon doları buluyor. Nitekim, ocak-mart ayları arasında bu olanaktan yararlanılarak 492 bin 600 ton benzin, 1 milyon 222 bin ton fuel-oil, 695 bin 700 ton da mazot üretildi. Bu kalemlerin 1979 yılına göre kaydettikleri artış ise, sırasıyla, yüzde 15, yüzde 15,1; 21,9; 63,2 düzeyinde oldu.

Üretimi azalan mallar arasında dayanıklı tüketim maddeleri önemli bir yer tutuyor. TV alıcılarında yüzde 18.6, traktörde yüzde 50.2, kamyonette yüzde 20,7 oranlarında azalma oldu. Kağıt üretimindeki düşme ise 64 bin 996 tonla yüzde 14,5 olarak gerçekleşti.

Başlıca temel mal kalemlerinin 1980 yılı programına göre ilk üç aylık gerçekleşme oranları ise, binde 41 ile binde 97 arasında değişiyor.

GÜNLERİN İÇİNDEN

DELİK BÜYÜK YAMA KÜÇÜK— Maliye Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı, 1980 yılı döviz ihtiyacını 5 milyar 100 milyon dolar olarak hesapladı. Türkiye, bu belirlemeye göre içinde bulunduğumuz yılda, 7 milyar 600 milyon dolarlık ithalat, 2 milyar 650 milyon dolar dış borç ödemesi ve 150 milyon dolar da çeşitli net gider yapacak. Böylece, toplam 10 milyar 400 milyon dolar döviz gideri var. Bunun 5 milyar 300 milyon dolarlık bölümünün ihracat, işçi dövizi, bedelsiz ithalat ve çeşitli döviz kalemleriyle karşılanması öngörülüyor.

İTHALAT YÜKSELDİ— Yılın ilk dört aylık döneminde 1 milyar 897 milyon dolarlık ithalata karşılık, 910 milyon 742 bin dolar tutarında ihracat yapıldı. Ocak-nisan arasında dış ticaret açığı 767 milyon 155 bin dolar olarak gerçekleşti. 1979 yılının aynı döneminde, ithalat 1 milyar 581 bin dolar, ihracat 849 milyon 100 bin dolar, ticaret açığı da 731 milyon 900 bin dolar olmuştu. 1980'in ilk dört ayında işçi dövizi girişi toplam 483 milyon 100 bin dolar oldu. Bu rakam 1979'da 342 milyon 800 bin dolardı.

BATI GÜÇ DURUMDA— Batı ülkelerinin ekonomileri de üretim, işsizlik, enflasyon gibi sorunlara çare arıyor. AET üyesi ülkeler üretimdeki darboğazdan yakınırken, Japonya özellikle tekstilde İkinci Dünya Savaşından bu yana en ağır bunalımı yaşıyor. OECD ülkelerinde ise, gelişme hızının bu yıl yüzde 1,25 dolayında kalacağı hesaplanıyor. ABD ise gerileme süreci yaşıyor. 1980 yılı sonunda ABD ekonomisinin binde 5 gerileyeceği öngörülüyor. Şimdi, Batılı ülkeler son OPEC zamlarını da gördükten sonra, Venedik zirvesine hazırlanıyor. Zirvede bunalımdan çıkışın yolları konuşulacak.

BANKALAR DA BANKERLİĞE BAŞLIYOR: Demirel hükümetinin faiz oranlarını serbest bırakmasından sonra bankalar da bankerlerin av alanına girmeye hazırlanıyor. İlk olarak Garanti Bankası bir para-kredi komitesi oluşturdu. Komite, altın, döviz, gayrimenkul, faiz ve kredi konularında çalışmalar yapacak ve tasarrufları çekmeye çalışacak. Bu arada, uygulanacak yeni faiz sınırı konusunda büyük ve küçük bankalar arasında tedirgin ilişkiler sözkonusu. Küçükler kaldıramayacakları bir yükün altına girerlerse ne olacaklarını düşünüyor. Büyükler ise, ne yapacaklarına henüz bir karar veremediler. Şimdilik iki ihtimal görünüyor: Ya bankerlerin altında bir sınır belirleyip cephe tutacaklar, ya da banka-banker savaşı daha sıcak biçimlere dönüşecek.

TURGUT ÖZAL KİMİN SÖZCÜSÜ— Bugünlerde özel sektörün gündemine yeni bir sorun girdi. İşadamları toplantılarda Başbakanlık Müsteşarı ve ekonominin serdümeni Turgut Özal'ın kimin sözcüsü olduğunu tartışıyor. Eskiden Başbakanlık Müsteşarı denildi mi, akla lacivert elbiseli, yüzü gülmez ve görkemli odasında evrak imzalayıp, gerektiğinde Başbakanın sol gerisinde ellerini önüne kavuşturarak duran bürokrat tipi gelirdi. Şimdi öyle mi? Bir bakıyorsunuz, bay Özal değneği sallamış, hop bir devalüasyon yapılıvermiş. Bir düğmeye basıyor, hop temel mallara zam gelivermiş. Hem de ilgili bakanların 'Vallahi billahi zam yok' güvencelerine rağmen. Faizlerin serbest bırakılmasından sonra özel sektör de Özal'ın kimliğini merak etmeye başladı. Bir işadamı, İstanbul Sanayi Odası Meclisinin son toplantısında buluşunu açıkladı. Murtaza Çelikel adlı bu işadamı toplantıda şöyle diyordu: "Özal'ın neyin temsilcisi olduğu anlaşılmıştır. Özal, büyük holdinglerin sözcüsü ve uygulamacısıdır. Anlayamadığımız, hükümetin ve AP'nin nasıl olup da bu kararlara uyabildiğidir" Halbuki anlamak çok kolay. Hükümet ve AP halkın, 'Zaman sana uymazsa sen zamana uy' deyimini hayata geçiriyor.

Açıkça

DOĞAN YURDAKUL

Türün ve Mao

Faik Türün, "Cumhurbaşkanı seçildiğim taktirde anarşi için Mao'nun taktiğini uygulayacağım" demiş.

Hani biz söylemiş olsak, ne taklitçiliğimiz kalır, ne şabloncuļuğumuz, ne kökü dışarıda olduğumuz, ne dışarıdan model aradığımız. "Mao'nun resmini taşıyanlar..." diye bir edebiyat başlardı.

Ama bir Cumhurbaşkanı adayının "Mao'nun taktiğini uygulayacağım" demesi garip karşılanmaz, yadırganmaz.

Çünkü herkes uygulanacak olan Mao'nun taktiği değil, onun tam tersi olduğunu 12 Mart'tan bilmektedir.

Türün'e göre Mao şöyle demişmiş: "Bir suyun içindeki balıkları tek tek toplamak yerine suyu kazanmaya çalışınız. O zaman bütün balıklar sizin olacaktır."

Bizim bildiğimiz Mao'nun Çin devrimin inceleyen, Marksizme katkıda bulunan eserler var. Ama balık tutmakla, balıkçılıkla ilgili kitabı yok. Karşı-devrimcilere gerillaların nasıl yakalanacağını anlattığı kitabı da yok!

Mao, devrimcilere halk kitleleriyle birleşmeyi öğütlerken bir benzetme yapar ve "Devrimciler halk içinde suda balık gibi olmalıdır" der. Faik Türün bu sözü kendi anlayacağı biçime çevirmiş, uydurmuş.

Bundan da şu sonucu çıkarıyor: "Anarşiyi önlemek için balıkları tek tek toplamak yerine suyu kazanacağım."

Türün bu sözü daha önce bir kere daha söylemişti. Ama bu şekilde değil. O zaman, "Suyu kazanacağım" değil, "Suyu kurutacağım" demişti. Kurutmaktan kazanmaya geldiğine göre 12 Mart'çılıktan Cumhurbaşkanı adaylığına kadar balıkçılık konusunda epey ilerleme kaydetmiş.

Kurutmak kelimesinin yerine kazanmak kelimesini geçirmesinin sebebi, niyetini önceden belli edip halkı karşısına almamak. Çünkü asıl niyeti suyu kurutuyorum diyerek halkın kökünü kurutmak. Şöyle düşünüyor: "Mao devrimcilere halkın içinde suda balık olun dediğine göre, ben de halkı ezersem devrimciler sığınacak yer bulamayıp açıkta kalırlar." Bu niyetini gizlemek için de suyu kurutmak lafını şimdilik bırakıp kazanmak lafını kullanıyor.

İkide bir kullandığı bu söz, aslında Faik Türün'e ait orijinal bir söz de değil.

Hafızanızı bir yoklayın. Bunun Aydınlık'ın Kontrgerilla yayınının başında açıkladığı bir belgede geçtiğini hatırlayacaksınız.

Jandarma Genel Komutanlığının 1973'te yayınladığı gizli belgede şöyle diyordu: "Komünist Çin lideri Mao-Çetung halkı denize, gerillaları da bir balığa benzetmiştir. Bu benzetme çok anlamlıdır. Zira nasıl deniz olmadan balık yaşama ortamı bulamaz ve ölürse, halkın desteği olmadan da gerillalar yaşayamaz, ölür."

Demek ki Faik Türün bu dersi Mao'dan değil, Kontrgerilladan öğrenmiş. Uygulayacağım dediği taktik, Mao'nun devrimcilere yaptığı öğüdün Kontrgerilla tarafından tersine çevrilerek halka zulmetmek için kullanması.

Mao'nun aynı konuyla ilgili bir benzetmesi daha var. Şöyle diyor:

"Cepheye giden bütün yoldaşlar oraya varır varmaz kök salmaya, çiçek açmaya ve meyve vermeye fikren hazır olmalıdırlar. Biz komünistler tohumlara benzeriz, halk da toprağa benzer. Gittiğimiz her yerde halkla birleşmeli, halkın içinde kök salmalı ve çiçek açmalıyız."

Allahtan ki Faik Türün bu sözleri duymamış.

Halkın suya benzediğini duyunca balık tutmak için suyu kurutan adam, halkın toprağa benzediğini duyunca çiçek toplamak için de toprağın altını üstüne getirirdi!

SOLDAN SAĞA: 1) Bir din ya da bir düşünceye uzlaşmaz bir tutumla bağlı olan tutucu kimse- Bir hayvan 2) Uzun ve kalın kemiklerde bulunur- Finlandiya'nın kuzeyinde bir il 3) TERSİ bölüm, kısım- TERSİ Polonya'da denize dökülen bir ırmak 4) Vahşi hayvan barınağı- Karl Marks'ın uzun süre fikirleriyle mücadele ettiği bir Alman oportünisti 5) Bozkır- Her zaman 6) TERSİ bol olmayan- Patlayıcı bir madde - TERSİ akrobasi, eğitilmiş hayvan hareketleri gibi gösterilerin yapıldığı büyük eğlence yeri 7) Çabuk davranan, aceleci- Güç 8) İnsan dışındaki tüm cisimler- Talih kader.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) İsrail işgali altındaki Arap ülkesi 2) Bir yazıdan başka bir yerde kullanılmak üzere alınan bölüm 3) Fransa'da bir şehir- Tarladaki tahıl 4) TERSİ karayolu taşıtlarının ön ve arkasına takılan levha 5) Bir nota- Bir tane olan, yalnız 6) Vilayet- Ağrı, sızı 7) Bir Doğu ilimiz- TERSİ namlu içindeki çıkıntı 8) İsim- TERSİ manganez'in simgesi 9) Acemi, toy ya da derviş 10) TERSİ polyester ipliğinden yapılma bir tür kumas 11) 27 Mayıstan sonra darbe teşebbüslerinde bulunan ve daha sonra idam edilen bir subayın soyadı 12) Bir Uzakdoğu dini- Elbise asmaya yarar.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1) Genel grev 2) Aşina- Olanak 3) Limasol- Kale 4) ikazaR- zaF 5) Martini 6) Esperanto- TL 7) kA- Ontario 8) Giyim- iK- srÖ

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Galile 2) Eşik- Ski 3) nimA- Pay 4)enazcE 5) lasA – roM 6) Orman 7) Rol Anti 8) El- Ortak 9)Vak- toR 10)Nazi-İs 11) Kalantor 12)Kefil

Sovyetler Birliği'nin yeni bir küstahlığı

Pravda, İskandinavya ülkelerini Çin'le ilişkilerini güçlendirmemeleri için tehdit etti

Çin Dışişleri Bakanı Huang Hua, İsveç Başbakanı Felldin'le birlikte. Felldin bu kış Çin'i ziyaret edecek.

● Sovyetler'in tutumu, İsveç'te tepki yarattı

ABDULLAH GÖRGÜN (STOCKHOLM)

SOVYETLER Birliği Parti organı Pravda, Çin Dışişleri Bakanı Huang Hua'nın İsveç'e yaptığı üç günlük bir resmi ziyaretle ilgili olarak İskandinavya ülkelerinin iç işlerine yeniden karıştı.

Pravda, daha Huang Hua İsveç topraklarına ayak basmadan İsveç, Norveç ve Danimarka'nın Çin ile ilişkilerini güçlendirmemeleri gerektiğini yazdı. Gazete İsveç Dışişleri Bakanı Ola Ullsten'in Moskova'yı ziyareti sırasında tüm ülkelerin yumuşama siyasetinden kazançlı çıkacağını belirtmesinin Çin ile sıkı ilişkiler kurmakla çelişki içinde olduğunu iddia etti ve şöyle yazdı:

"Çinliler İskandinavya ülkelerini kendi macera çizgilerine çekmek ve böylelikle kuzey ülkelerinin sosyalist ülkelerle özellikle Sovyetler Birliği ile olan geleneksel iyi ilişkilerini bozmak istiyorlar."

Buna karşılık Dışişleri Bakanı Ola Ullsten, Rusya'nın Afganistan'ı işgalini sert bir dille mahkum ettiklerini ve Rus birliklerinin derhal geri çekilmesi gerektiğini vurguladı.

Diğer yandan yıllardan beri İsveç Parlamentosu Dışişleri Komisyonunda bulunan Merkez Partisi milletvekili Torsten Bengtsson ise Pravda'nın yorumu konusunda şöyle konuştu:

"Çinlilerin ziyareti bir dostluk ziyaretidir. Sovyetleri ilgilendirmez. İsveç hem Sovyetlerle hem de Çin'le iyi ilişkiler kurabilir. Yeter ki Sovyetler Birliği, diğer ülkelerin dış siyasetine karışmayı bıraksın. Huang Hua'nın İsveç'i ziyaretinin Sovyetler Birliği ile hiç bir alakası yoktur. Pravda'nın yorumu çok yersizdir."

İsveç Başbakanı Thorbjörn bu kış Çin'i ziyaret edecek

10 Haziran Salı günü İsveç Başbakanı Thorbjörn Felldin ile bir görüşme yapan Çin Dışişleri Bakanı Huang Hua, İsveç Başbakanını Çin'e davet etti. İsveç tarafı daveti olumlu karşıladı. Basına sızan haberlere göre Felldin'in danışmanları şimdiden geziyi planlamaya geçtiler. Bu haberlere göre gezi ancak önümüzdeki kış gerçekleşebilecek.

İki bakan ekonomi ve endüstri sorunlarını görüştüler. Ayrıca iki ülke arasında kültürel ve sportif alışverişte bulunulmasını istediler.

Huang Hua: «Sovyetler dünya hakimiyeti kurmak istiyor»

ÇİN Dışişleri Bakanı Huang Hua, 9 Haziran Pazartesi günü İsveç Dışişleri Bakanı Ola Ullsten ile yaptığı görüşmelerden sonra bir grup gazeteciyle yaptığı konuşmada, Rusya'nın Afganistan'ı işgalinin ve Vietnam'ın Kamboçya'yı işgalini desteklemesinin tek tek şanssız, basit olaylar olmadığını bu olayların Sovyetlerin petrol üreten ülkeler ve petrol yollarını kontrol altına alma planının bir parçası olduğunu açıkladı. Rusya'nın ondan sonra Batı Avrupa ülkelerini boğmak için petrolü politik bir baskı aracı olarak kullanacağını vurguladı.

Çinli Bakan, İsveç Dışişleri Bakanına, Rusya'nın şimdiden daha ileri yayılma için Afganistan ve Kamboçya'yı platform haline getirdiğini ve bu yayılmanın Asya'da durdurulması gerektiğini belirtti.

İsveçli Bakan ise, İsveç'in gerek Rusya'nın Afganistan'ı işgalini gerekse Vietnam'ın Kamboçya'yı işgalini sert bir dille mahkum ettiğini ve tüm yabancı birliklerin bu ülkelerden geri çekilmesinin yumuşama için ilk adım olacağını açıkladı.

ABD, Diego Garcia Üssündeki askeri varlığını artırıyor

● Temmuz ayında Diego Garcia üssüne, askeri birlikler, zırhlı araçlar, cephane ve diğer askeri malzemeler gönderilecek.

● ABD Genelkurmay Başkanı General Jones, Ortadoğu'ya gönderecekleri birliklerin savaşa katılabileceğini söyledi.

● Jones'a göre Sovyetler giriştiği bir yıldırım savaşta yenilebilir.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İngiltere Dışişleri Bakanlığından yapılan açıklamaya göre, temmuz ayında, özel malzemeyle donatılmış Amerikan askerleri Diego Garcia Adasına getirilecek.

Hint Okyanusundaki İngiliz hava-deniz üssüne sözkonusu askeri birimlerin gönderilmesi, bölgede Amerikan askeri varlığını artırmaya yönelik olarak Washington'un uygulamaya başladığı uzun vadeli programın bir parçasıdır.

Amerikan Genelkurmay Başkanı General David Jones da İngiliz "Sunday Times" gazetesine verdiği demeçte ABD'nin önümüzdeki temmuz ayı içinde Ortadoğu'ya "caydırıcı" askeri birlikler yollayacağını ve bu birliklerin gerektiğinde savaşa katılabileceğini söyledi.

Temmuz ayında 7 Amerikan savaş gemisi, Diego Garcia Adasına tanklar, zırhlı araçlar, birlikler, bomba, yakıt, cephane ve diğer askeri malzeme getirecek.

Diego Garcia'da sırayla demirleyecek olan gemiler, dünyanın bu yöresinde Amerikan hava birliklerinin hızla sevkedilmesi (Yıldırım Ordu) için kullanılacak. Sadece Amerikan yapımı olan askeri malzemeler de gemilerde sürekli yüklü bulundurulacak.

DİEGO GARCİA ÜSSÜ GENİŞLETİLİYOR

Diğer bir İngiliz kaynağına göre, Diego Garcia Adasındaki personel sayısını 4-5 bine çıkarmak amacıyla, son beş aydan beri teknik ve askeri personel iki katına çıkarıldı. Bu arada daha önce Adada calısan 1800 kisilik personel geri çekildi. Hava keşif, deniz birliklerinin ikmali, stoklama, onarım ve bakım tesisleri genişletildi. Halen Adada yoğun bir faaliyet sürüyor.

Diego Garcia Adası, 1965'te zamanın İngiliz İşçi Partisi hükümetince Maurice Adasından koparıldı. Adaya, "Hint Okyanusundaki Britanya toprakları" adı altında bir statü verildi. 1976'da Londra ile Washington arasında yapılan anlaşmalarla da, Adada Amerikan askeri varlığının bulunmasına olanak sağlandı.

GÜVENLİĞİN SAĞLANMASI

Bu arada uluslararası düzeyde güvenliğin sağlanması yükünü yalnız başına ABD'nin taşımayacağı bilincine varılması gerektiğini belirten Amerikalı General Jones, NATO'ya üye olsun veya olmasın, ABD'nin müttefiki olan tüm ülkelerin bu konuda daha çok çaba harcayıp kendilerini tek başına bırakmamasını istedi.

Varşova Paktının Avrupa'da, müttefik ülkelere nazaran, daha üstün bir durumda olduğu varsayımının kabul edilebileceğini söyleyen Jones, ancak buna rağmen müttefik ülkelerin Varşova Paktına üye ülkelere iki yönden üstünlük sağlayabileceğini ifade etti.

General Jones, Sovyetler Birliği'nin girişebileceği bir yıldırım savaşı sonunda galip geleceğinden emin olmadığını ve çıkabilecek bir savaşta belki de Sovyetler Birliği'nin dağılabileceği sözlerine ekledi.

ABD-UMMAN İŞBİRLİĞİ

Umman Sultanlığı Dışişleri Bakanı Abdül Moheim El Zavani, 28 Mayısta Londra'da, Dışişleri Bakanı Lord Carrington ile görüştükten sonra yaptığı açıklamada, Umman ile ABD arasında, Amerikan askeri kuvvetlerine askeri kolaylıklar sağlayan anlaşmalar imzaladığını belirtti.

Bu arada Amerikalılar, Avustralya'nın Batı kıyısında, Pert yakınlarında, bir hava-deniz üssü kurulması konusunda Avustralya yöneticileriyle görüşmeler yapıyorlar. Bu üs, Hint Okyanusunda hareket edecek olan refakat ve uçak gemilerinin ihtiyaçları için yeterli bir düzeyde olacak.

Ancak haberi veren kaynaklar, bu üssün yapılmasının hemen mümkün olmadığını da belirtiyorlar.

34 milyon yıl önce dünyamız bir meteor kuşağı ile çevriliymiş

● Amerikalı bilgin O'Keefe, bu kuşağın, gezegenimizin kuzey yarımküresinde şiddetli iklim değişikliklerine yol açtığını söylüyor.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bir uzay araştırma bilgini, 34 milyon yıl önce dünyanın Satürn gezegenindeki gibi bir meteor kuşağı ile çevrili olduğunu ileri sürdü.

John O'Keefe adlı bilgin, kuşağın Takitita adı verilen camdan meteorlar tarafından oluşturulduğunu, bir ya da birkaç milyon yıl süren bu kuşağın gelsesinin gezegenimizin kuzey yarım küresinde şiddetli iklim değişikliklerine yol açtığını bildirdi.

O'Keefe, bu teorisi ile, jeologların "Eosen olayı" diye adlandırdıkları 34 milyon yıl önceki ani ısı değişikliğine de bir açıklama getirmektedir. Bu ısı değişikliği 2 ile 65 milyon yıl önceleri arasındaki en büyük iklim değişikliğidir. Yapılan botanik araştırmalarında bu ani ısı değişikliğinin Eosen devresinin son zamanlarında meydana geldiği saptanmış, ancak şimdiye kadar bu olayın mantıklı bir açıklaması yapılamamıştı.

O'Keefe'ye göre dünyayı sarmış olan meteor kuşağı kuzey yarım kürede ısının normalin 35 derece aşağısına düşmesine yol açmıştı.

ABD Ulusal Havacılık ve Uzay Dairesi (NASA) labarotuvarlarında astronomi ve solar fizik üzerine çalışmalar yapan O'Keefe, teorisinin anormal meteor düşmesi yüzünden oluşan biyolojik değişimlere dayandığını belirtti.

Bu meteorların nereden geldiğinin kesin olarak saptanamadığını bildiren bilgin, bunların ay yüzeyinde meydana gelen şiddetli bir depremden sonra uzaya fırlayan parçalar olabileceğine de değindi. O'Keefe, bu meteorların güneş ışığını kesmesi yüzünden kuzey yarım kürede ısının düştüğünü söylüyor.

O'Keefe'ye göre bu kuşak güneşin etkisi ya da atmosferin sürtünme ısısı gibi doğal nedenler yüzünden dağılarak kayboldu.

Yıllar boyu Satürn gezegeni güneş sistemindeki tek kuşaklı gezegen olarak bilinirken, geçtiğimiz yıllarda yapılan araştırmalar Uranüs ve Jupiter gezegenlerinin etrafında da birer kuşak bulunduğunu kanıtlamıştı.

Türkiye demir-çelik sektörü sorunları üzerine çözüm önerileri 1

sorunlar çözümler

Türkiye demir-çelik sanayisi, DÇ Entegre Tesislerinde (Karabük, Ereğli, İskenderun) demir cevherinden başlayarak belirli miktarlarda uç ürün ve bol miktarda ara ürün üretimi ile, özel kesimin bu kuruluşlardan temin ettiği ara ürünleri uç ürünlere işlemesi, yine özel kesime ait bir kaç tesisin hurdadan başlayan adi çelik üretimleri ve ürün açığını kapatabilmek için her yıl dışarıdan yapılan ithalata dayanır. Burada gözden ırak tutulmaması gereken nokta, gerek ürettikleri uç ürünler ve gerekse piyasaya sürdükleri ara ürünlerle söz konusu 3 entegre tesisin sektörün bel kemiğini oluşturdukları gerçeğidir. Konuya bu açıdan bakıldığında, Türkiye demir-çelik sektörünün sorunlarını entegre tesislerin sorunları ve bu sorunların çözümü etrafında toplamak gerekir. Özel sektörün sorunları ise 1950'lerden günümüze kadar uzanan çarpık sanayileşmenin beraberinde getirdiği sorunlardan ayrı ele alınamaz.

Kısaca sorunlar ve bu sorunlara getirilen çözümler şöylece özetlenebilir:

1. Halen kurulu tesislerimizde üretim, proje değerlerinin dahi altındadır. Öncelikle üretim projelerde yazılı değerlerine çıkarılmalıdır. Diğer taraftan, gelişen teknoloji 20-25 yıl öncesinin aynı büyüklükteki fırınlarından bugün yüzde 50, hatta yüzde 100'e yakın daha fazla demir üretme şansını vermektedir. Bugünkü mevcut kurulu kapasite alınacak bazı teknolojik önlemlerle rahatlıkla 3 katına çıkarılabilir. Yeni entegre tesis projelerinin gündeme getirilmesinden önce eldeki mevcut kapasite bu şekilde değerlendirilmeli, demir-çelik açığının bu şekilde kapatılması yoluna gidilmelidir.

Halen 3 entegre tesisimiz için de tevsi projeleri gündemdedir. Tüm bu projeler ülke gerçekleri açısından yeniden ele alınmalı ve üzerlerinde gerekli düzeltmeler kendi teknik elemanlarımız tarafından yapılmalıdır.

Gerek bundan sonra kuracağımız işletmelerin ve gerekse mevcut işletmeler için düşünülen tevsi projelerinin büyüklük ve işletme karakteristikleri, kendi uzmanlarımız tarafından saptanmalı, bu tür kararlar yabancı danışman, yüksek bürokrat ve politikacıların etkilerinden arındırılmalıdır.

2. Demir-çelik sanayisi, girdilerde azami tasarruf, ana ürün üretilirken meydana gelen yan ürünlerin mümkünse tümünün değerlendirilmesine dayanır. Bu nedenle:

a) Enerji girdilerinin entegre kuruluşlarda toplam maliyetin 1/3'ünü bulduğu göz önünde tutularak geniş çapta enerji tutumluluğu gerçekleştirilmeli, bu yönde gerekli teknik düzenlemelere gidilmeli, başta kok tüketimini azaltıcı önlemler getirilmelidir.

b) Üretimin çeşitli aşamalarında oluşan artıklar mutlak surette üretime geri döndürülmelidir.

c) Özellikle kok üretimi sırasında elde edilebilen yan ürünler maksimum düzeyde değerlendirilmelidir. Kok gazı, benzolden naftaline, yol katranından sıtma mücadele yağına kadar birçok kimyasal elementin üretimine olanak tanımaktadır. Bunun yanı sıra gübrenin ve sanayinin önemli hammaddelerinden biri olan sülfirik asit aynı yollarla ve düşük maliyetlerle üretilebildiği gibi, amonyum sülfat (suni azot gübresi) ve fosforit teminine bağlı olarak da süper fosfat (fosforlu gübre) ucuz olarak üretilebilmektedir. Ancak kok gazının tümüyle değerlendirilmesi yalnızca Karabük tesislerinde gerçekleştirilmektedir.

d) Yüksek fırın ürünlerinden bir tanesi olan cüruf, yüzde 75-80 arasındaki klinkerle karıştırılmak suretiyle çok iyi evsafta çimento elde edilebilmektedir. Yalnızca Almanya'da üretilen çimentonun yüzde 40'ı bu tür çimentodur. Sadece İskenderun'da Türkiye Çimento Sanayisi tarafından bu amaçla bir tesis kurulmuş, henüz bir ürün vermemiştir. Diğer tesislerimizde üretilen cüruf ise atılmaktadır.

(DEVAM EDECEK)

Trabzon'da...

(Baştarafı 3. Sayfada)
landı, iki işyerine patlayıcı madde atıldı.

Emniyet Müdürlüğü yetkililerinin verdiği bilgiye göre, ilk patlama saat 00.45 sıralarında Kocasinan'da meydana geldi. Soğanlık Mahallesi Fukara Sokaktaki Mehmet Ali İhsan Yavuz'a ait kuruyemişçi dükkanına atılan patlayıcı madde hasara yol açtı. Saat 01.15'de Küçükçekmece Cumhuriyet Mahallesi Ortanca Caddesindeki Mustafa Güleç'e ait kahvehaneye bomba atıldı. Saat 04.00 sıralarında Türkiye Garanti Bankası Feriköy Şubesi bir grubun silahlı ve taşlı saldırısına uğradı. Bankanın camlarını ateş ederek kıran kimliği belirlenemeyen kişiler, içeriye yanıcı madde atarak bankayı yaktılar. İtfaiyenin yetişmesiyle yangın kısa sürede söndürüldü.

Dün Emirgan Koruluğunda kız arkadaşı ile birlikte yürürken iki kişinin silahlı saldırısına uğrayan bir genç yaralandı.

Taksim Hastanesine kaldırılan Mustafa Demir'in sağ görüşlü olduğu ve olayın siyasi bir yönünün bulunup bulunmadığının araştırıldığı bildirildi.

DİYARBAKIR CEZAEVİNDEN KAÇMAK İSTEYEN 6 HÜKÜMLÜ VE TUTUKLU YAKALANDI

Diyarbakır Kapalı Cezaevinden kaçmak için koğuş duvarını delen 6 hükümlü ve tutuklu, yapılan baskın sonunda yakalandılar.

Diyarbakır Cumhuriyet Savcılığından alınan bilgiye göre, önceki gece nöbetçi jandarma erlerinin ikinci koğuşun iç duvarından bazı sesler duyduklarını yetkililere bildirmeleri üzerine koğuşa yapılan baskında, koğuş duvarının bir kişinin geçebileceği genişlikte ve 30 santimetre derinlikte kazıldığı anlaşıldı. Kaçmak isterken yakalananların 36 yıla hükümlü Ramazan Issız, gasp suçundan tutuklu Şükrü Algül, 17 yıla hükümlü Fettah Öner, Mükerrem Sapan ve adam öldürme suçundan tutuklu Adil İnal oldukları bildirildi. Yakalananlardan birinin ise kimliği belirlenemedi.

Diyarbakır'ın Çınar ilçesine bağlı Konak köyünde de, Diyarbakırlı bir işadamının dozerinin altına bomba koyarak tahrip eden iki kişi yakalanarak gözaltına alındı. Yetkililer aynı köyden Ahmet Yüz ile Siverekli Haşim Bağarslan'ın 5 gün süren soruşturma ve araştırma sonucu ele geçirildiklerini belirttiler.

Diyarbakır'ın Kulp, Lice, Çermik ilçelerinde ise kan davası yüzünden 4 kişi öldü, 3 kişi yaralandı.

Kulp'un Bağcılar köyünde Hadi Yıldız, Aziz Fidan adındaki hasmını pusu kurup mavzer ile vurarak öldürdü, Aziz Fidan'ın yakınlarının silahlarla kovalaması üzerine ise Hadi Yılmaz'ın gelişigüzel açtığı ateşle yoldan geçmekte olan Hıdra Güney adlı bir kadın da vurularak öldü.

Hadi Yılmaz'ın yakalanmasına çalışıldığını belirten yetkililer, Aziz Fidan'ın yakınları olan Selim Fidan ve Mehmet Ali Fidan'ın da hasımlarının evlerini yakmak suçundan gözaltına alındıklarını bildirdiler.

Çermik ve Lice ilçelerinde de kan davası yüzünden meydana gelen olaylarda Halil Gündüz ve Sıddık Öner tabanca ile vurularak öldürüldüler. Aynı ilçelerde meydana gelen 2 ayrı olayda da 3 kişi ağır şekilde yaralandı.

ÖLÜ NUMARASI YAPIP BEKÇİNİN SİLAHINI ALDILAR

Trabzon'da da önceki gece saat 22.30 sıralarında Kunduracılar Caddesinde yerde yatan bir şahıs bekçinin kendisini kaldırmak ve kimlik tespiti yapmak istemesi üzerine tabancasını çekerek bekçi Mustafa Durmuş'u etkisiz hale getirdi ve tabancasını alarak kaçtı.

KONYA'DA BİRİ POLİS İKİ KİŞİ YARALANDI

Ereğli'nin İstasyon mevkiinde 00.45 sıralarında devriye gezen polis otomobiline ateş açıldı, polis aracında bulunan Tamer Yurtseven adlı polis memuru yaralandı. Kavaklık semtinde de duvarlara yazı yazan bazı kişiler devriye gezmekte olan polis ekibine ateş açtılar. Silahlı çatışmada yazı yazanlardan biri yaralandı ve olayla ilgileri olduğu sanılan ve henüz kimlikleri açıklanmayan altı kişi de gözaltına alındı.

Çimse-İş...

(Baştarafı 3. Sayfada)
Temmuz ayı içinde ödenecek.

Çimse-İş Şube Başkanı Kemal Öztürk sözleşme ile ilgili olarak şunları söyledi:

''Keramik-İş'ten istifalar başladı. Bir ay içinde büyük bir çoğunluğun, 400'ü aşkın işçinin Çimse-İş'e üye olmasını bekliyoruz. Keramik-İş bağıtlanan bu sözleşme ile bitmiştir. Bütün işçi arkadaşlar birlik beraberlik içinde olmalı, kışkırtmalara kapılmamalı ve barışı korumalıdır.''

İLAN
İSTANBUL 9. ASLİYE HUKUK HAKİMLİĞİNDEN

SAYI: 1978/345

Davacı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına izafeten İstanbul Muhakemat Müdürlüğü vekili tarafından, İstanbul, Eminönü, Kanuni medrese sokak No:8'de ikamet etmekte iken yapılan zabıta tahkikatı ile adresi meçhul kalan davalı BESİME UÇAR aleyhine açılan gayrimenkul tescili davasının yapılan muhakemesi sonunda:

Dava mevzuu, İstanbul, Eminönü, Süleymaniye Mahallesinde kain ve tapuda 101 pafta, 619 ada, 46 parselde kayıtlı, davalının sahip olduğu taşınmazın 6830 sayılı Kanunun 17'nci maddesinde yazılı şartlar mevcut olduğundan, kaydının iptali ile davacı İdare adına tapuya tesciline, davacı idare vekili için takdir olunan 1000.- lira vekalet ücreti ile 965.- lira mahkeme masrafı ve 15 lira ilam harcının, davalıdan tahsiline Yargıtay yolu açık olmak üzere 26/12/979 günü E:1978/345, K:979/688 sayı ile karar verilmiştir. İşbu kararın ilanen tebliği tarihinden itibaren 15 gün zarfında temyiz edilmediği takdirde, kararın kesinleşmiş sayılacağı hususu tebliğ yerine kaim olmak üzere 20 gün müddetle ilanen tebliğ olunur. 9/6/1980

(Basın: 16359 - 699)

T.C.
BAKIRKÖY 2. İCRA MEMURLUĞUNDAN GAYRİMENKUL SATIŞ İLANI

SAYI: 1977/1001

Hacizli olup paraya çevrilmesine karar verilen Bakırköy Kocasinan köyü Soğanlı Bahçe mevkiinde kain 5 pafta, 8320 parsel sayılı 195.50 M2 miktarlı gayrimenkulün 275/350 hissesinin tamamı Bakırköy 2. İcra memurluğunca açık artırma suretiyle satılarak paraya çevrilecektir.

İMAR DURUMU: Kocasinan belediyesi Fen İşleri Şefliğinin 27.4.1977 gün ve 1446 sayılı İmar durumu belgesinde bina yüksekliği 6.50 m. bina derinliği kroki gibi ön bahçe mesafesi 3.00 m. komşu mesafesi 3.00 m., arka bahçe mesafesi 3.00 m. ve ikiz nizam şeklinde inşaata müsaade edilmektedir. Not olarak ii bu imar durumu icra memurluğunun isteği üzerine verilmiş olup inşaat yapılamaz.

GAYRİMENKULÜN EVSAF VE KIYMETİ: Bahis konusu gayrimenkul Bakırköy Kocasinan köyü Soğanlı Çeşme mevkiinde, çeşme caddesinde paralel üst taraftaki altı parmak sokakta ve baş taraftan itibaren 5. parseli teşkil eden 5 pafta 8320 parsel sayılı ve 195.50 m2 miktarlı arsadır. Parselin bir cephesi altıparmak sokağına diğer alt cepheside içinde biriket ve diğer inşaat bulunan 8321 sayılı parsele bitişik bulunmaktadır. Borçluya ait olan 5 pafta 8320 sayılı parsel dahilindeki ekili veya dikili hiçbirşey mevcut olmayıp tamamı ile meskün bulunmaktadır. Etraftaki binalarda elektrik ve su mevcuttur. Gayrimenkulün mevkii imar durumu civarının meskün bulunması ve kıymete müessir bütün hususlar göz önünde tutularak bugünkü emsal alım satım raicine göre arsanın m2'sine 2000 lira tamamı olan 195.50 m2'sine 391000.00 TL. borçlunun 275-350 hissesine 307.175.00 TL. kıymet takdir edilmiştir.

SATIŞ ŞARTLARI: 1) Satış 21.7.1980 Pazartesi günü Bakırköy 2. İcra Memurluğunda saat 11 ila 11.30 arası açık artırma suretiyle yapılacaktır. Bu artırmada tahmin edilen kıymetin % 75'ini ve rüçhanlı alacaklılar varsa alacakları mecmuunu ve satış masraflarını geçmek şartı ile ihale olunur. Böyle bir bedelle alıcı çıkmazsa en çok artıranın taahhüdü baki kalmak şartıyla 31.7.1980 Perşembe günü aynı yer ve aynı saatte 2. artırmaya çıkartılacaktır. Bu artırmada da rüçhanlı alacaklıların alacağını ve satış masraflarını geçmesi şartı ile en çok artırana ihale olunur.

2) Artırmaya iştirak edeceklerin tahmin edilen kıymetin % 10'u nispetinde pey akçesi veya bu miktar kadar milli bir bankanın teminat mektubunu vermeleri lazımdır. Satış peşin para iledir. Alıcı istediğinde 20 günü geçmemek üzere mehil verilebilir. Dellaliye resmi, ihale pulu tapu harç ve masrafları alıcıya aittir. Birikmiş vergiler satış bedelinden ödenir.

3) İpotek sahibi alacaklılarla diğer ilgililerin (İlgililer tabirine irtifak hakkı sahipleri de dahildir) Bu gayrimenkul üzerindeki haklarını hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını dayanağı belgeler ile 15 gün içinde dairemize bildirmeleri lazımdır. Aksi taktirde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça paylaşmadan hariç bırakılacaklardır.

4) Satış bedeli hemen veya verilen mühlet içinde ödenmezse İ.İ.F.K. 133. maddesi gereğince ihale feshedilir. İki ihale arasındaki farktan ve % 10 faizle alıcı ve kefilleri mesul tutulacak ve hiç bir hükme hacet kalmadan kendilerinden tahsil edilecektir.

5) Şartname ilan tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık olup masrafı verildiği takdirde isteyen alıcıya bir örneği gönderilebilir.

6) Satışa iştirak edenlerin şartnameyi görmüş ve münderecatını kabul etmiş sayılacakları başkaca bilgi almak isteyenlerin 1 77/1001 sayılı dosya numarası ile memurluğumuza başvurmaları ilan olunur.

(İ.İ.F.K. 126 MAD.) 25.5.1980

(Basın: 4306 - 701)

İzmir katliamında...

(Baştarafı 1. sayfada)
rum yapmak isteyen bir grupla diğer bir grup arasında silahlı çatışma' ve polisin iddia ettiği gibi 'provokasyon' ve 'büyük oyun' değildir. Tam tersi bu bir katliamdır.

2 BİN ÖĞRENCİYE ATEŞ AÇILDI

''Olay şöyle cereyan etmiştir: Yurt bahçesinde 2 bin civarında öğrenci moral eğlencesi yapmaktadır. Folklor gösterileri yapılmakta ve saz çalınmaktadır. Bu sırada nöbetçi motorbot bölüğü komutanı assubay çavuş eğlenceyi keserek dağılmalarını söylüyor. Daha ne olduğu öğrencilerin büyük çoğunluğunca anlaşılmadan ve toparlanmak ve ayrılmak üzere olan öğrencilerin üzerine ateş serbest emri veriliyor. Bu emirle bir anda yüzlerce mermi genç ve körpe vücutları delik deşik ediyor. Ortalık bir anda ana baba gününe dönüyor, feryatlar bağrışmalar, ateş kes talepleri, 'yaralı arkadaşlarımız çok kan kaybediyor' bağrışmaları...Yaklaşık 15 dakika sonra silahlar susuyor,

MHP'Lİ ÇAVUŞ

''O saatlerde İnciraltı yurtlarında görevli motorbot bölüğüdür. Katliam bu bölük tarafından gerçekleştirilmiştir. Bölüğün kumandanı ve ateş emrini veren MHP'li assubay çavuştur. Bölükte görevli askerlerin bir kısmı tescilli MHP'li komandodur. Bunlardan jandarma çavuşu Hasan Dimici katliamda en çok görev alan ve diğer askerleri de kışkırtan bir rol oynamıştır. İstanbulludur, Galatasaray Mimarlık Mühendislik Akademisinden ayrılmış ve MHP örgütlenmesinde yer almıştır..

Olayda M-1 yarı otomatik Amerikan yapısı eğitim tüfeği kullanılmıştır.

TEK BİR SİVİL SİLAH BULUNAMADI

''5 ölü ve 60'tan fazla yaralı vardır. Binlerce öğrencinin bulunduğu yerde tek bir asker ve jandarmanın burnu bile kanamamıştır. Ölenlerin hepsi jandarma kurşunu ile ölmüştür. Ölü ve yaralıların büyük çoğunluğu arkadan vurulmuştur. Vurulanlar uzun süre yerde kalmış ve öğrencilerin bütün ısrarlarına rağmen hastaneye kaldırılmamıştır. Ölenlerin bir kısmı kan kaybından ölmüştür. Ölen, yaralanan, gözaltına alınan öğrencilerin üzerlerinde ve ellerinde, yurtlarda yapılan aramada tek bir silah bulunmamıştır.

KATLİAMIN SİYASİ SORUMLUSU DEMİREL'DİR

''Bugün bütün Türkiye'de olan vahşetin ve bu katliamın esas sorumlusu, hükümettir. Demirel hükümeti bu kanunsuz uygulamaları Sıkıyönetimin sırtına yıkarak bu sorumluluktan kaçamaz.

''Bugün ülkemizin istikrara ihtiyacı var, fakat bu istikrar hiç bir zaman AP hükümetinin sandığı gibi MHP zorbalığına dayanarak sağlanamaz.''

''İnciraltı katliamından doğan haklı tepkinin, terörün diğer bir odağı olan Rus beşinci kolu İGD tarafından korsan gösterilerle, bombalı pankartlarla nasıl istismar edildiğini çok açık bir şekilde gördük. Anarşinin bir kaynağına dayanmanın anarşinin daha da büyümesine hizmet ettiğini gördünüz mü?''

Ankara'da...

(Baştarafı 1. sayfada)
dan SBF öğrencisi Şevki Tevfik Kobal kaldırıldığı Hacettepe Hastanesinde gece yarısı öldü. Aynı olayda yaralanan Hukuk Fakültesi öğrencisi Asuman Ünüvar'ın durumu ise ciddiyetini koruyor.

Bu olaydan üç saat sonra bu defa Hacettepe Öğrenci Yurdu ile spor salonu arasında Kurtuluş grubundan öğrenciler üzerine ateş açıldı. Olayda yaralanan Ahmet Özel sabaha karşı 03.40 sularında öldü. Yaralı olarak Hacettepe Hastanesine kaldırılan Levent Bostancıoğlu ile Sedat Demirel'in durumlarının ağır olduğu bildiriliyor.

DİGER OLAYLAR

Önceki gün Ankara Emek Mahallesinde 8. Caddede görevli ekibin dur emrine ateşle karşılık veren ODTÜ Elektrik Fakültesi öğrencisi Hasan Yıldırım yaralı olarak yakalandı. Yıldırım'ın üzerinden Çek yapısı bir silah ile 16 mermi çıktığı bildirildi.

Dikmen'de devriye görevi yapan 282 kod nolu asayiş ekibi arabasına sabaha karşı Akpınar Mahallesinde ateş açıldı. Olayda Nihat Sertoğlu adlı polis memuru yaralandı

TİKP'NİN AÇIKLAMASI

TİKP Ankara İl Başkanlığı da yaptığı açıklamada :

''Dev-Yol ve Kurtuluş gruplarını aralarındaki çatışmaya son vermeye çağırıyoruz'' denildi. Açıklamada şunlar belirtildi:

''Son günlerde Ankara'nın bazı semtlerinde ve okullarında Dev-Yol ve Kurtuluş grupları arasında silahlı çatışmalar olmaktadır. Bu çatışmalarda iki kişi öldü, ondan fazla genç yaralandı. Gün Sazak'ın ölümünden sonra MHP'nin yurt çapında giriştiği saldırıların arttığı, halka zorbalık ve katliamlar düzenlendiği bugünkü şartlarda Dev-Yol ve Kurtuluş gruplarının aralarındaki meseleleri şiddet yoluyla çözmeye kalkışmaları halka zarar vermektedir. Gruplar arasındaki silahlı çatışmalar MHP'yi güçlendirmektedir.''

''Halk güçlerini bölen bu çatışmaları Türkeş keyifle izlemektedir. Bu çatışmalarda birçok devrim isteyen genç, tekke menfaatleri uğruna heder oluyor. Aradaki sorunlar ne olursa olsun bir devrimci genci öldürmek halktan yana olanların tutumu değildir.

''Halkı bölen, halk güçlerini zayıf düşüren bu çatışmaları şiddetle kınıyoruz.

''Partimiz bir kere daha tekrarlamaktadır; bütün devrimciler meselelerini özgür tartışma ortamı içinde ve ikna yöntemiyle çözmelidirler. Dev-Yol ve Kurtuluş gruplarını intikam duygularından bir an önce vazgeçmeye, ARALARINDAKİ SORUNLARI TARTIŞMA ORTAMI İÇİNDE ÇÖZMEYE ÇAĞIRIYORUZ.''

''Çatışmaların olduğu alanlarda halkı ve bu grupların tabanındaki gençleri soğukkanlı olmaya, çatışmalara alet olmamaya ve OLAYLARI ÖNLEMEYE ÇAĞIRIYORUZ.

— ''Devrimciler arasında intikamcı duygulara ve şiddet uygulanmasına son verilmelidir.

— ''Her mesele özgür tartışma ortamı içinde hoşgörü ve ikna yöntemi ile çözülmelidir.

— ''Faşist güçlerin ekmeğine yağ sürmeyelim.''

DGB'LİLERİN AÇIKLAMASI

Hacettepe Üniversitesinde okuyan DGB'li öğrenciler de, olaylar üzerine yaptıkları açıklamada, bütün öğrencileri bu çatışmadan uzak kalmaya çağırarak şunları belirttiler.

''İlk başta bu maceracı gruplar birçok masum genci akıllarınca faşist ilan edip saldırma hakkını kendilerinde görüyorlardı. Daha sonra işi büyütüp insanlara faşistlere hizmet ettiği gerekçesi ile saldırdılar. Giderek DGB'liler karşı-devrimcidirler, onlara karşı zor kullanılmalıdır diye devrimcilere, sonra da DGB'lilerle birlikte tutum alan öğrencilere şiddet uygulayacaklarını açıkladılar. Kendilerini hem savcı, hem tanık, hem hakim, hem infazcı olarak gören bu grupların bu ideolojileriyle birbirlerine düşmeleri kaçınılmazdı. Ancak bu gruplar kendilerine değil, okullardaki binlerce öğrenciye ve devrimci mücadeleye zarar vermektedirler. Özellikle gençlik üzerindeki baskıların arttığı, İzmir'de beş öğrencinin öldürüldüğü şu günlerde bu maceracı gruplar arasındaki çatışmaların daha fazla sürmesine tahammül edilemez. Hangi gruptan olursa olsun bu gruplardan öğrencileri kavgalara katılmamaya, kendilerini sonu gelmez çatışmalara sürenleri yalnız bırakmaya çağırıyoruz. Gençlik içinde zorbalık uygulamanın, bahanesi olamaz. Fikirlerinden ve savunduğu siyasi görüşlerden dolayı insanların baskı altına alınmasının sonu olmadığı artık görülmelidir.''

Keçiören...

(Baştarafı 3. Sayfada)
ların atölyelerde ürettiği malların satılıp paralarının gaspedilmesi var, yani emek sömürüsü var.

Atölyelerde dolap, ranza, giyim eşyası, mobilya, oto döşemesi, motor üretiliyor. MHP taraftarı olarak bilinen muhasebeci Mehmet Fındıkdalı, ambar memuru Hüseyin Başoğlu ile, Çocuk Islahevi Genel Müdürü ve savcının da bu malları satarak paralarını gaspettiği anlatılıyor.

Islahevinde ayrıca 15 inek, 3500 civarında tavuk, fırın, bulunuyor. Sebze, meyve ve çiçek yetiştirilen bir bahçe. Bunların hepsi, Islahevindeki çocuk tutukluların ailelerinin gönderdiği paralarla kurulmuş.

İneklere, tavuklara çocuklar bakıyor, fırında onlar ter döküyor, bahçede de onlar çalışıyor. Elde edilen süt, yoğurt, yumurta ekmek, sebze, meyve ve çiçekler ise idare tarafından satılıyor, üstelik parası gaspediliyor. Çocuklar bunlardan hiç mi yararlanmıyor diyeceksiniz. Yararlanıyorlar tabii! Şöyle:

Haftada bir gün öğle yemeğinde dörtte üçü sulandırılmış yoğurt veya süt veriliyor. Yumurta ve ekmeği ise kendi paraları ile piyasa fiyatından satın alıyorlar. Kantin de çocukların parası ile kurulmuş. Ama, ciklet, çokomel, leblebi gibi ıvır zıvır şeyler satılıyor. İhtiyaca uygun bir şey satılmıyor. Kârı da gene tabii ki idarece gaspediliyor.

YEMEKLER

Çocuk tutuklular her sabah 6'da kaldırılıyor, içtimaya geçiriliyor. Daha sonra 8 kişilik bir masaya içinde 20 adet zeytin, bayat ekmek ve çay bulunan kahvaltı veriliyor. Verilen zeytinlerden ise çoğunlukla kurt çıkıyor. Öğle yemeklerine gelince, hemen hemen her gün kuru fasulye, nohut, barbunyadan ibaret. Akşamları da aynı yemekler ısıtılarak önlerine sürülüyor. Yemeklerin içinde fare pisliği, sinek ve çeşitli böcekler çıkıyor.

Enflasyon...

(Baştarafı 3. Sayfada)
cari banka biraraya gelse, bir projeye 4 milyar lira kredi verebilmektedir. Oysa, orta büyüklükte bir projenin gerçekleştirilebilmesi için 4-6 milyar liraya ihtiyaç vardır'' dedi.

Prof. Dr. Öze Ertuna da bankaların amaçlarının ''Ticari gelişime hizmet'' yerine ''Sanayinin finansal altyapısını oluşturmak'' olması gerektiğini söyledi.

ENFLASYON KAZANÇLARI

1973-1979 yıllarını kapsayan bir araştırmaya göre bankaların bu süre içinde 56 şirkete açtıkları kredilerin cari fiyatlarla büyük ölçüde artamasına karşılık, sabit fiyatlarla hemen hemen aynı düzeyde kaldığını söyleyen Prof. Dr. Ertuna, sözlerini şöyle sürdürdü.

''Anılan şirketler, sözkonusu süre içinde üretimden zarar etmişlerdir. 1978 yılında öz sermayelerinden 949 milyon lira kaybeden bu şirketlerin imdadına enflasyon yetişmiştir. Aynı yıl bu kuruluşlar 1 milyar 758 milyon lira enflasyon kazancı sağlamışlardır. Tasarruf sahiplerinden bankalara, bankalardan da kredi alan çeşitli kuruluşlara kredi olarak akan bu paralar, tasarruf sahiplerinin zararına, şirketlerin de enflasyon kazançlarına yol açmaktadır. Yani bankalar bu durumda fonlarını değil, sübvansiyonu aktaran birer kuruluş halindedirler. Bu şirketlere verilen kredileri tasarruf sahipleri sübvansiyona atmış olmaktadırlar.''

RİSKLİ ALANLARA FARKLI FAİZ UYGULANMALI

Prof. Dr. Ertuna, enflasyon ve faiz oranı uygulamasının birbirinden ayrılmasını önerdi. Böylece yatırım kredilerinin riskli alanlara da kayabileceğini, belli alanlarda toplanması olgusunun ortadan kalkacağını söyledi.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası Kaynak Planlama Müdürü Dr. Ahmet Demirel de konuşmasında, makine ve techizat üretimi alanında özel finansman yöntemleri uygulanmasını, ihracat kredileri artırılarak, kredili ihracata gereken önemin verilmesini istedi. Ayrıca ''Banka ve sigorta muameleleri vergisinin yüzde 25 olan oranı düşürülmelidir'' dedi.

BANKALAR MEVDUAT BLOKE ETMEMELİ

Konuşmacılardan Aydın Dündar ise ''Endüstri katma değer yaratamazsa, bundan en büyük zararı yine bankalar görecektir'' görüşünü savundu. Bankaların vadesiz mevduatı bloke etme alışkanlığını terketmeleri gerektiğini bildirdi.

Hazine eski Genel Müdürü Haldun Akın da sempozyumunda yaptığı konuşmada, kredili mevduata uygulanan faizin serbest bırakılması kararına karşı, holdinglerin, yerel bankaların sermayelerini artırarak onları arkalarına alma peşinde olduklarını söyledi.

Sancak Tül'e...

(Baştarafı 1. sayfada)
şayan, buna rağmen sendikalaşma mücadelesini başarıyla sonuçlandırarak Teksif'te örgütlenen Sancaktül işçileri yeni gelişmelerden son derece tedirgin oluyorlar.

60 KOMANDO DAHA GELECEK

Fabrikaya ilk olarak gelen bir grup komando hiç bir işte çalışmayarak kapının civarında nöbetçi gibi dolaşıyorlar. Geceleri ise eskiden fabrikanın kamp gibi kullanıldığı dönemde komandoların kaldığı koğuşta kalıyorlar.

Ankara'dan gelen ve Yozgatlı olan bu kişilerin işçilere: ''Biz burada yalnız değiliz, arkamızdan önce 60, sonra da 200 kişi daha gelecek, Bizim Tariş'te 600 tane arkadaşımız var. Orada hakim olduk. Burada da olacağız'' dedikleri öğrenildi.

Ayrıca bu kişilerin ellerinde Sefaköy ve Küçükçekmece semtinde oturan solcuları gösteren planlar olduğu ve bunları işçilere göstererek ''Biz örgütlü çalışıyoruz. buraya MİSK'i getireceğiz.'' dedikleri de belirtiliyor.

İŞÇİLER NE DİYOR

Sancaktül işçileri işverenin fabrikayı eski günlerine döndürmesinin mümkün olmadığını ve artık işyerinde komandolu-kurt köpekli bir toplama kampının yaratılmasına müsaade etmeyeceklerini söylüyorlar.

İşyerinde huzur içinde çalışmak isteyen işçiler Murat Bayrak'ın eski günlere dönme hayalinden vazgeçmesini ve yetkililerin de işçi çıkarılmasına ve bu tür girişimlere karşı önlem almasını istiyorlar.

İşçiler önlem alınmadığı taktirde ilerde doğabilecek olaylardan işverenin sorumlu olacağını söylüyorlar.

TEKSİF ŞUBESİ

Teksif Yenibosna Şube yöneticilerinin de ''Eğer yeniden işyerine komando doldurulmaya başlanırsa ve işveren fabrikayı eski günlere döndürmek isterse buna karşı çıkarız'' dediği öğrenildi

İçişleri...

(Baştarafı 1. sayfada)
sapmadan ve taviz vermeden mücadeleyi sürdürmek ve çözüme meşru zeminlerde meşru yol ve vasıtalarla varmak kararındadır. Bu bakımdan, Anayasa ve yasaların ihlali veya suç tafı niteliği taşıyan iddialar ihbar telakki olunarak derhal bağımsız Türk adli mercilerine intikal ettirilir ve gerçekler bu adalet organlarının yapacağı incelemelerle ortaya çıkarılır.

''Bu sebeple Amnesty International Örgütünün basına intikal ettirilen raporu da bu çerçeve içinde değerlendirilecek ve elbette dikkate alınacaktır.''

Moskova...

(Baştarafı 1. sayfada)
halinde Türk topraklarının ilk hedef olma durumuna düşeceği belirtiliyor. Türk senatörlerine hak vermemek elde değil.''

TASS İRAN'A ÇATTI

Sovyet resmi haber ajansı TASS da İran Dışişleri Bakanı Kutbzade'nin Afganistan'a eğitilmiş müslüman mücahitler gönderme ve İran'da gerilla kampları kurulmasıyla ilgili konuşmasına çattı. TAS ajansı, Kutbzade'nin Karmal rejimine karşı silahlı bir ''ikinci cephe'' kurmak için çalıştığını belirterek İran'ı tehdit etti.

TASS, aralarında Kutbzade'nin de bulunduğu bazı İran liderlerinin bu ay içinde Tahran'da bir toplantı yaparak Afganistan'a karşı eyleme girişmek için planlar yapacaklarını ve Kabil rejimine karşı birleşik cephe kurulması için çağrıda bulunacaklarının öğrenildiğini kaydetti.

Tekel'de...

(Baştarafı 1. sayfada)
mı olarak işçilerin yıllık saat ücretlerinde kademeli bir artış sağlanacak.

Tek Gıda-İş'in sözleşmeden sonra işyerlerine dağıttığı bülte: de, sözleşmenin İcra Kurulu tarafından merkez şube başkanlarından da aldığı yetkiyle uzun görüşmelerden sonra 16 Haziran günü geç saatlerde imzalandığı belirtiliyor ve Tekel' de ''iş barışının sağlanmasından memnuniyet duyulduğu'' kaydediliyor. Çay-Kur'da kısa süre içinde anlaşma sağlanması bekleniyor.

1 Mart 1980 tarihinden beri yürütülen sözleşme görüşmelerinde sağlanan zammın yüzde 100 civarında olduğu belirtiliyor. Öte yandan Tekel işçileri gece zammı konusunda bir açıklama yapılmadığını, ancak bu alanda kazanılmış haklardan geri gidilmesinin sözkonusu olamayacağını belirtiyorlar.

PETROL-İŞ İŞYERLERİNDE GREV KARARI ALDI

Petrol-İş Sendikası Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın arama, sondaj, üretim, boru hattı ve rafineri birimlerinde çalışan işçiler adına sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin uyuşmazlık ile sonuçlanması üzerine grev kararı alındığını açıkladı.

Petrol-Iş'ten yapılan açıklamada, toplam 6 bin işçi adına sürdürülen görüşmelerin anlaşmazlıkla sonuçlandığı, uzlaştırma kurulunda da anlaşma sağlanamadığı belirtildi. Açıklamada yasal sürenin bitiminden sonra kademeli olarak grev uygulamasına geçileceği kaydedildi.

PTT IŞYERLERİNDE GREV KARARI

DİSK'e bağlı Yeni Haber-İş Sendikası toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine PTT Genel Müdürlüğüne bağlı tüm işyerlerinde grev kararı aldı.

Yeni Haber-İş Sendikası Genel Başkanı Eyüp Sıhhatli yaptığı açıklamada, işverenin uzlaştırma kurulu kararı karşısında da uzlaşmaz tutumunu sürdürdüğünü ve grevden başka bir yol bırakmadığını söyledi.

Yeni Haber-İş Genel Başkanı. PTT Genel Müdürlüğünün 9 aydır süren sözleşme görüşmelerine hiç bir olumlu öneri getirmediğini de sözlerine ekledi.

PTT işyerlerinde başlayan grevin PTT yatırımlarını tamamen durduracağı, yeni telefon dağıtımının yapılamayacağı teknik arızaların giderilemeyeceği ve bakım ve onarım işlerinin görülemeyeceği ifade ediliyor.

ANKARA'DA ŞOFÖRLER KONTAK KAPATIYOR

Öte yandan, Ankara Şoförler Derneği Başkanı Derviş Günday, akaryakıta yapılan son zamdan sonra taksi ve dolmuş tarifelerine zam yapılmasını istediklerini, bu istekleri kabul edilmediği taktirde kontak kapatacaklarını açıkladı.

Şoförler ve Otomobilciler Derneği Başkanı Tiyenşan'ın da şoförlerin haklarını korumada sessiz kaldığını ileri süren Günday, şoförlerin ay sonunda bonosunu ödeyemez duruma geldiğini belirtti.

Ankara Belediyesi İktisat İşleri Müdürü Hanefi Arslan ise şoförlerin zam talebine ilişkin olarak yaptığı açıklamada, zam isteğinin çok yüksek olduğunu, iki gün içinde karşılıklı görüşmelerle anlaşmaya varmaya çalışacaklarını söyledi.

İZMİR BELEDİYESİNDE 5.100 İŞÇİ HAK GREVİNE BAŞLADI

İzmir Belediyesi ve ESHOT işyerlerinde çalışan 5.100 işçi dün sabahtan itibaren hak grevine başladı. Grev kararının alınmasına neden olan sendika ve işçilerin 150 milyon liraya varan alacakları için Belediye Başkanı Alyanak'ın ''Param yok grevi destekliyorum'' dediği öne sürüldü.

Dün başlayan grev süresince otobüs ve troleybüsler çalışmayacak, çöpler toplanmayacak, yollar onarılmayacak, asfaltlama işlemleri tamamen duracak, et kesimi yapılmayacak.

Genel-İş Sendikası yetkilileri hastane, cami, okul ve askeriyeye ait çöp ve diğer hizmetlerin grevci işçiler tarafından yerine getirileceğini bildirdiler. Ayrıca cenaze işlemleri ve acil hallerde de sıhhi yardım çalışmaları grevci işçiler tarafından yapılacak. Genel-İş Sendikası yardım isteyen vatandaşların sendikaya başvurmalarını istedi.

Genel-İş Sendikası tüzüğü gereği grev süresince işçilere günde 100 lira ödüyor. Ortalama net ücreti 450 ila 500 lira olan işçiler bu durumda grevde geçen her gün için 350-400 lira zarara giriyor. Sendika işçilerin zarara girmemesi için grevde geçen sürenin ücretlerinin işverence ödenmesini grevin bitirilmesinin en önemli şartı olarak öne sürdü.

TİKP'NİN AÇIKLAMASI

Öte yandan Türkiye İşçi Köylü Partisi Merkez Komitesi üyesi ve İzmir İl Başkanı Oktay Kutlu dün başlayan grev dolayısıyla bir açıklama yaparak ''Grevi bütün gücümüzle destekliyoruz'' dedi. Oktay Kutlu demecinde şu görüşlere yer verdi:

''Sıcak yaz günlerinde İzmir halkını sıkıntıya sokacak bu grevin sorumlusu belediye ve ESHOT işçileri değil işçi haklarına saygı göstermeyen hükümettir. Belediye işçileri 1,5 yıldır sözleşmeyle tanınan haklarının ödenmesini bekliyor.''

Gensoru...

(Baştarafı 1. sayfada)
milletvekilinin hazır bulunduğu tespit edildi. MHP'li Meclis Başkanı Ali Fuat Eyüboğlu gensoru metninin okunması için gerekli çoğunluğun var olduğunu belirterek oturumu açtı.

Önergenin okunmasından sonra MHP'li Başkan ile AP'liler arasında tartışmalar oldu.

Ali Fuat Eyüboğlu çoğunluğun ilan edilmesinden sonra gensoru sahiplerinin isimlerini okudu. Görüşme gününün tespit edilmesinden önce AP Grup Başkanvekili Oğuz Aygün Millet Meclisi Başkanı Eyüboğlu'nun usül hatası yaptığını öne sürdü.

Oğuz Aygün, TBMM için yoklama yapıldığını, 230 milletvekilinin bulunduğunun tespit edildiğini fakat bunun yetersiz olduğunu belirterek, Millet Meclisi içinde ayrıca yoklama yapılması gerektiğini savundu. Eyüboğlu ise usül hatası yapmadığını belirtti. Bu arada yerinden Başkana laf atan AP Antalya Milletvekili İhsan Ataöv ile Ali Fuat Eyüboğlu arasında sert tartışmalar oldu.

AP'lilerin itiraz etmesi sonuç vermedi.

Ancak MHP Grup Başkanvekili Faruk Demirtola'nın da itirazı üzerine Eyüboğlu kendi tutumu ile ilgili görüşme açtı.

AP'li Oğuz Aygün ve MHP'li İhsan Kabadayı Başkanın yanlış işlem yaptığını savunurken CHP'li Ahmet Şener ile MSP'li Hasan Aksay Başkanı haklı buldular.

Bu görüşmenin tamamlanmasından sonra Danışma Kurulundaki gensoru görüşme günü saptanamadığı için İçtüzük gereğince Başkanlık Divanı tarafından 19 Haziran Perşembe günü gensorunun görüşülmesi önerildi. Bu önerinin Genel Kurulun onayına sunulması üzerine AP'liler yoklama istediler.

AP'nin isteği üzerine ad okunarak yapılan yoklama sonucunda 234 kişinin hazır olduğu belirlendi. Çoğunluğun sağlanmış olması üzerine Başkanlık Divanının önergesi oylamaya sunuldu. Önergeye göre gensorunun hangi gün ele alınacağının perşembe günü görüşülmesi kabul edildi.

MECLİSİ TOPLAYABİLMEK

Gensoru önergesinin Meclise verilmesinden sonra şimdi üzerinde en çok tartışılan sorun Meclisin toplanıp toplanayacağı konusu. Millet Meclisi, Cumhurbaşkanlığı seçiminin başladığı 22 Marttan bu yana fülen tatildi. Bazı yasaları çıkarmak için CHP ve MSP'nin Cumhurbaşkanlığı oylamalarından sonra Meclisi toplama girişimleri başarısızlıkla sonuçlanmıştı. Bu durumda aynı sorunun gensoru için de çıkabileceği, AP ve MHP'nin gensoruya karşı kolaylıkla engelleme yapabileceği bildiriliyor.

Kağıt üzerinde yapılan hesaplarda CHP, MSP ve hükümete karşı olan bağımsızlar, Meclisi toplamak için gerekli olan 226 üyeden fazlasına sahip görülüyorlar. Ancak şimdiye kadar hiç bir oylamada bu sayıya ulaşılamadı. Gensoru konusunda CHP'nin grubu serbest bırakmasından ve MSP'nin içindeki muhalefetin olumsuz tutumunu açıklamasından sonra Millet Meclisinin gensoruyu görüşmek üzere toplanmasının daha da güç olacağı belirtiliyor.

GENSORU METNİ

CHP tarafından önceki gün Millet Meclisi Başkanlığına verilen gensoru önergesinin metni, CHP Grup Başkanvekilleri Metin Tüzün ve Coşkun Karagözoğlu tarafından düzenlenen bir basın toplantısı ile açıklandı. Genel Başkan Bülent Ecevit ve arkadaşlarının imzasını taşıyan gensoruda kentlerde ve devlet kuruluşlarında kurtarılmış bölgeler meydana geldiği, yer yer iç savaş boyutlarına ulaşan terör karşısında hükümetin sokağa çıkma yasaklarıyla yaşamı durdurmaktan başka yapacak şey bulamadığı, hastanelerde bile can güvenliğini sağlayamadığı, yaşam pahalılığının halkın sağlığını tehlikeye düşürecek boyutlara vardığı, devleti ve halkı soyanların hükümet kararlarıyla, bakanlık tebliğleriyle bağışlandığı, ekonomi ve devletin bir yandan yerli ve yabancı büyük sermaye çevreleri ile, bir yandan da şiddet eylemcilerinin bir kesimiyle elele yönetildiği belirtilerek şöyle denildi:

''Türk toplumunun gerçekleriyle, Türk halkının özlemleriyle, demokrasinin ve Anayasamızın gerekleriyle, ve anayasal, sosyal haklarla bağdaşmayan bir ekonomik modeli ülkemize zorla yerleştirmek için hükümet hazırlık yapmaktadır. Bu hükümet kaldıkça devletin temelleri, demokrasinin özü, toplumun değer ölçüleri tahrip edilmekte ahlak bunalımı körüklenmekte, Türkiye'nin barış içinde ve sağlıklı bir biçimde gelişmesi engellenmekte, bağımsızlığımız zedelenmekte, devletin yerini başka güçler almakta, halkın can güvenliği tümüyle kalkmaktadır.

''Mezhep ayrımcılığı, her türlü bölücülük ve iç düşmanlık iktidarın tutumuyla yaygınlaştırılıp, derinleştirilmektedir. Can kaygısıyla iç göçler başlamıştır. Hükümet toplumda ve Meclislerde her türlü uzlaşma yolunu tıkamaktadır. Parlamento çalışmalarını engellemektedir. Anayasayı reddetmekte, Anayasa ve demokrasiye aykırı bir sistem değişikliği için çaba göstermektedir. Ekonomideki ve yönetimdeki anarşi sokaktaki anarşiyi de körüklemektedir.

''Yüksek ve sürekli devalüasyonlarla paramız değersizleştirilmekte. Üretim ve yatırım gerilemekte, kredi maliyetleri, küçük ve orta sanayicinin gücünü aşmaktadır. Halkın satın alma gücü azaldığından esnafın da iş alanı daralmaktadır.

''Bu nedenle Anayasamızın 89. ve İçtüzüğün 107. maddeleri uyarınca Demirel hükümeti hakkında gensoru Millet Meclisi Başkanlığına verilmiştir.''

MSP DEĞERLENDİRİYOR

Bu arada MSP Genel İdare Kurulu Başbakan Demirel tarafından gönderilen cevap yazısını incelemek üzere toplandı. MSP hükümetten isteklerini 16 maddelik bir uyarı mektubu ile iletmiş ve bu isteklerin yerine getirilmemesi halinde hükümetten desteğini çekeceğini açıklamıştı. Buna karşılık hükümet 100 sayfalık bir mektup ile cevap vermişti. Mektupta MSP'nin isteklerinin büyük bir kısmının olumsuz karşılandığı bildiriliyor.

MSP Genel İdare Kurulunun alacağı kararı 19 Haziran günü açıklayacağı bildirildi.

KAYIP— Edebiyat Fakültesinden aldığım İ.E.T.T ve talebe kartlarımı kaybettim. Hükümsüzdür.

Hüner Liman

KAYIP— Aydınlık gazetesinden aldığım kimlik kartını kaybettim. Hükümsüzdür.

Hüner Liman

TİKP Mersin...

(Baştarafı 3. Sayfada)
natları olarak ikiye bölünmüştür.

''İngiltere taraftarı Atalar Mıççıoğlu bir ara Küba'ya gitti ve döndü. Devamlı Ankara ile irtibatlı olarak ''İşçi'nin Sesi''nin sorumluluğunu üzerine almış durumdadır.

''İGD'ye ait iki silah vardır. Bu silahlar elden ele dolaşmaktadır.''

CEMAL AKIN'IN İFADESİ

Duruşma sırasında pişmanlık belirten ve daha sonra tahliye edilen Cemal Akın ise ifadesinde Fatih Atilla'ya saldırı olayını da şöyle anlattı:

''Ben olay yerinden kaçtıktan sonra, Beşyol'daki Karadeniz Kahvehanesine geldim. Sonra Vedat Erdal geldi. İbrahim Kalebayır gelmedi. Vedat Erdal'a olayın nedenini sordum. 'Fatih Atilla TİKP Mersin İl Başkanıdır, eylem o nedenle yapıldı' dedi. Ben bilseydim bu olaya katılmazdım. Şimdiye kadar hiç bir eylemim olmadı. Pişmanlık duyuyorum.''

Cemal Akın ifadesinde Vedat Erdal'ın İGD Mersin güvenlik sorumlusu olduğunu bildirdi. Cemal Akın şöyle dedi:

''Vedat Erdal silahını çıkarıp Özcan Ertürk'e verdi. ... Daha önce de Mersin'de İGD'nin Doğu Almanya kanadı ile ''İşçinin Sesi'' grubu silahlı çatışmaya girmişlerdi. Çatışmada Şenol Küçük adlı bir kişi ölmüştü.''

Yetkililer neden susuyor?

(Baştarafı 1. sayfada)
dir, kamuoyuna neden açıklama yapılmıyor?

8 — Hükümetin suskunluğu utanç vericidir. Susmakla katliamı kabul etmekte ve onaylamakta mıdır?

9 — Güvenlik kuvvetlerinin kullandığı silahların dışında olayda başka bir silah kullanılmış mıdır? Kullanılmadıysa bu ne anlama gelmektedir?

10 — Hastanede yatan yaralı gençlerle basın mensupları neden görüştürülmüyor?

11 — Katliamda yaralanan, kartları görevlilerce yırtılan ve kaybolan öğrencilerimiz imtihana girememişlerdir. Bu öğrencilere ne gibi bir imkan tanınacaktır?

inceleme
ŞEYH BEDREDDİN
6

İSMET ZEKİ EYUBOĞLU

Toplum üzerine görüşleri

Simavilerin yaşam görüşü: «Kadınlar dışında bütün mallar ortaktır»

TOPLUM: Şeyh Bedreddin'in izini sürenlerle ilgili açıklamalara göre Simavilik yaşam için gerekli bütün malların ortaklaşa kullanılmasını, iyelik (mülkiyet) geleneğinin kaldırılmasını isteyen bir kuruluştur. Kimi yazarlar ise bu ortaklığın içine kadını da sokarlar. Önemli olan, tarih açısından bakınca, iyeliğin kaldırılmasıdır. Şeyh Bedreddin adına, Karaburun yöresinde, köylüler arasında inançlarını yaymaya başlayan Börklüce Mustafa için Bizans tarihçisi Dukas şunları söylüyor: *"...kadınlar dışında, yiyecekler, giyecekler, evcil hayvanlar, işlenir topraklar gibi varlıkların tümünün kamunun ortak malı olmasını öneriyordu."*

Bu alıntı bölümde geçen açıklamaya göre Börklüce Mustafa sınırlı bir ortakçılık düzeni istiyor. Ancak kamunun geçimini sağlayacak, yaşamını sürdürecek ürünlerin hangi çalışma düzeniyle edinileceğini söylemiyor. Biz, bir varsayımla, bu ürünleri sağlayacak düzenin de ortaklaşa çalışmaya dayandığını ileri sürebiliriz. Ancak, bu ortaklaşa yararlanma düzeninde birtakım koşullar var mıdır onu pek kestiremeyiz. Tek tek kişiler, bu ortak ürünlerden gereksinimleri oranında mı, yoksa ortaya koydukları emek karşılığında mı yararlanacaklar? Bu sorunun şimdilik kesin bir karşılığı yoktur. Bu karşılık olmayınca da Simaviliğin düşüncesi bir dilek olmaktan öteye geçemez. İstenen düzenin adını koyabilmek için başka koşullar da gerekir. Ancak bu koşullar düzenin ne olduğunu, hangi yöntemle işleyeceğini gösterir.

Şükrullah bin Şihabeddin'in Behcetü't-Tevarih"' adlı yapıtında Şeyh Bedreddin olayına değinen bölümde geçen şu açıklama biraz daha ilginçtir: *"...Nuşirevan'ın babası döneminde Horasan'da ortaya çıkan, bunlar gibi, birisi vardı."* Bu açıklamada ilginç olan konu, olayın 529-532 yılları arasında, İran'da ayaklanan Mazdak (Mazdek) adlı kişiye bağlanmasıdır. Mazdak'ın düşüncesine göre, toplumda, mal mülk, kadın ne varsa ortaktır. Osmanlı yazarı, olayı İran'da geçenle bağlantılı kılarken, inanç bakımından, arada önemli bir benzerlik bulsa gerek. Bizans tarihçisi Dukas kadınları işe katmamış, ortaklığı yalnız öteki varlıklara uygulanır nitelikte göstermişti. Osmanlı yazarı ise kadınları da mal ortaklığına katıyor.

İdris-i Bitlisi'nin bir tarih niteliği taşıyan Heşt Behişt adlı yapıtında Şeyh Bedreddin olayına ayrılan bölümde: *"...geniş mezhepliliği, yakışıksız bütün işleri uygun görürler... şehvet tutkularına ..kapılırlar.. şeytanca kandırmacalarla insanları aldatırlar.. batini inançlarına göre kendilerine uyanları kandırarak içkiye, çalg'ya yasak koymadı"* diyor.

Yukarıda verilen alıntı örnekleri istediğimiz sayıya ulaştırır, çoğaltabiliriz. Bizans tarihçisiyle Osmanlı tarihçilerinin olaya bakış biçimlerini sergileyebiliriz. Olaya din açısından, din duygularına kapılarak bakmalarına karşılık Bizans tarihçisi daha ölçülü davranıyor. Osmanlı tarihçileri ise bütün ilgilerini kadın konusunda yoğunlaştırmış. İmdi bir de ünlü din bilgini Ebussuud Efendi'den bir örnek verelim: *'Semavetlü (Sımavnalı) takımından birtakım, içki içtiklerinde, birbirinin kadınlarını, eşlerinin onaylarıyla, kullansalar adı geçen erkeklere ne yapmak gerekir? —Öldürmek gerekir."*

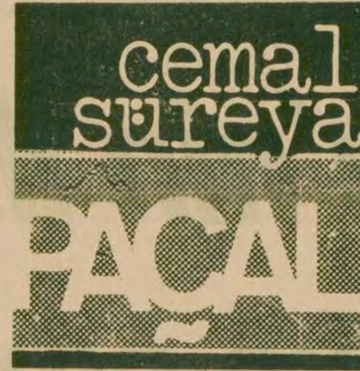
İster tarihçi, ister din bilgini, ister yazar olsun, Şeyh Bedreddin konusunda bütün Osmanlı aydınları ağız birliği etmiş gibidir. Bu durumda, onlardan yararlanarak, bir sorunu çözme olanağı yoktur. Ancak yalanların, yermelerin arkasında birtakım gerçeklerin gizlendiği, gizlenmek istendiği de bellidir. Şeyh Bedreddin adına ileri sürülen, çağında çok ağır birer suç sayılan, düşünceler bir gerçeği dile getiriyor. Bu gerçek de, Şeyh Bedreddin'in çağının toplum anlayışını çok aşmış bir kimse olduğudur. Bu aşılan çağ da, Osmanlı toplum düzeninin geçerlik taşıdığı, ortaçağdır. Simavilik yeni bir toplum düzeni getirmekten çok, daha önce ortaya atılmış düşüncelerin yeniden ele alınmasını içeren bir kuruluştur.

Kesin bir toplum anlayışı getirmemesine karşın, Simaviliğin ortaya attığı görüşün ilginç yanları da vardır. Önce toplum düzeninde sömürüye karşıdır, tüketici ile üretici arasındaki uçurumu kaldırmak istiyor. Yaşamayı, çalışanların emeklerine dayalı bir süre diye anlıyor. Toplumu oluşturanların çoğu çalışsın, azı yesin istemiyor. Şeyh Bedreddin'in izini sürenlere bakılırsa, onların yaşama biçiminden, illerde yaşayan varlıklılara değil de, köylerde yaşayan yoksullara, gerçek üreticilere dayanmak istediği anlaşılır. Osmanlı toplumu için bu da önemli bir düşüncedir, onu aşmıştır. Osmanlı toplumu yoksul üreticiye dayanarak ayakta duran, buna karşın onun yararını düşünmeyen, yalnız tüketici olarak yaşamını sürdüren, bunu da din anlayışına bağlayan bir varlıktır. Onun aşamalar düzeninde üretici yalnız bir görev varlığıdır, yetkisi, direnme olanağı yoktur, yalnız buyurulanı yapmakla, isteneni eksiksiz vermekle yükümlüdür. Simaviliğin olduğu ileri sürülen, daha önce özetlenen düşüncelere göre, Osmanlı toplumununun yapısı, düzeni değişmelidir. *'Bütün mallar ortaktır'*'dan anlaşılan da budur bizce. Gerçek olan bu yeryüzüdür, dinlerin ileri sürdükleri birer düş ürünüdür.

Şeyh Bedreddin'in ileri sürdüğü görüşlerin, daha çok, bir varlık sorunu, yeryüzünün gerçekliğini içeren bir konu üzerinde yoğunlaştığını anlıyoruz. Bu açıdan bakınca, onun anladığı toplumun içinde yaşanan evrene, yeryüzüne, somut olana yönelik bir varlık olduğu sonucu çıkar. Bunu da dinlerin öte evrende (ahirette) bulunduğunu söylediği şu *"Huriler, köşkler, yemişler ve bunların benzerleri yalnız düş ülkesinde vardır, duyu evreninde yoktur"* açıklamasından anlıyoruz. Din, insanları yeryüzünden soğutup öte evrene, düş evrenine çekmek için orada birbirinden güzel kızların (hurilerin), baldan tatlı ırmakların, mutluluk dolu köşklerin, tadına doyulmaz yemişlerin bulunduğunu ileri sürer, yeryüzünde olan bütün varlıkların geçici, öte evrendekilerin kalıcı olduğunu söyler. Şeyh Bedreddin ise bu söylenenlerin birer düş ürünü olduğunu, gerçek evrende o tür varlıkların bulunmadığını ileri sürer. Sözün kısası ahiret yoktur der. Ona göre ne varsa yeryüzündedir, duyu evrenindedir.

Toplum düzensizdir, insanlar yanılmazlar, aldanmazlar, aşırı tutkular içindedir, kazanç tutkusu onları gerçekten uzaklaştırmıştır. *''İnsanlar, birtakım insanlara taparlar, kimi altın ve gümüş paralara, kimi yenilecek-içilecek nesnelere... övünç veren varlıklara tapar da Tanrıya taptığını sanır."* Burada Şeyh Bedreddin, bir toplum içinde yaşayan insanların ne denli kazanç düşkünü çıkara tutkun, altın, gümüş ardınca koşar olduklarını, Tanrıyı böyle gördüklerini söylerken, üstü kapalı olarak, bir toplum düzenini, bir yaşama biçimini dile getirmektedir. İnsan üzerinde yaşadığı evrende vardır, bu evren önsüz-sonsuzdur, ölümsüzdür, gerçektir.

Yarın: Bedreddin'in Toplum üzerine görüşlerinin devamı

Resmin desteği

Tuncer Uçarol'un "Yusufçuk"ta yayımladığı günlüğün bir noktasına tutuldum. Şöyle diyor Uçarol: "1960'lar öncesinde şiir kitaplarına resim koyma göreneği doğmuştu, salgın gibiydi. Resimle şiir, şiir kitaplarında birbirini destekliyordu. Kitabına aldığı için, şair, herhalde resimden destek umuyordu. Ressamlar da kendilerine yeni sergi alanları buldukları için sevinçliydiler. Şimdilerde şiir gene tek başına atılıyor ortaya. Destek istemiyor."

Bana sorarsanız, şairlerin ressamlarla işbirliği yapmalarını "destek umma" sözüyle açıklamak yanlış. Bu işbirliğinin olduğu dönemler genellikle atılım dönemleridir. Her iki alanda da coşku ve bir çeşit sevinç vardır. Ayrıca, ressamların kitaplara, dergilere verdikleri resimler öbürlerinden ayrı niteliktedir. Bu da ressama ek bir çalışma gücü kazandırır.

Öte yandan, şair-ressam işbirliği 1960'lardan değil, 1950'lerden önce doruk noktasındaydı. Açın eski "Yeditepe" yayınlarını, yalnız şiir kitapları değil, öykü kitaplarında da ressamların katkıları görülmekteydi. Özellikle Doğu Avrupa ülkelerinde roman sayfaları arasına bile resim serpiştirildiğini biliyoruz.

Devrim evrelerinde sanatlar iç içe geçmeye, birbirlerinin içinden yürümeye başlar. Kübizm, şiir-resim anlaşmasından doğmuştur. Gerçeküstücü resim ise resimden çok edebiyata dayanmıştır. Her iki akımın teorisyenleri daha çok şairler arasından çıkmıştır.

Dikkat edersek, şairlerle ressamların birlikte çalıştıkları dergiler daha güzel oluyor. Akımsa akım, devnimse devinim, daha inandırıcı bir görünüm kazanıyor. Hatta, böyle bir anlaşma, çağın genel gidişi yönünde bir tamamlayıcılık, bir bütünsellik de kazanıyor. Yayımcının ya da dergi yöneticisinin güttüğü sunma kaygısından öte bir şey bu. Dekoratif olmanın ötesinde bir şey. Abidin Dino'nun çizgileriyle yayımlanmış 1940 kuşağı şairlerinin kitaplarını düşünelim Bunlarda "destek" sözcüğünün çok ötesinde bir şey yok mudur acaba?

Dergileri ele alalım. Dergiler, yalnız şiir dergisi, yalnız öykü dergisi, yalnız deneme dergisi olarak mı çıkıyor genellikle? O zaman da, tutup Tuncer Uçarol gibi "Şiir öyküyü destek aldı", "Deneme şiirden medet umuyor" diyebiliyor muyuz? Diyemiyoruz. Resim için de aynı şey sözkonusu.

Tuncer Uçarol'un aynı günlükte başka bir saptaması var. Şöyle diyor: "Bu dünyada kişi ölümlerine (arkadaş ölümlerine, ozan ölümlerine) ağıt yakmak, insanın duygularına yakışıyor. Ama dünyaya yakışmıyor." Doğrusu, ben bu sözlerden pek bir şey anlamadım. Dünyaya niçin yakışmıyormuş acaba?

Tuncer Uçarol her konuda günlük yazan bir arkadaş. Atatürk'ün Söylev'i için bile günlük yazmış. Günlük tutuyor diyemeyiz ona. Yazılarını günlük biçiminde yazıyor. Bu biçimi kendisi için elverişli görüyor.

Dağlarca'nın bir lafı kalmış aklımda, gazetelerdeki köşe yazarları için. "Gazetelerde fıkra yazmak, yazarlık uğraşının belli bir aşamasından, belli bir erginlik çağından sonra elde edilen bir hak olmalı." Ben günlük için de böyle düşünüyorum. Hatta, daha çok günlük için böyle düşünüyorum. Bu kanıya Tuncer Uçarol'un günlüklerini okuduktan sonra daha çok vardım. Onun bu tür yazıları eskiden yapıtları anlamak, edebiyat üstüne sorular sormak isteğiyle doluydu. Giderek kesin yargılara, ölçüp tartmalara doğru yöneldi Tuncer Uçarol. Daha önce edebiyatımız üstüne yaptığı araştırmalarla kendini kabul ettirseydi, buna bir diyeceğimiz olamazdı. Ama, işte, birdenbire, her yazıda, o yazı kaç bölümse, o sayıda kesin yargılar karşısındayız.

Yine de, tatlı, rahat, biraz da eğlenceli bir anlatımı var Uçarol'un. Sayılardan, istatistiklerden tatlar çıkarıyor.

Fellini'nin "Sekiz Buçuk"undan bir görüntü.

Tünel Kültür Sanat Evinde

Yugoslav savaş belgeselleri gösteriliyor

Geçtiğimiz hafta İran devrimi üzerine iki saatlik bir renkli belgesel film sunan İstanbul'daki Tünel Kültür-Sanat Evi, bu hafta içinde de 4 kısa Yugoslav savaş belgeseli gösterecek.

"Titomuz", "Neretva Irmağı", "Soça Irmağı" ve "Yugoslav Donanması" adlarını taşıyan belgeseller, özellikle İkinci Dünya Savaşı sırasında Alman işgaline karşı direnen Yugoslav yurtseverlerin mücadelesini dile getirmesiyle dikkati çekiyor.

Tünel Kültür-Sanat Evi, bu dört belgeselden oluşan programı ilk kez bugün 18.30'da sunuyor. Filmler, daha sonra 20 Haziran Cuma 18.30 ve 21 Haziran Cumartesi 15.00'de sunulacak.

Sinema-TV Enstitüsü «İtalyan sinemasından örnekler» sunuyor

İstanbul Balmumcu'daki Sinema Televizyon Enstitüsü, 4 Temmuz tarihine dek sürecek bir "İtalyan Sinemasından Örnekler" programı dü-düzenlendi

Savaş sonrası İtalyan sinemasının ilgi çekici örneklerinin yer aldığı program, Federico Fellini'nin SEKİZ BUÇUK (Otto Mezzo) ve Mario Monicelli'nin TOTO GANGSTER (I Soliti İgnoti) adlı filmleriyle başlamış bulunuyor. Bugün 16.30'da Fellini'nin, 19.00'da ise Monicelli'nin yapıtı sunulacak.

Fellini'nin SEKİZ BUÇUK'UNDA (1936), orta yaşlı bir aydının burjuva çevresi, küçüklüğü, dinsel eğitime karşı tepkileri, çevresiyle olan uyumsuzluğu, bunalımı anlatılıyor. Marcello Mastroianni Anouk Aimee Sandro Milo, Claudia Cardinale gibi oyuncuların rol aldıkları film, cuma günü 19.00'da da gösterilecek...

Monicelli'nin TOTO GANGSTERİ'i (1958) ise, savaş sonrası İtalyasında iş bulmanın son derece güç olduğu, toplumsal koşullarda bir grup arkadaşın soygun yapmaya karar verişlerin. ve bir türlü gerçekleşmeyen bu girişimin komik öyküsünü anlatıyor. Başrollerde M. Mastroianni, C. Cardinale, Toto ve V. Gassman var.

Sinema-Televizyon Enstitüsünün "İtalyan Sinemasından Örnekler" toplu gösterisinde cuma 16.30'da Valerio Zurlini'nin GENÇ AŞIKLAR (La Ragazza Can La Valigia) adlı 1960 yapımı filmi izlenebilecek. Daha sonra da Fellini'nin RUHLARIN GOULIETTA'sı, Pasolini'nin BÜYÜK KUŞLAR ve KÜÇÜK KUŞLAR'ı, De Sica'nın KALDIRIM ÇOCUKLARI ve Germi'nin İTALYAN NİKAHI gibi filmleri sunulacak.

SPOR

Voleybolcular transferi 10 milyondan açıyor

- **Kulüpler gelecek yıl transfer ayında ne yapacaklarını şimdiden kara kara düşünmeye başladılar.**
- **Antrenörler çağrıya uymadıkları takdirde görevlerine son verilecek.**

İstanbul, futbol piyasasında transfer ücretleri astronomik rakamlara ulaşırken popüler sporlarımızdan bir diğerinde de voleybolcular transferi 10 milyondan açıyorlar. Hem alacakları voleybolcuya hem de kulübünün vereceği bonservise milyonlar saymak zorunda kalan kulüp yöneticileri bu nedenle daha şimdiden gelecek yıl transfer ayında ne yapacaklarını kara kara düşünmeye başladılar.

Transfer ayının dertli yöneticilerinden biri de Taçspor Kulübü Asbaşkanı Faruk İbrahimiye. Asbaşkan Faruk İbrahimiye, voleybolda başarılı bir sezon geçirip ligi dördüncülükle kapattıklarını belirterek transferle ilgili görüşlerini şöyle açıkladı:

"Voleybolda iyi bir yerimiz var. Ancak bunu sürdürebilmemiz için kadromuzu korumamız lazım. Eğer oyuncularımızdan biri giderse onun yerini doldurmak için yeni bir oyuncu almamız gerekiyor ki, voleybolcular transferi 10 milyondan açıyorlar. Yani kaybedeceğimiz oyuncumuzun yerini doldurmamız oldukça güç. Transfer yasağı nedeni ile bu yıl kadromuzu koruyabileceğimizi sanıyorum. Ama gelecek yıl bazıları serbest kalacak oyuncularımızın yerini daha da yükselecek transfer ücretleri karşısında nasıl dolduracağımızı bilemiyoruz."

Futbol ve basketboldan sonra voleybolcular da transferde astronomik rakamlar istemeye başladılar.

Açıklama

4 Haziran 1980 tarihli gazetenizin 7. sayfasındaki "Neymiş" başlıklı yazınızda Murat Ersin'in kişisel kurs açtığı yolundaki haberin gerçekle bir ilgisi yoktur.

Sözkonusu hakem kursu Tekirdağ Beden Terbiyesi Bölge Başkanlığının 24.9.1979 gün ve S.17/1583 sayılı talebi üzerine makamdan alınan 16.11.1979 gün ve 855 sayılı onayla, 30 Kasım - 2 Aralık 1979 tarihleri arasında federasyonumuzca görevlendirilen Murat Ersin tarafından vürütülmüştür.

Tamamen federasyonumuzun sorumluluğu ve bilgisi altında yapılan bu kursta başarılı görülen kursiyerlerin aday hakemlikleri Merkez Hakem Komitesinin 10.4.1980 gün ve 8 2 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Bilgilerinizi ve yazımızın aynı sütun ve aynı başlık altında yayınlanmasını rica eder, saygılar sunarım. Mustafa Turgut. Hentbol Federasyonu Genel Sekreteri.

«Gençler! Salonları size ayırdık. Gelin spor yapın»

İstanbul Bölge Müdürlüğünün düzenlediği "Gençlik İçin Spor" programı bugün başlıyor

İSTANBUL

İstanbul Bölge Müdürlüğü tarafından düzenlenen GİS (Gençlik İçin Spor) çalışmaları bugün başlıyor. Açılış töreninden sonra çalışmalara başlayacak 17 yaşından küçük çocuklar Bölge Müdürlüğünün 6 tesisinde 10 branşta spor yapma olanağı bulacak.

İstanbul Bölge Müdürlüğü Spor İşleri Müdür Yardımcısı Ahmet Keten, kitleye dönük spor uygulaması ile isteyen her gencin bölgenin tesislerinde iki buçuk aylık spor okulu süresince ücretsiz spor yapabileceğini söyledi. Keten ayrıca, GİS çalışmalarına katılacak gençlerin en kısa zamanda kayıtlarını yaptırmaları gerektiğini ifade ederek, "Kayıtlarını yaptıran gençler sağlık muayenesinden geçirilerek kendilerine GİS çalışmalarına katıldıklarını belirten birer kart verilecektir" dedi.

Gençlik İçin Spor çalışmalarının yapılacağı bölge tesisleri ve spor branşları ise şöyle:

Basketbol (Anadolu Spor Sitesi Salonu ve Eyüp Salonu), Voleybol (Bağlarbaşı B. Salonu ve Eyüp Salonu), Atletizm (İnönü Stadı ve Anadolu Spor Sitesi Stadı), Judo (Anadolu Spor Sitesi Küçük Salonu), Masa Tenisi (Anadolu Spor Sitesi Küçük Salonu), Güreş (Eyüp Salonu), Hentbol (Bağlarbaşı A. Salonu), Futbol (Eyüp, Beylerbeyi ve Vefa Stadları), Eskrim (TED Kulübü Salonu), Jimnastik (Bağlarbaşı Ara Salonu)...

Bir savurganlık örneği daha

8 yıldır çalışmadan maaş alan Milli Takım antrenörleri, daha yeni göreve çağırıldı

İSTANBUL

8 yıldır çalışmadıkları halde İstanbul Bölge Müdürlüğünden maaş alan A Milli Basketbol Takımı eski çalıştırıcısı ve Eczacıbaşı Antrenörü Aydan Siyavuş, Genç Milli Basketbol Takımı Antrenörü Önder Seden, Sutopu Antrenörü Mithat Hantal ile Yüzme Antrenörü Ahmet Sulu Bölge Müdürlüğü tarafından göreve çağrıldı.

Beden Terbiyesi İstanbul Bölge Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre 1972 yılından beri Genel Müdürlük kadrosu İstanbul Bölge Müdürlüğü emrinde bulunan sözkonusu antrenörler çağrıya uymadıkları taktirde,, çalışmadan maaş aldıkları görevlerine son verilecek.

Sabri Kiraz: «Para kazanmak için gelen yabancı antrenörler, bize sadece zarar verir»

İSTANBUL

İyi ve dürüst yabancı antrenörlerin Türk futbolu için kazanç olduğunu belirten eski milli takımlar başantrenörü Sabri Kiraz, "Geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi ülkemize sırf para kazanmak için gelen yabancı antrenörler bize sadece zarar verir" dedi.

B kursunu bitiren 27 teknik direktör adayına Sarıyer Mersinli Ahmet Tesislerinde kurs veren Sabri Kiraz, teknik direktörlük kursunda kondisyon ve taktik çalışmalarını bitirerek teknik çalışmalara başladıklarını söyledi. Kiraz kurs çalışmaları ile ilgili şu bilgiyi verdi:

"Kursa katılan 27 antrenör, B kursunu bitirerek teknik direktörlük kursuna katılma hakkını kazanmışlardır. Bu kursu bitirecek arkadaşlarımız önümüzdeki yıllarda, başında olacakları takımları başarı ile çalıştırarak, Türk futboluna değerli futbolcular kazandıracaklardır."

Beşiktaş, Türkiye Hentbol Şampiyonu oldu

Ankara Atatürk Spor Sarayında yapılan Türkiye Hentbol Şampiyonasını İstanbul birincisi Beşiktaş kazandı. Beşiktaşlı hentbolcular son maçta Taçspor'u farklı yenilgiye uğratırlarken siyah beyazlıların ardından MTA da averajla Türkiye ikincisi oldu.

Tunus Halter Milli Takımı özel karşılaşma için Türkiye'ye geliyor

İSTANBUL

Tunus Halter Milli Takımı özel bir karşılaşma yapmak için haziran sonunda Türkiye'ye gelecek. İki ülke arasındaki kültür anlaşmaları çerçevesinde milli takımımızın geçen yılki Tunus seyahatine karşılık Türkiye'ye gelecek Tunus Halter Milli Takımı ülkemizde 10 gün kalacak.

Halter Federasyonu üyesi Cahit Gür, Tunus ile 5-6 Temmuz tarihleri arasında Ankara Atatürk Spor Sarayında yapılacak milli müsabaka için belirlenecek milli takımın İstanbul veya Ankara'da 20 Hazirandan sonra kampa gireceğini söyledi.

Eski sporcular haklarının yendiğini ileri sürdüler

ANKARA

Bazı eski sporcular Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne başvurarak, Cumhurbaşkanının başarılı sporculara ödül vermesi için hazırlanan listede haksızlıklar yapıldığını ileri sürdüler.

Haklarının yendiğini ifade eden bazı eski sporcular, Cumhurbaşkanının ödül vermesi için listeye alınan sporcular arasında kendilerinin de bulunması gerektiğini söylediler. Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü yetkilileri ise, bugüne kadar birçok eski sporcunun dilekçeler ve ellerindeki belgelerle başvuruda bulunduklarını belirterek, "Geçen sene de aynı şekilde hazırlanan listelere itirazlar olmuştu" şeklinde konuştular.

Cem Atabeyoğlu, "Takımlara daha az masrafla daha çok maç oynatacağız" dedi

İSTANBUL

Basketbol Federasyonu Asbaşkanı Cem Atabeyoğlu, 1980-81 sezonundan itibaren ileriye dönük bir program uygulamaya başlayacaklarını söyleyerek, "Takımlara daha az harcama ile daha çok maç oynatacağız" dedi.

Lig statüsündeki değişiklik hakkında bir açıklama yapan Asbaşkan Atabeyoğlu, üç grupta oynanacak elemelerde ilk iki sırayı alacak altı takımın önce çift devreli play off sistemi ile daha sonra da tarafsız bir merkezde tek devreli lig usulü ile oynayacaklarını söyledi. Play off sisteminden sonra oynanacak şampiyonanın tam bir basketbol şenliği olacağını ifade eden Atabeyoğlu, final hakkını yitiren takımların biraraya gelerek mücadele edeceklerini ve düşecek 2 takımın bu şekilde belirleneceğini bildirdi. Atabeyoğlu konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Kısa süreli bir ayrılıktan sonra yeniden göreve başlayan federasyonumuz, kontrolü henüz ele almıştır. Eski federasyonun başlattığı lig sürerken herhangi bir değişiklik yapmamız klüpler açısından iyi olmazdı. Ancak, önümüzdeki sezondan itibaren liglerdeki tüm aksaklıkları gidereceğimizi söyleyebilirim."

CEM ATABEYOĞLU

Aydınlık
Kurucusu ŞEFİK HÜSNÜ
Kuruluş yılı 1921
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

THKO
NURHAK'TAN KIZILDERE'YE EYLEMCİLER ANLATIYOR (1)
12 MART

● **Mete Ertekin anlatıyor: «Bir banka soymak, banka açmaktan daha büyük bir suç değildir, diye bir laf vardı o sıralarda. Bir çığır işte böyle açıldı»**

Türkiye'nin ilk siyasal banka soygunu, 11 Ocak 1971'de yapıldı

Banka memurları banka soygunu yapanların resimlerini tanıyamıyordu, ama polis yetkilileri eylemcilerin Deniz ve arkadaşları olduğuna emindiler.

● **Soygun 10 Ocak günü yapılacaktı, ama bankanın önünde Dev-Genç'in tanınmış simalarını gören Denizler, eylemi bir gün sonraya bıraktılar**

● **Denizler bankadan çıkar çıkmaz, doğrudan ODTÜ'ye gittiler. Plakası saptanan Pontiac araba da yurdun kapısının önündeydi.**

10 Ocak 1971 günü, 06 EF 109 plakalı bir Pontiac, ODTÜ'den Ankara içine uzanan Eskişehir yolunu yutarcasına aldı ve İnönü Meydanı kavşağına geldiğinde hızını kesmeden sağa dönerek Kavaklıdere'ye yöneldi. Otomobil CHP Milletvekili Mehmet Göker'in eşi Leman Göker'e aitti, ama bugün içinde başkaları vardı: Direksiyonda Yusuf Aslan, ön ve arka koltuklarda ise Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan, Sinan Cemgil ve Alpaslan Özdoğan. Daha önce birkaç kez çalınıp bulunan Pontiac, bu kez Kavaklıdere İş Bankasının soyulması eyleminde, ilk siyasi banka soygununda kullanılacaktı.

Ankara'nın trafiği iyice rahatlamıştı ve Pontiac aynı hızla yaylana, yaylana Meclis binasının ve TRT'nin önünden geçerek Kavaklıdere'ye geldi. Yusuf ani bir direksiyon hareketiyle arabaya 360 dereceye yakın bir dönüş yaptırdı, eller silahların kabzalarını sıkıca kavradı ve... o anda öfkeden yüzleri kıpkırmızı kesildi. Soymayı kararlaştırdıkları banka şubesinin yakınlarında tanıdık birkaç yüz vardı. Dev-Genç'in bilinen simaları Mustafa Kaçaroğlu, Mahir Sayın ve İlhami Aras.

Hüseyin küfürle karışık söylenmeye başladı: "'Şimdi biz bu bankayı soysak iki saate kalmaz Ankara'nın diline düşeriz. Polislerin kurşunlanmasında da öyle olmamış mıydı?"

Gerçekten de bir süre önce ABD Büyükelçiliği önündeki polis noktasının kurşunlanması ve iki polisin yaralanmasından sonra aralarında Mustafa Kaçaroğlu'nun da bulunduğu birçok kişi, Siyasal'da hummalı bir soruşturma yürütmüşler ve sonunda eyleme katılan isimleri hani neredeyse tek tek tespit etmişlerdi.

Onlar ise hiç değilse uzun bir süre tanınmak istemiyorlardı. Zaten bu soygunu da propaganda olsun diye değil, sadece silah için gerekli parayı temin etmek amacıyla yapacaklardı.

Arabada kısa süren bir tartışma oldu ve vazgeçtiler. Eylemi bir gün ertelemeyi ve başka bir sanka şubesini soymayı kararlaştırdılar. Yusuf 360 derecelik virajı tamamladı ve geldikleri yoldan ODTÜ'ye döndüler.

«Banka soymak sevaptır»

"ARTIK silahlı harekete geçmiş durumdaydık. İsimler çıkmış. Deniz ve Yusuf polis tarafından tanınıyor. Silahlı mücadeleyi başlatmak için silah gerekli. Ama bunun için de para bulmak lazım. Akla banka soymak geldi"

Bunları o eyleme katılmayan Mete Ertekin anlatıyor. Zaten o ilk banka eylemine katılanlardan hiç biri bugün yaşamıyor. Ancak Mete, polis noktasının kurşunlanmasından sonra şehirde kalarak bir süre "para eylemi" yapmakla görevlendirilen beş-altı kişiden biri. Hemen hemen diğer bütün arkadaşları dağa göndermişler. Bu yüzden içinde yaşadığı olayları, tartışmaları bugün gibi hatırlıyor.

"Banka eylemine girişmeden, sanıyorum iki hafta kadar önce Gaziantep karayolu üzerinde o zaman oldukça yüklü para sayılan 2,5 milyonluk bir soygun olmuştu. Deniz ve Yusuf'un bu soygun hakkında konuştuklarını hatırlıyorum. İmrenerek söz ediyorlardı. Soyguncuların paraları aldıktan 12 saat sonra İstanbul'a gelebilmelerine her ikisi de "helal olsun"u yapıştırıyordu. Bu Gaziantep olayının onların kafasında banka soymak fikrini güçlendirdiğini ve eylemin hazırlanmasında bunun önemli rol oynadığını söyleyebilirim."

Mete devam ediyor:

"Bir banka soymak, bir banka açmaktan daha büyük bir suç değildir, diye bir laf vardı o sıralardı. Biz 'suç değildir, sevaptır' a çevirdik. Bir çığır işte böyle açıldı."

Ve soygun gerçekleşiyor

"ELLER yukarı! Kimse kıpırdamasın!" Ertesi gün, yani 11 Ocakta Hüseyin, Deniz ve Sinan, Emek İş Bankası Şubesine işte böyle girdiler. Hepsi boyunlu kazak giymişlerdi ve yüzleri kaşkolla örtülüydü. Alpaslan dışarda gözcülük yapıyor, Yusuf Pontiac'ta harekete hazır bekliyordu.

"Kimse kıpırdamasın!"

Bunu bankaya ilk giren Deniz söylüyordu. O, personeli silah tehdidiyle kontrol altında tutarken, Hüseyin doğruca vezneye gitti. Sinan ise hemen kapıya yakın duruyordu. Hüseyin veznedarın titreyen ellerle uzattığı 124 bin lirayı yanında getirdiği siyah çantaya doldurdu. Üçü bankadan çıkarak Yusuf'un beklediği arabaya bindiler ve hızla uzaklaştılar. Her şey bir iki dakika içinde olmuş bitmişti.

Banka personelinden bir kaçı hemen kapıya seyirtti ve 06 EF 109 plakalı otonun uzaklaştığını tespit ettiler. Yaptıkları iş plakayı polise telefonla bildirmek oldu

Pontiac bulunuyor

DENİZLER bankadan çıkar çıkmaz doğruca ODTÜ'ye birinci yurttaki 201 nolu odaya gittiler. Kullandıkları arabanın plakasını değiştirmek gereğini bile duymamışlardı. Polis bucak bucak plakasını tespit ettiği Pontiac'ı arıyordu ve araba ise yurdun kapısının önündeydi. Neden sonra Yusuf'un aklı başına geldi ve arabayı biraz daha uzakta ama yine ODTÜ arazisi içinde bir yere bıraktı geldi.

"Ya polis plakayı tespit etmişse ve araba ODTÜ arazisi içinde bulunursa" kuşkusu Yusuf'un yakasına yapışmıştı bir kere. Akşam oluyordu. Hepsi birden kalkıp arabaya bakmaya gittiler: Kuşkuları yerindeydi. ODTÜ idaresi Pontiac'tan şüphelenmiş ve başına bir bekçi dikmişti. Bekçiyi silah zoruyla saf dışı bırakıp, arabaya bindiler. Ne yapıp yapıp otoyu ODTÜ arazisi dışında bir yere götürmeliydiler.

Ama olmadı. Hafifçe çiselemiyen yağmur, yolu iyice kaygan bir hale getirmişti. Buna bir de telaş eklenince daha ODTÜ arazisinden çıkamadan araba altlarından kaçtı ve şarampole yuvarlandılar.

Tam bu sırada Eskişehir yolunda seyreden bir polis devriyesi arabanın durumundan şüphelenmiş, üzerlerine geliyordu. Bunun üzerine aceleyle arabadan çıkıp karanlığı karıştılar. Polis onları görmemişti.

Yarın: Kovalamaca başlıyor

Soygunda kullanılan araba ODTÜ arazisinde bulununca okul sıkı bir aramaya tabi tutuldu.

THKO NASIL DOĞDU?

ODTÜ'deki grup ve Taylan'ın ölümü

İSMİNİ ilk kez 1971 Martında duyurmakla birlikte THKO'nun şekillenmesini isim olarak değilse bile yapı olarak daha 1969 yılında görmek mümkündür. O sıralarda Orta Doğu Teknik Üniversitesinde Taylan Özgür, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan gibi isimlerden oluşan bir devrimci çevre vardı. Gerek mücadele anlayışı, gerekse yaptığı eylemlerle dönemin diğer devrimci gençlik gruplarından farklı bir özellik taşıyan bu çevreye, aynı yaz, Filistin'e gidip, dönen Deniz Gezmiş de katıldı.

"Bu ülkede sosyalistler elli yıldır mücadele ediyor ama, işçi sınıfı hâlâ partisine sahip değil. Acaba bir yanlışlık mı yapıyoruz?" Hüseyinler o ara en çok bu konuyu tartışıyorlardı. Ve uzun süreli kitle çalışması yapmanın zaman kaybetmekten başka bir sonuç vermediği, artık silahlı mücadeleye başlamak gerektiği, şartların da böyle bir mücadele ye girişmek için çok uygun olduğu düşüncesi grup içinde güçlenmeye başlamıştı.

Ve beklenmedik acı bir olay Hüseyin İnan ve grubu için dönüm noktası oldu.

Taylan Özgür katlediliyor

1969 öğrenim yılı sonunda İstanbul Üniversitesinde Öğrenci Birliği Kongresi vardı. Deniz, uzun süredir İstanbul'dan uzaktı. Kongreyi de fırsat bilerek İstanbul'a gitmeye karar verdi. Deniz ve Taylan arasında grup içindeki diğer gençlerden farklı olarak daha sıkı bir dostluk vardı. O dönemin ODTÜ öğrencileri anca beraber, kanca beraber hareket eden bu grubu, özellikle de yedikleri içtikleri ayrı gitmeyen Taylan ve Deniz'i hatırlayacaklardır. Deniz, İstanbul Üniversitesinde meydana gelen polis öğrenci çatışmalarından aranıyordu. Taylan kaçaklığı nedeniyle Deniz'i, İstanbul yolculuğunda yalnız bırakmak istemedi. Birlikte yola çıktılar. Ve bu onların birlikte son yolculukları oldu. Taylan daha İstanbul'a indikleri gün polis tarafından vuruldu. 23 Eylül günü, polis ekibi Öğrenci Birliği Kongresi nedeniyle Beyazıt'ta toplanan gençlerin arasında Taylan Özgür'ü tanıdı. Bir kaç polis Taylan'ı yakaladılar. Taylan kurtulmak için polislerle boğuşmaya başlamıştı. Bir ara üstündeki gömleği de polislerin elinde bırakarak kaçmaya başladı.

Ancak birkaç adım atabilmişti ki Ali İhsan adında bir sivil polisin arkadan açtığı ateşle sırtından vuruldu. Taylan düştüğü yerde öldü. Kendisini vuran polis ise elini kolunu sallayarak bir cibe bindi ve olay yerinden kaçtı.

Örtbas edilen cinayet

TAYLAN'ın ölümü devrimci gençlik için de büyük bir üzüntü yaratmıştı. Gerçekten de bu düpedüz bir cinayetti ve zamanın Demirel hükümeti, katili yakalamak bir yana, cinayeti örtbas etmeye çalışıyordu. Nitekim görgü tanıkları tarafından kesinlikle teşhis edildiği halde cinayeti işleyen Ali İhsan isimli polis memuru ortadan kayboldu. Hükümet tarafından apar topar Almanya'ya kaçırıldığı söylenen katil sanığı hakkında bugüne kadar da herhangi bir işlem yapılmadı.

Devletin resmi bir görevlisi tarafından yüzlerce kişinin önünde bir cinayet işlenmiş ve katil, yine yüzlerce kişinin önünde elini, kolunu sallayarak kaçıp, ortadan kaybolmuştu.

Taylan Özgür devrimci gençlik içinde çok sevilen ve tanınan bir isimdi. Ve geniş bir devrimci çevre Taylan'ın tam da bu nedenle, bilinçli olarak hedef seçildiğine inanıyordu.

Tartışma sonuçlanıyor

TAYLAN'la birlikte İstanbul'a gelen Deniz ise onun vurulduğu dakikalarda çok da uzakta olmayan bir yerde İstanbul Üniversitesi merkez binasında polis tarafından yakalanıyordu. Deniz, Taylan'ın vurulduğunu daha sonra, çıkarıldığı tutuklama mahkemesinde öğrenecek ve kendi deyimiyle "kardeşlerinden daha yakın arkadaşı"nın ölümüyle beyninden vurulmuşa dönecekti. Nitekim Deniz'in idam sehpasına çıkarken biricik vasiyeti, "Taylan'ın yanıbaşına gömülmek" oldu.

Taylan'ın ölümü Hüseyin İnan ve arkadaşları için dönüm noktası oldu dedi. Gerçekten de bu cinayet, kafalarında bir süredir devam eden tartışmayı sonuçlandırdı. Çıkan sonuç şuydu:

"Madem ki hakim sınıflar artık bize hayat hakkı tanımıyor, o halde bir an gecikmeden silahlanmak gerekir. Onların silahları, orduları var. O halde yaşayabilmek için bizim de olmalı."

Televizyonda bugün

- 17.00 HABERLER
- 17.05 AKŞAMA DOĞRU
- 17.55 HABERLER
- 18.00 DAVID COPPERFIELD
- 18.45 AVRUPA KUPASI — İtalya-Belçika karşılaşması banttan yayınlanacak.
- 20.30 HABERLER
- 21.40 CHARLIE'NİN MELEKLERİ
- 22.30 AVRUPA KUPASI — İspanya-İngiltere karşılaşması naklen yayınlanacak.
- 00.05 HABERLER

Tarih boyunca İŞKENCE

Hazırlayan: R. Kısacık

● Yoksul halka yönelen en ağır işkenceler bu dönemde yapıldı.

● Bir tek Engizisyon mahkemesinin 25 bin kişiyi çeşitli işkencelerle öldürdüğü ve binlerce mahkeme olduğu hesaplanırsa, öldürülenlerin sayısı milyonları bulmaktadır

ORTAÇAĞ İŞKENCELERİ-5

«Her derebeyin kendine özgü işkence usulleri vardı

ENGİZİSYON en çok Fransa ve İtalya'yı kasıp kavurdu. Almanya'da ise etkisi az oldu. Rafizi hareketinin yapmak zorunda olduğu fedekarlıklar da giderek artmıştı.

1294 yılında Dominicain'lar Papa tarafından tanınmayan tüm tarikatlara karşı işkencelere başladılar. Frêres Apotres tarikatı bu işkencelere karşı gelişti. Tarikatın lideri Segarelli 1294 yılında tutuklandı. Aylarca sopa darbeleri altında inledi. Günlerce aç susuz bırakıldı. Gergin halatlara bağlanan vücudu koparılırcasına çekiliyor, işkence yöntemi en çok kol ve bacaklarda uygulanıyor ve sonsuz acılar içerisinde bırakıyordu. İşkenceciler ancak 1300 yılında amaçlarına ulaşmaya başlayınca Saragelli'yi ateşte diri diri yaktılar.

Onun yerine Romalılara karşı yaptığı savaşlarda başarı gösteren Dolcino geçti. Dolcino kısa sürede büyük bir taraftar kitlesini çevresinde toplamayı başardı. Engizisyon kovuşturması başlayınca Dolcino kentten kente kaçmak zorunda kaldı. 1305 yılında Dolcino, Engizisyona savaş ilan etti. Lyok'ta oturan Papa, tüm dindarları rafizilere karşı haçlı seferlerine çağırdı. 1307(23 Mart) gün boyunca süren bir savaştan Dolcino'nun 1150 savaşçısından bin tanesi savaş alanında kaldı. Diğerleri ise açlık ve soğuğa dayanamayarak teslim oldular. Bunların arasında Dolcino'nun karısı Margarita da bulunuyordu. Dindarlar bunların çoğuna işkence yaparak ateşte yaktılar. Dolcino ise bir hayvanın arkasına bağlanarak yerlerde sürüklendi. Karısına ise iğrenç tecavüzlerde bulunarak öldürdüler.

14. yüzyılın başında Beguardlara karşı sert baskı ve işkenceler başladı. Özellikle kilise tarafından tanınmış dilenci tarikatlarına karşı işkenceye başladılar. Paris'te ise durum bambaşkaydı. Margarette ve Hannegau adındaki bir kadın, kendilerine yapılan iğrenç işkenceleri kahramanca karşıladılar. Kafaları kazındı, anadan doğma teşhir edildi. Ancak odun yığınlarına kendi kendilerini, başkalarını beklemeden kahramanca atılıp, yanarak öldüler.

Yahudilerin durumu

TARİH boyunca sürüp giden bazı olaylar, Yahudilerin nasıl cezalandırıldığını açıkca anlatmaktadır. Hazreti Süleyman tarafından İsrail'den sürüldükten sonra, dünyanın dört bucağına dağıldılar. İlk rastladıkları Haçlılar ordusu olmuştur. İsa'dan sonra 1000 yıllarında 20 bin Yahudinin işkence ile öldürülmesinden sonra İngiltere'ye sığındılar. 1200 yıllarında sınırdışı edilmeyi kabul etmeyenlere işkence yapılmış ve sonunda asılarak öldürülmüşlerdir. 1298'de 100 bin Yahudi Avusturya ve Almanya'nın çeşitli kentlerinde toplu olarak işkencelerle öldürülmüşlerdir. 1306'da yine 100 bini aşkın Yahudi Fransa'da ölüm tehditleri altında, sınır dışı edilmişlerdir. 1348'de Yahudiler karahumma taşıdıkları iddiasıyla dünyanın dört bucağından kovulmuşlardır. Bu yüzden bir milyonu aşkın Yahudi öldürülmüştür. 1492 de Kristof Kolomb'un Amerika'ya ayak bastığı günlerde, İspanya Engizisyonu yarım milyon Yahudiyi sınır dışı ederek bir o kadarını da işkencelerle öldürmüştü. Bir tek Engizisyon mahkemesinin 25 bin kişiyi çeşitli işkencelerle öldürmesi, Engizisyonun ne denli acımasız olduğunu en iyi şekinde kanıtlamaktadır ki, binlerce mahkemenin olduğu düşünülürse ölü sayısının ne denli çok olduğu iyi anlaşılır.

Yoksullara yapılan işkenceler

DEREBEYLERİN, kontların kendi egemenlikleri altındaki topraklarda yoksul halka en ağır işkenceleri de bu dönemde yaptıkları görülmektedir. Ağır vergiler altında zaten köleleşen halk, derebeyliklerin zindanlarında karanlık ortaçağ işkencelerine uğratılmaktaydılar. Her derebeyi veya kontun kendine özgü işkence yöntemleri vardı. En fazla yaygın olan işkence yönteminin kızgın demirlerle dağlama, sakat bırakma, dil, kol, bacak kesme. Ayaklardan asarak öldürünceye dek bırakma. Kazıklara oturtma. Vahşi köpeklere atma, çarklara bağlayarak vücudu parçalarcasına çekme. At arkasında kayaların sık bulunduğu yerlerde sürükleyerek parçalama olduğu ancak belirlenebilmiştir.

Yarın: Yakın çağda işkence